

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۴

جمعه ۹۷/۱۰/۲۱

301 | A

301A

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه دروس را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰	مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

۱- در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «نشئه - بطالت - دستور - ابدیت - قاش» اشاره شده است؟

(۱) بی‌حالی - بی‌کاری - وزیر - جاودانگی - قاچ

(۲) حالت سرخوشی - ناتوانی - اجازه - بی‌کرانگی - نیمه

(۳) کیفوری - کاهلی - راهنما - پایندگی - کوهه‌ی زین

(۴) گمراه - بیهودگی - رخصت - بی‌نهایت بودن - قسمت برآمده‌ی جلوی زین

۲- معنی چند واژه روبه‌روی آن درست نوشته شده است؟

«نقط: روش / آونگ: تخت شاهی / ارغند: خشمگین و قهرآلود / تموز: ماه چهارم از سال رومیان / سموم: باد سرد مهلک /

سودا: اشتیاق / گزند: اسب سرخ رنگ / گرز: کویال / مطاع: فرمان‌بر / قدس: موضع درس گفتن»

(۱) چهار (۲) پنج

(۳) شش (۴) سه

۳- در معنی واژه‌های کدام گزینه اشتباه وجود ندارد؟

(۱) اعراض: ستیزه کردن / انابت: بازگشت به سوی خدا / بنان: سرانگشت / تضرع: زاری کردن

(۲) جلیه: ایریشم / سفله: بدسرشت / سلسله‌جنبان: محرک / ضماد کردن: مرهم نهادن

(۳) طیلسان: نوعی ردا / فایق: برگزیده / قدوم: گام‌ها / قندیل: چراغ یا چهل چراغی که می‌آویزند.

(۴) کرامت کردن: عطا کردن / مباحات: سرافرازی / ممد: یاری‌رساننده / وسیم: دارای نشان پیامبری

۴- در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«اگر درویش سخاوت و ورزد، به اسراف منصوب شود و اگر در اظهار حلم کوشد، آن را ضعف شمرند، وگر به وقار گراید، کاهل نماید و اگر

زبان‌آوری و فصاحت نماید، بسیارگوی نام‌کنند و مرگ به همه حال از درویشی و سؤال مردمان خوش‌تر است. چه، دست در دهان اژدها کردن

و از پوز شیر گرسنه لقمه ربودن بر کریم آسان‌تر از سؤال لثیم و بخیل.»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۵- در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟

(۱) خرد در صحن بستانش کمر بسته به فزاشی

(۲) «حافظ» ز غم از گریه نپرداخت به خنده

(۳) فربه از مدح سبک‌مغزان شده نفس خسیس

(۴) چون رخ معشوق را نه شبیح و نه مثل است

۶- شکل نمودار «وابسته‌ی وابسته» در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) بندهام تا زندهام گر می‌کشی ور می‌کشی

(۲) چشم مستت گر بریزد خون هر بیچاره را

(۳) کجا تو مید من خسته‌دل شوی هیهات

(۴) عجب نباشد اگر تشنه‌ی جمال حرم

۷- در ابیات زیر به ترتیب چند «ترکیب وصفی» و چند «ترکیب اضافی» وجود دارد؟

«ای که شهد شکرین تو برد آب نبات

به شکرخنده ز تنگ شکر شورانگیز

من چنان در صفت ذات تو حیران شده‌ام

گر زکاتی بود این نعمت زیبایی را

(۱) ۴ - ۱۲ (۲) ۴ - ۱۳ (۳) ۵ - ۱۲ (۴) ۵ - ۱۳

۸- در همه‌ی گزینه‌ها «نقش مسندی» وجود دارد؛ به‌جز .....

- (۱) بی‌دلیم ای مردمان، توبه نخواهم شکست
(۲) زآن که چون سلطان عشق اندر دلم مأوا گرفت
(۳) اشکت آهسته به پیراهن نرگس بنشیند
(۴) من کار عشق دوست را آسان همی‌پنداشتم
- عاشقم ای دوستان، پند نخواهم شنید
محو‌گردانند ز مردم عادت و اخلاق را
ترسم این آتش سوز از سخن من پنشانی
بار گران برداشتم افتان و خیزان می‌برم

۹- در کدام گزینه «حذف فعل به قرینه‌ی معنوی» وجود ندارد؟

- (۱) روی زمین آن توست ملک فلک نیز هم
(۲) ای غمزه‌ی جادویت افسونگر بیماران
(۳) دوستت دارم اگر لطف کنی و نکنی
(۴) آن به که به خود پاک شویم اول کار
- عالم انسان تو راست ملک و ملک نیز هم
وی طرّه‌ی هندویت سرحلقه‌ی طرّاران
به دو چشم تو که چشم از تو به انعام نیست
چون آخر کار خاک می‌باید شد

۱۰- تعداد «وابسته‌های وابسته» در کدام گزینه بیش تر است؟

- (۱) نتوان در خم ابروی سیاهش پیوست
(۲) چون نرسد دست به لعل لب
(۳) سنبل زلف تو از رخ تا کنار افتاده است
(۴) نکه‌ت انفاس خلد است این نسیم مشک‌بیز
- آن‌که پیوند من سوخته بگسیخته است
خاک درت چشمه‌ی حیوان ماست
گل چو تقویم کهن از اعتبار افتاده است
یا ز چین طرّه‌ی مشکین عنبربوی توست

۱۱- درباره‌ی آثار ادبی و پدیدآوردگان آن‌ها، در کدام گزینه اشتباه وجود دارد؟

- (۱) گلستان: سعدی / فیه‌ما‌فیه: مولوی / از پاریز تا پاریس: محمّدابراهیم باستانی
(۲) قصه‌ی شیرین فرهاد: احمد عربلو / بخارای من ایل من: محمّد بهمن بیگی / تمهیدات: عین‌القضات
(۳) ترجمه‌ی گلبله و دمنده: نصرالله منشی / مثنوی معنوی: مولوی / مثل درخت در شب باران: فریدون مشیری
(۴) کویر: علی شریعتی / فی حقیقة العشق: شهاب‌الدین سهروردی / تذکرة‌الاولیا: عطار

۱۲- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «جناس - استعاره - تضاد - تلمیح - پارادوکس» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- (الف) دردم گذشت از حد معلوم نیست تا خود
(ب) دست رقیب نیز به آن لب نمی‌رسد
(ج) بی تو ای گل سرگل گشت چمن نیست مرا
(د) اگرچه هرچه جهانست به دل خریدارند
(ه) آتش سردی که بگدازد درون سنگ را
- سامانم از که خیزد درمانم از که باشد
باری به دیو شکر که خاتم نمی‌دهی
که تماشای گلستان شما خوش باشد
منت به جان بخرم تا کسی نیفزاید
هر که را بوده‌ست آه سرد، می‌داند که چیست

(۱) الف - ه - ب - ج - د

(۲) ب - ه - الف - د - ج

۱۳- در کدام گزینه به آرایه‌های بیت زیر اشاره شده است؟

- «می‌شکفتم ز طرب زآن که چو گل بر لب جوی
(۱) تشبیه - تلمیح - ایهام
(۲) تشبیه - استعاره - کنایه
- بر سرم سایه‌ی آن سرو سهی بالا بود»
(۳) مراعات‌نظیر - تشخیص - اسلوب معادله
(۴) ایهام تناسب - پارادوکس - استعاره

۱۴- در کدام گزینه همه‌ی آرایه‌های «تشبیه - واج‌آرایی - جناس تام - استعاره» وجود دارد؟

- (۱) گویی بت من چون ز شهبستان به در آید
(۲) آبی است که سرچشمه‌اش از آتش سینه است
(۳) گر نرگس خون‌خوار تو خون دل من ریخت
(۴) چون صبح رسد ماه من از پرده‌ی زلفش
- حوری است که از روضه‌ی رضوان به در آید
اشکم که از این دیده‌ی گریان به در آید
شک نیست که بس فتنه ز مستان به در آید
چون چشمه‌ی خورشید درخشان به در آید

۱۵- آرایه‌های ذکر شده در برابر کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) ناخن نَزَد کسی به دل سر به مهر ما
۲) گریه‌ی ابر بهار از دل پردرد من است
۳) صد بار چون خلیل مرا سوختند و باز
۴) دل من سر به سر در آتش عشقش کباب او
- این غنچه ناشکفته بر این شاخسار ماند: استعاره - کنایه
چهره‌ی زرد خزان از نفس سرد من است: تشخیص - جناس
هم چون کلیم در پی دیدار می‌روم: تشبیه - تلمیح
ز مستی قصد خونم داشت چشم نیم‌خواب او: واج‌آرایی - اسلوب‌معادله

۱۶- کدام گزینه با بیت «گر نور عشق حق به دل و جان افتد / بالله کز آفتاب فلک خوب‌تر شوی» متناسب است؟

- ۱) دل خوردن است قسمتم از گرد خوان چرخ
۲) هر پاره از دلم در توحید می‌زند
۳) سودای زلف سلسله‌جنیان گفت‌وگوست
۴) مستغنی‌ام ز خلق که اکسیر عشق ساخت
- از مرکز خود است چو پرگار دانه‌ام
یک نقش بیش نیست در آینه‌خانه‌ام
کوتاه نمی‌شود به شنیدن فسانه‌ام
چون آفتاب چهره‌ی زرین خزان‌ام

۱۷- کدام گزینه با عبارت «عشق، هر کسی را به خود راه نهد و به همه جایی ماؤا نکند و به هر دیده، روی نماید.» تناسب دارد؟

- ۱) هر که با عشق آشنا شد خویش را بیگانه دید
۲) هر چه جز گوهر عشق است در این بحر کف است
۳) عشق، با روی تو هر بوالهوسی، چون بازو؟
۴) شورش عشق است دل‌ها را نشان زندگی
- عافیت را پشت پا زد هر که شد بیمار عشق
هر حیاتی که نه در عشق سرآید تلف است
عشق، کاری است که آن، پیشه‌ی عیاران است
هر دلی کز عشق خالی گشت «صائب» دل مخوان

۱۸- کدام گزینه با مضمون بیت «عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را / سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را» تناسب دارد؟

- ۱) ای شاه حسن چشم به حال گدا فکن
۲) او شاه ملک حسن و جمال است و من گدا
۳) عجز و قدرت نشود مانع بی‌باکی عشق
۴) هوس دارد که در پایت سراندازی کند خسرو
- کاین گوش بس حکایت شاه و گدا شنید
از شه غریب نیست که یاد گدا نکرد
خانه‌ی شاه و گدا در ره سیلاب یکی است
ولیکن کی گدا را راه پیش پادشاه افتد؟

۱۹- کدام گزینه با مضمون عبارت «چون من در آن حضرت رسم و تاپ آفتاب آن جمال بر من زند، مرا از خود یاد نیاید: از تو چون یاد کنم؟!» متناسب است؟

- ۱) از بی‌نیازی حق زاهد خبر ندارد
۲) با مدعی مگویند اسرار عشق و مستی
۳) یک جهان بی‌خبر از مشرب وصلت سیراب
۴) «سعدی» از بارگاه قربت دوست
- تا منفعل ز طاعت بیش از گناه گردد
تا بی‌خبر بمیرد در درد خودپرستی
قسم ما تشنگی از چشمه‌ی حیوان تا چند؟
تا خبیر یافته‌ست بی‌خبیر است

۲۰- کدام گزینه با بیت «مستمع، صاحب‌سخن را بر سر کار آورد / غنچه‌ی خاموش، بلبل را به گفتار آورد» متناسب‌تر است؟

- ۱) مشو قانع به تحسین زبان از مستمع «صائب»
۲) از گوش پیش‌تر به دل مستمع رسد
۳) فسحت (= گشادگی) میدان ارادت بیار
۴) تأثیر کرد صدق تو در سینه‌ها چنانک
- که دل برخاستن از جای، تحسین سخن باشد
از دل‌پذیری‌ای که بود در کلام من
تا بزند مرد سخن‌گوی گوی
شد بی‌نیاز مستمع از شرح نام تو

۲۱- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) ز شکر گردد نعمت بر اهل نعمت کم
۲) سپاس و شکر بی‌پایان خدا را
۳) نعمت شود زیاده به قدر زبان شکر
۴) نعمت آن راست زیادت که همه شکر کند
- به صبر گردد محنت بر اهل محنت کم
بر این نعمت که نعمت نیست ما را
نخلی است این که ریشه‌ی آن در دهان توست
تو نه‌ای از در نعمت که همه گرفتاری

۲۲- کدام گزینه با بیت «هیچ نقاش نمی‌بیند که نقشی بر کند / وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای» تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

- (۱) «خسروا، دیدی که حیران مانده‌ای در کار خویش
- (۲) «عطار» وصف عشقت چون در عبارت آرد
- (۳) در وصف او اگرچه اشارات کرده‌اند
- (۴) خاطر ما وصف ذاتش چون تواند گفت چون

۲۳- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) ناخن و منقار شاهین از کجی گیرا بود
- (۲) این رشوت‌خواران فقهاوند شما را
- (۳) چون دهد قاضی به دل رشوت قرار
- (۴) ای روزگار عمر به رشوت همی‌دهم

۲۴- کدام گزینه با عبارت «سینه خواهی شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق» ارتباط مفهومی دارد؟

- (۱) سفری با نفس سوخته دارم در پیش
- (۲) تا پخته نیست مردم شیطان و وحشی است
- (۳) میان سوخته و خام فرق بسیار است
- (۴) کس نداند غم «خسرو» مگر آن کس که مباد

۲۵- کدام گزینه با بیت «وین نغمه‌ی محبت، بعد از من و تو ماند / تا در زمانه باقی‌ست آواز باد و باران» تناسب معنایی دارد؟

- (۱) مستغنی است از همه عالم‌گدای عشق
- (۲) گو خاک تیره زر کن و سنگ سیاه سیم
- (۳) آن‌ها که نام آب بقا وضع کرده‌اند
- (۴) پروانه محو کرد در آتش وجود خویش

زیان عربی (عمومی)

301A

■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو المفردات أو المفهوم (۳۳ - ۲۶):

۲۶- «استقبلت العائدين من مكة المكرمة مشتاقاً لزيارتهم عندما كنت في المطار.»:

- ۱) زمانی که در فرودگاه بودم از بازگشتگان از مکه مکرمه، با اشتیاق به دیدارشان، استقبال کردم.
- ۲) هنگامی که به فرودگاه رسیدم از بازگشتگان از مکه مکرمه با حالت شوق به دیدار آنها استقبال می‌کنم.
- ۳) از بازگشتگانی از مکه مکرمه مشتاقانه از حضورشان استقبال کردم وقتی به فرودگاه رسیدم.
- ۴) زمانی که در فرودگاه بودم خواستم از بازگشتگان باذوق از مکه مکرمه برای زیارت آنها استقبال کرده باشم.

۲۷- ﴿... إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾:

- ۱) بدون تردید خداوند بر مردم، صاحب بخشش بوده است، ولی بیش‌تر مردم شکر او را به جا نمی‌آورند.
- ۲) بی‌گمان خدا دارای بخشش بر مردم است، ولی بیش‌تر مردم سپاس‌گزاری نمی‌کنند.
- ۳) قطعاً خداوند بر مردم، بخشنده است، گویی که بیش‌تر آنها شکر نمی‌گویند.
- ۴) خداوند، بی‌شک دارای بخشش بر مردم است، ولی مردم بیش‌تر وقت‌ها سپاس‌گزاری نکرده‌اند.

۲۸- عین الخطأ:

- ۱) التفاؤل هو الإيمان الذي يؤدي إلى الإنجاز و لا شيء يمكن أن يتم دون الأمل و الثقة: خوش‌بینی همان ایمانی است که به انجام می‌انجامد و هیچ چیزی ممکن نیست که بدون امید و اعتماد صورت پذیرد.
- ۲) إن العلم يرفع بيتاً لا عمود له و الجهل يهدم بيت العز و الشرف: بی‌شک علم خانه‌ای را بالا می‌برد که هیچ ستونی برایش نیست و نادانی خانه عزت و آبرو را ویران می‌کند.
- ۳) ستتعلم الكثير من دروس الحياة إذا لاحظت أن رجال الإطفاء لا يطفئون النار بالنار: بسیاری از درس‌های زندگی را خواهی آموخت هرگاه ببینی که مردان آتش‌نشانی آتش را با آتش خاموش نمی‌کنند.
- ۴) الصداقة كصحة الإنسان لا تشعر بقيمتها النادرة إلا عندما تفقدها: دوستی‌ها هم‌چون سلامتی انسان است که ارزششان احساس نشده است مگر زمانی که از دست بروند.

۲۹- عین جواباً ما جاء فيه المترادف أو المتضاد:

- ۱) تمنح جائزة نوبل في كل بلد إلى من يفيد و ينفع البشرية في مجالات محددة.
- ۲) أراد ساكنو محافظة کرمانشاه إعمار القرى بعد انهدامها في الزلزة.
- ۳) نشرت الأخبار الصباحية من قناة جديدة باللغة الفرنسية تُفيد بعض المواطنين.
- ۴) ازدادت المعامل في أنحاء مدينتنا و قل عدد سكاها بسبب راحة المواد المستخرجة منها.

۳۰- عین ما فيه جمع التکسیر أكثر:

- ۱) كانت بقايا عظام بعض الحيوانات أطعمة تتناولها الطيور دائماً. (۲) ليت الإنسان يدرك عظمة ربه و ظواهر قدرته في نظام الخلق.
- ۳) هذه اللحوم الحمراء أصبحت فاسدة بسبب الحرارة الكثيرة. (۴) الناس من جهة الآباء أكفاء / أبوهم آدم و الأم حواء

۳۱- عین الخطأ للفراغات:

- ۱) ..... أنني أنتخبت بدلاً من ذلك الرئيس لـ..... تجاربه؟ (تزعّم / أجري)
- ۲) سارعت الأم في ..... عمل ..... اختصّ بمهنة زميلتها. (إنجاز / مجتهدة)
- ۳) ..... ترابُ مختلط بالماء و قد يُسمّى بذلك و إن ..... عنه الرطوبة. (الشريط / قفزت)
- ۴) قامت أختي الممرضة بـ..... علمية و هي ..... في عملها. (جولة / نشيطة)

۳۲- عین الصحيح في ترجمة الكلمات المعينة:

- ۱) نعوذ بالله من سبات العقل و قبح الزلل و به نستعين: پایداری / خواری
- ۲) إن دنياكم عندي لأهون من ورقة في قم جرادة تقضمها: پست‌تر / می‌فشارد
- ۳) القناة نهر واسع أو ضيق لحرارة المياه من مكان إلى آخر: کانال / تنگ
- ۴) هل تراهم خلقوا من فضة أم حديد أم نحاس أم ذهب؟: دیدن آنها / آهن

۳۳- عین الصحيح في المفهوم: «لا تغضب فإن الغضب مفسدة».

(۱) از هر کرانه تیر دعا کرده‌ام روان / باشد کزین میانه یکی کارگر شود

(۲) جمله خشم از کبر خیزد از تکبر پاک شو / گر نخواهی کبر را رو بی تکبر پاک شو

(۳) ما نخواهیم خیر، شر مرسان / منفعت پیشکش، ضرر مرسان

(۴) نفس انسان هم‌چو لیلیس است در هنگام خشم / هم‌چو شیطان می‌تند در دست و پاها وقت خشم

■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (۴۰ - ۳۴):

لقد ذكرت قصة الطوفان الذي يعرف بطوفان نوح في كل الكتب السماوية، أن المياه قد غمرت (سترت) الأرض كلها و بعد هدوء الفيضان أرسل النبي نوح الطيور لتفتش عن مكان يابس فكانت الطيور تترك السفينة عدة مرات و تعود دون فائدة. و في النهاية أتت (جاءت) الحمامة و هي تحمل بغمها غصن زيتون مبشرة بالسلام و هو رمز لانتهاء غضب الله عن الأرض و تعتبر شجرة الزيتون أول شجرة نبتت في الدنيا و في منازل الأنبياء و الأرض المقدسة و منذ ذلك الوقت أعتبر غصن الزيتون شعار من شعارات السلام و الأمان. شجرة الزيتون شجرة مقدسة و جاء ذكرها في القرآن الكريم في سور الحج و المائدة و البقرة. يعد زيت الزيتون من أغنى الزيوت النباتية من حيث القيمة الغذائية فهو يعطي قيمة حرارية عالية في غذاء الإنسان (غرام منه يعطي ۲۲۴ سعرة حرارية (كالري)) و يشمل زيت الزيتون على فيتامينات D, E و A الذواية في الدهون و على خوامض عضوية غير مشبعة مفيدة للإنسان و يتألف الزيت من الغليسرين و حامض الزيت و هو لا يذوب في الماء لأنه أخف منه. (حامض: اسيد)

۳۴- عین الخطأ على حسب النص:

(۱) شجرة الزيتون شجرة مباركة و جاء ذكرها في القرآن في ثلاث سور.

(۲) في الزيتون و زيته فوائد كثيرة ولكن لا تشاهد فيه الفيتامينات الأصلية.

(۳) للزيتون قيمة غذائية عالية و يُعتبر زيته من أغنى الزيوت النباتية.

(۴) إن أكل زيت الزيتون مفيد خاصة في فصل الشتاء بسبب إعطاء حورته العالية.

۳۵- عین الصحيح على حسب النص:

(۱) الزيتون من الفواكه النافعة للحمامة و الطيور في المناطق اليابسة.

(۲) أشير في النص إلى الأرض المقدسة التي نبت فيها الزيتون.

(۳) يُعتبر الزيتون رمزاً للسلام على حسب ما قرأناه في التاريخ القديم.

(۴) إن نجا السفينة سببت نمو شجرة الزيتون في الدنيا.

۳۶- «إن الزيتون من الفواكه التي .....» عین الخطأ لتكميل العبارة:

(۱) مملوءة بالفيتامينات منها: A و D و E.

(۲) كانت تُستخدم معلماً للسلام في القرون الماضية.

(۳) تحتوي على حامض الزيت و هو يذوب في الماء بسرعة.

(۴) مفيدة للإنسان و له زيت من الزيوت النباتية ذات قيمة كثيرة.

۳۷- عین الصحيح عن قراءة العبارة التالية: «هي تحمل بغمها غصن زيتون مبشرة بالسلام».

(۱) تحمل - غصن - السلام

(۲) تحمل - غصن - زيتون - السلام

(۳) فم - غصن - مبشرة

(۴) فم - زيتون - السلام

■ عین الصحيح في التحليل الصرفي و المحل الإعرابي (۴۰ - ۳۸):

۳۸- «تحمل»:

(۱) فعل مضارع - للفائدة - مجرد ثلاثي - مبني للمعلوم - معرب / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر و الجملة فعلية و خبر

(۲) للفائدة - مزيد ثلاثي من باب «أفعال» - لازم - مبني للمعلوم / فعل و فاعله الاسم الظاهر و الجملة فعلية

(۳) فعل مضارع - للفائدة - مبني للمجهول - متعد - معرب / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر و الجملة حالية

(۴) للفائدة - مجرد ثلاثي - متعد - مبني للمعلوم - مبني / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر و الجملة خبر لمبتدأ «هي»

۳۹- «یتألف»:

- (۱) فعل مضارع - للغائب - مجرد ثلاثي - مبني للمعلوم / فعل و فاعله ضمير «هو» و الجملة فعلية و وصفيّة
- (۲) مزيد ثلاثي بزيادة حرفين من باب «تفعيل» - لازم - مبني / فعل و فاعله «الزيت» و الجملة فعلية
- (۳) مزيد ثلاثي من باب «تفعلل» - مبني للمعلوم - متعدّد - معرب / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر
- (۴) فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي - لازم - مبني للمعلوم - معرب / فعل و فاعله الاسم الظاهر و الجملة فعلية

۴۰- «مبشرة»:

- (۱) اسم - مفرد - مؤنث - معرفة - مبني / حال مفردة و منصوبة
- (۲) معرف بأل - اسم المبالغة - معرب / خبر مفرد و مرفوع
- (۳) اسم - مفرد - مؤنث - اسم الفاعل - نكرة - معرب / حال مفردة و منصوبة
- (۴) مفرد - مذکر - اسم المفعول - نكرة - مبني / مفعول و منصوب

■ ■ عيّن المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (٥٠ - ٤١):

۴۱- عيّن الخطأ (في همزة «أَنْ»):

- (۱) علمت أَنْ الله لا يحبّ كلّ مختال فخور.
- (۲) شاهدت أَنْ الكتب النافعة فوق الكرسي.
- (۳) قال لي صديقي أنّه يعرف صاحب ذلك المتجر.
- (۴) أشكر رَبِّي لِأَنَّهُ أعطاني كلّ ما طلبته من التعم.

۴۲- عيّن الحال يختلف نوعه:

- (۱) شعر نوبل بالنّوب و خيبة الأمل و بقي حزيناً و خاف أن يذكره الناس بالشّوء.
- (۲) استطاع المغول أن يهجموا على الصين مقتدرين على رغم بناء سور عظيم حولها.
- (۳) كنّا باحثين عن معنى بعض المفردات الصعبة في المعجم قبل بداية الامتحان مضطربين.
- (۴) شاهدت المشتري و هو متردّد في شراء البضاعة ولكنّ البائع عازم على بيعها.

۴۳- عيّن عبارة جاء فيها الحال:

- (۱) اكتسب العامل المجتهد مجداً في عمله النافع و لا يمكن وصفه.
- (۲) إنّ لي تلميذاً مجداً يحبّ القراءة و تعلمّ المهارات الكثيرة.
- (۳) كان فؤاد مجداً في الوصول إلى تحسين علاقته مع زملائه.
- (۴) عمل مدير الشركة على تطوير بعض الموادّ في المصنع الجديد مجداً.

۴۴- عيّن مرجع الحال ليس فاعلاً:

- (۱) أنزل العاملُ البضائع ثقيلاً من الطابق العاشر من البيت.
- (۲) أخذت الفائزة الأولى جائزتها فرحةً في مهرجان التقاط الصور.
- (۳) أضاف المدير قائلاً: من جاء باقتراح جديد حول ابتكاري قلّه هديّة غالية.
- (۴) وصل الجيران إلى المطار و هم مشتاقون إلى زيارة جدّتي و جدّي.

۴۵- عيّن الخطأ في عمل الحروف المشبهة بالفعل:

- (۱) أكون باحثاً عن معنى العصارّة في انتهاء الكتاب لعلّ الكلمة مكتوبةً هناك.
- (۲) ليت فصل الربيع طويلاً في بلدنا لأنّ الربيع قصيرٌ هنا.
- (۳) أشعرُ بالألم الشديد في رأسي كأنّه علّق من جسمي.
- (۴) لعلّ الأبحاث العلميّة في الشهر الجاري تفيدك في المقالة.

۴۶- عيّن «لا» النافية للجنس:

- (۱) لا تصدّق الكذبة التي تُرضيك و لا تكذب الحقيقة التي تفضبك.
- (۲) لا شيء يستحقّ التّدم سوى الوقت الذي أضعناه في البعد عن الله.
- (۳) لا أعرف ما هو سرّ النجاح لكن سرّ الفشل هو محاولة إرضاء الجميع.
- (۴) كانت السيّارة لا تتحرّك فاتصلت بمصلح السيّارات لجربها إلى الموقف.

۴۷- کم عبارة جاء فيها الحرف الجاز على حد سواء؟

الف) من غضب على أخيك في المرة الأولى ألا تعرفه يا بني.

ب) الصديق الصدوق من نصحك في عيبك و أترك على نفسه.

ج) من أحب الله رأى كل شيء جميلاً و لا يخاف من آلام الدهر.

د) أما كنت مشوق من سجل الهدف الأول في الملعب الرياضي برأيكم.

۱) واحدة

۲) أربع

۳) ثلاث

۴) إثنان

۴۸- عین الصحيح للفراغين لإيجاد أسلوب الحال: «أقبلت الموظفتان على تعلّم التقنيات الحديثة .....».

۱) و هما باحثتين

۲) و هي باحثة

۳) و هم باحثون

۴) و هما باحثتان

۴۹- عین ما فيه اسم الفاعل و اسم المفعول معاً:

۱) نظّفت نظّارة بنتي عندما رجعت من اللّعب قبل العشاء.

۲) ما تحدّث الصّبار عمّا جرى عليه من الصعوبات في حياته.

۳) ذاق المّنّج من ذلك العجين الممزوج بالشّهد.

۴) كان الجنديّ الصّجرب أمارة بحسن الخلق كما يشاء أميره.

۵۰- عین الخطأ في المحلّ الإعرابي:

۱) لا يرحم الله من لا يرحم الناس: مفعول / مفعول

۲) لا جهاد كجهاد النفس أيها المرء: اسم «لا» النافية للجنس / مضاف إليه

۳) وصلت الطفلة قلقة و بدأت بالكلام سريعة: حال مفرد / مجرور بحرف الجرّ

۴) لعلّ زميلتي تجيء إلى بيتي في هذه الليلة مرة أخرى: مبتدأ و مرفوع / صفة

سایت کنکور

Konkur.in

دین و زندگی

301A

- ۵۱- اگر به فرض، سلسله‌ی علت‌ها و پدیدآورنده‌ها تا بی‌نهایت ادامه پیدا کند، چه نتیجه‌ای خواهد داشت و چنین قیاسی در مورد حرکت یک عدد ساعت، چه چیزی را به عنوان علت نخستین روشن می‌سازد؟
- (۱) هیچ‌گاه، هیچ موجودی پدید نخواهد آمد - چرخ‌دنده‌های ساعت
(۲) هیچ‌گاه، هیچ موجودی پدید نخواهد آمد - موتور درون ساعت
(۳) هر موجودی به آفریننده نیازمند می‌شود - موتور درون ساعت
(۴) هر موجودی به آفریننده نیازمند می‌شود - چرخ‌دنده‌های ساعت
- ۵۲- التفات انسان به کدام نکته، انسان را از تفکر لغزش‌آمیز «اگر تلاشی بکنم، چون شکست من در علم خداوند آمده است، تلاشم به جایی نخواهد رسید» رهایی می‌بخشد و براساس آیات قرآن کریم، هدف از روانه شدن کشتی‌ها در دریاها کدام است؟
- (۱) مقایسه‌ی علم خدای متعال با علم انسان - «بِأَمْرِهِ وَ لِيَتَّبِعُوا مِنْ فَضْلِهِ»
(۲) مقایسه‌ی علم خدای متعال با علم انسان - «سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ لِيَجْرِيَ الْفُلُكُ»
(۳) در برگرفتن نتیجه و فرایند امور توسط علم الهی - «بِأَمْرِهِ وَ لِيَتَّبِعُوا مِنْ فَضْلِهِ»
(۴) در برگرفتن نتیجه و فرایند امور توسط علم الهی - «سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ لِيَجْرِيَ الْفُلُكُ»
- ۵۳- خداوند تبارک و تعالی در قرآن کریم چه زمانی انسان را به طغیان‌گری توصیف می‌کند و بر این اساس، چه کسانی باید از خود مراقبت پیش‌تری کنند؟
- (۱) «أَسَافُوا السَّوَاءِ» - تمسخرکنندگان و مکذبین نشانه‌های الهی
(۲) «أَنْ زَاةَ اسْتَفْنَى» - تمسخرکنندگان و مکذبین نشانه‌های الهی
(۳) «أَنْ زَاةَ اسْتَفْنَى» - ثروتمندان و مدیران بخش‌های بزرگ اقتصادی جامعه
(۴) «أَسَافُوا السَّوَاءِ» - ثروتمندان و مدیران بخش‌های بزرگ اقتصادی جامعه
- ۵۴- اثر تکرار گناه در دل انسان چیست و قرآن کریم این حالت را به چه چیزی تشبیه می‌کند؟
- (۱) نفوذ نکردن مواظب نصیحت‌گران - سنگی که از عظمت و خشیت خداوند فرو می‌افتد.
(۲) نفوذ نکردن مواظب نصیحت‌گران - سخت‌تر از سنگی که از آن جویبار می‌شکافد.
(۳) عادت کردن به گناهان صغیره - سخت‌تر از سنگی که از آن جویبار می‌شکافد.
(۴) عادت کردن به گناهان صغیره - سنگی که از عظمت و خشیت خداوند فرو می‌افتد.
- ۵۵- اشاعه‌ی عیوب مردم از سوی افراد اسیر افراط‌گری در استفاده از یک میل، تابع کدام عبارت قرآنی است و این امر با کدام عمل نهی‌شده در قرآن کریم مرتبط است؟
- (۱) «لَيَطْفَى أَنْ زَاةَ اسْتَفْنَى» - «أَنْ تَشِيخَ الْفَاحِشَةَ فِي الَّذِينَ آمَنُوا ...»
(۲) «لَيَطْفَى أَنْ زَاةَ اسْتَفْنَى» - «أَسَافُوا السَّوَاءِ أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ ...»
(۳) «لَيَسْتَسِخِرُنَّ لَهُمُ الْعَذْرُ فِي مَعَابِهِمْ» - «أَسَافُوا السَّوَاءِ أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ ...»
(۴) «لَيَسْتَسِخِرُنَّ لَهُمُ الْعَذْرُ فِي مَعَابِهِمْ» - «أَنْ تَشِيخَ الْفَاحِشَةَ فِي الَّذِينَ آمَنُوا ...»
- ۵۶- در بیان قرآن کریم، استقرار در جوار رحمت الهی شامل چه کسانی می‌گردد و چه بازتابی از سوی پروردگار برای آنان دارد؟
- (۱) «أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَ اتَّقُوا» - «إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا»
(۲) «أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَ اتَّقُوا» - «وَ يَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا»
(۳) «الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ اعْتَصَمُوا بِهِ» - «وَ يَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا»
(۴) «الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ اعْتَصَمُوا بِهِ» - «إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا»
- ۵۷- بازتاب پذیرش خالقیت الهی که خداوند در آن شریک و همتایی ندارد، در کدام عبارت قرآنی متجلی است؟
- (۱) «قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ» (۲) «لَا يَشْرِكُ فِي حِكْمِهِ أَحَدًا»
(۳) «اللَّهُ نَزَّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ» (۴) «قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكُ الْمُلْكِ»
- ۵۸- در بیان قرآن کریم آنان که تصویری نادرست از مهلت دادن خداوند دارند، چه سرنوشتی در انتظارشان است و آنان که در راه خداوند خالصانه تلاش می‌کنند مشمول چه امدادی می‌گردند؟
- (۱) «عَذَابٌ مُهِينٌ» - «لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا»
(۲) «وَ أَلَيْنَا تُرْجَعُونَ» - «لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا»
(۳) «عَذَابٌ مُهِينٌ» - «لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ»
(۴) «وَ أَلَيْنَا تُرْجَعُونَ» - «لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ»

۵۹- کدام عبارت قرآنی مؤید «زیان آشکار» است که برخی از مردم به آن دچار می‌گردند؟

- (۱) «وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ»
(۲) «وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبْ عَلَيَّ وَجْهًا»
(۳) «أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ»
(۴) «عَذَابِي وَعَذَابُكُمْ أُولَئِكَ يُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوْذُوعَةِ»

۶۰- مقاومت در برابر دام‌های شیطان نیازمند چیست و این موضوع را می‌توان از کدام عبارت قرآنی دریافت نمود؟

- (۱) تقویت روحیه‌ی حق‌پذیری برای افزایش معرفت نسبت به خدا - «رَبِّ السَّجْنَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي»
(۲) روی آوردن به پیشگاه الهی و پذیرش خالصانه‌ی فرمان‌هایش - «رَبِّ السَّجْنَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي»
(۳) روی آوردن به پیشگاه الهی و پذیرش خالصانه‌ی فرمان‌هایش - «وَأَلَّا تَصْرِفَ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ»
(۴) تقویت روحیه‌ی حق‌پذیری برای افزایش معرفت نسبت به خدا - «وَأَلَّا تَصْرِفَ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ»

۶۱- در مراتب توحید مفهوم «علیت توحید در مالکیت و معلولیت توحید در ربوبیت» در کدام آیه‌ی شریفه متجلی است؟

- (۱) «قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ»
(۲) «قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ...»
(۳) «قُلْ أَفَأَتَّخِذُكُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ»
(۴) «قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكُ الْمَلِكِ تُؤْتِي الْمَلِكَ مَنْ تَشَاءُ»

۶۲- عقیده به برآوردن حاجت به وسیله‌ی پیامبر اکرم (ص)، به ترتیب در چه شرایطی شرک و توحید است؟

- (۱) زمانی که این توانایی را صرفاً به خودشان منسوب کنیم - زمانی که این توانایی را از روح مطهر ایشان درخواست کنیم.
(۲) زمانی که این توانایی را از جسم مطهر آنان درخواست کنیم - زمانی که این توانایی را از روح مطهر ایشان درخواست کنیم.
(۳) زمانی که این توانایی را از جسم مطهر آنان درخواست کنیم - زمانی که این توانایی را در مسیر و مجرای الهی بدانیم.
(۴) زمانی که این توانایی را صرفاً به خودشان منسوب کنیم - زمانی که این توانایی را در مسیر و مجرای الهی بدانیم.

۶۳- زمانی که پیامبر اسلام (ص) می‌فرماید: «نَبِيَّةُ الْمُؤْمِنِينَ خَيْرٌ مِنْ عَقْلِهِ» تقدم و ارجحیت کدام موضوع را بیان می‌کند و این مورد با کدام سخن

امام علی (ع) هم‌آوایی دارد؟

- (۱) تقدم حسن فعلی بر حسن فاعلی - «إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ»
(۲) تقدم حسن فعلی بر حسن فاعلی - «فَاعِلُ الْخَيْرِ خَيْرٌ مِنْهُ»
(۳) تقدم حسن فاعلی بر حسن فعلی - «فَاعِلُ الْخَيْرِ خَيْرٌ مِنْهُ»
(۴) تقدم حسن فاعلی بر حسن فعلی - «إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ»

۶۴- امام صادق (ع) درباره‌ی بنده‌ای که غرق در گناه شده و استغفار را فراموش کرده است، به کدام عبارت قرآنی استناد می‌کنند و امام علی (ع)

کدام سنت را آزمایش و امتحان سخت بیان نموده است؟

- (۱) «سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ» - ابتلاء
(۲) «سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ» - ابتلاء
(۳) «لِيَزِدَادُوا إِتْمَانًا وَلِيُهَمَّ عَذَابُ مُهَيِّئِينَ» - ابتلاء
(۴) «لِيَزِدَادُوا إِتْمَانًا وَلِيُهَمَّ عَذَابُ مُهَيِّئِينَ» - ابتلاء

۶۵- آیه‌ی شریفه‌ی «كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِئَ شَانِ» بیش از هر چیز ناظر بر کدام‌یک از مراتب توحید است و نشانگر کدام مضمون می‌باشد؟

- (۱) ولایت - سرپرستی و فرمانروایی عالم از خداست و هیچ‌کس در آن شریک او نیست.
(۲) ربوبیت - سرپرستی و فرمانروایی عالم از خداست و هیچ‌کس در آن شریک او نیست.
(۳) ربوبیت - اوست که جهان را به سوی مقصدی که برایش معین فرموده، هدایت می‌کند و به پیش می‌برد.
(۴) ولایت - اوست که جهان را به سوی مقصدی که برایش معین فرموده، هدایت می‌کند و به پیش می‌برد.

۶۶- تمهید امکانات و لوازم برای پیشروی انسان در همان مسیری که انتخاب کرده و در نهایت برملا شدن باطن او، مؤید کدام سنت الهی است و

این موضوع از دقت در کدام آیه‌ی شریفه قابل برداشت است؟

- (۱) امداد عام - «كَلَّا تُبَدِّلُ هَوَايَا وَهَوَايَا مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَ مَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا»
(۲) امداد عام - «لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ...»
(۳) امداد خاص - «كَلَّا تُبَدِّلُ هَوَايَا وَ هَوَايَا مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَ مَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا»
(۴) امداد خاص - «لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ...»

۶۷- امیرالمؤمنین علی (ع) به یکی از یاران خود که پرسیده بود: «آیا از قضای الهی می‌گریزی؟» پاسخ داد: «نه، بلکه از قضای الهی به قدر الهی

پناه می‌برم.» این مطلب مؤید کدام مفهوم است؟

- (۱) اختیار انسان از نفس و روح پدید می‌آید و آن نیز به اراده‌ی الهی است و این یک رابطه‌ی طولی است.
(۲) بدون پذیرش قضا و قدر الهی هیچ نظمی برقرار نمی‌شود و هیچ زمین‌های برای کار اختیاری پدید نمی‌آید.
(۳) قضای الهی متناسب با ویژگی و تقدیر خاص هر موجود است و اگر انسان تقدیرات و قضاها را بشناسد، دست به انتخاب مناسب‌تر می‌زند.
(۴) اعتقاد به قضا و قدر مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه چیزی ورای قانونمندی جهان و نظم در آن است.

۶۸- علت درخواست دائمی موجودات در آیهی شریفه «يَسْأَلُهُمْ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ...» در کدام بیت تجلی دارد؟

- ۱) دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید، اول خدا دید
- ۲) خشک ابری که بود ز آب تهی / ناید از وی صفت آب دهی
- ۳) به صحرا بنگرم صحرا تو بینم / به دریا بنگرم دریا تو بینم
- ۴) باد ما و بود ما از داد توست / هستی ما جمله از ایجاد توست

۶۹- مسبب نهی قرآنی به دوستی نگرفتن دشمنان خداوند در کدام گزینه مشهود است؟

- ۱) «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ» (۲) «أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ»
- ۲) «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ» (۱)
- ۳) «انْقَلَبْ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ» (۳)
- ۴) «وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ» (۴)

۷۰- اگر بگوییم «هر قدر افراد جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه نیز بیش تر رنگ توحیدی به خود می گیرند.» به وجود چه نوع

رابطه ای میان بعد فردی و اجتماعی توحید عملی اذعان کرده ایم و این مفهوم از کدام آیهی شریفه دریافت می گردد؟

- ۱) متقابل - «قُلْ إِنَّمَا أَعْطَاكُمْ بِوَاجِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَشْنَىٰ وَفُرَادَىٰ ...»
- ۲) تقابل - «قُلْ إِنَّمَا أَعْطَاكُمْ بِوَاجِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَشْنَىٰ وَفُرَادَىٰ ...»
- ۳) متقابل - «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ»
- ۴) تقابل - «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ»

۷۱- «سنجیدن جوانب هر کار» و «مستوجب عقوبت دانستن پیمان شکن» به ترتیب دال بر کدام یک از شواهد اختیار است و کدام آیهی شریفه مؤید آن می باشد؟

- ۱) احساس رضایت یا پشیمانی - مسئولیت پذیری - «فَمَنْ أَضَرَّ فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا ...»
- ۲) تفکر و تصمیم - مسئولیت پذیری - «فَمَنْ أَضَرَّ فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا ...»
- ۳) تفکر و تصمیم - احساس رضایت یا پشیمانی - «إِنَّ اللَّهَ يُصَبِّحُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ...»
- ۴) احساس رضایت یا پشیمانی - تفکر و تصمیم - «إِنَّ اللَّهَ يُصَبِّحُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ...»

۷۲- اگر بگوییم «انجام اختیاری کارها توسط انسان به ارادهی الهی است.» به چه چیزی اشاره کرده ایم و نتیجهی آن در کدام آیه مشهود است؟

- ۱) مقضی به قضای الهی بودن - «ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَامٍ لِلْعَبِيدِ»
- ۲) مقضی به قضای الهی بودن - «لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ ...»
- ۳) مقدر به تقدیر الهی بودن - «لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ ...»
- ۴) مقدر به تقدیر الهی بودن - «ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَامٍ لِلْعَبِيدِ»

۷۳- «رجحان فرمان نفس اماره بر اوامر الهی» و «هی جویی رضایت قدرتهای مادی و طاغوت» به ترتیب متابعت از کدام نوع بت هاست و آیهی شریفه «أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ ...» مؤید کدام است؟

- ۱) بیرونی - درونی - دومین (۲) بیرونی - درونی - نخستین (۳) درونی - بیرونی - نخستین (۴) درونی - بیرونی - دومین

۷۴- سنت ابتلاء حاکم بر زندگی مؤمنان چه ویژگی دارد و کدام آیهی شریفه آن را بیان می کند؟

- ۱) عام - «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبَلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً ...» (۲) خاص - «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبَلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً ...»
- ۲) عام - «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبَلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً ...» (۱)
- ۳) عام - «أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يَتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا ...» (۳)
- ۴) خاص - «أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يَتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا ...» (۴)

۷۵- عبارات قرآنی «إِنْ أَسْتَكْبَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ» و «أَلَلَّةٌ نَوَّرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» به ترتیب مؤید کدام یک از مراتب توحید است؟

- ۱) خالقیت - خالقیت (۲) ربوبیت - خالقیت (۳) ربوبیت - ربوبیت (۴) خالقیت - ربوبیت

DriQ.com

زبان انگلیسی

301A

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 76- Try to speak slowly when you give your speech. If you ..... , some of your words will ..... .
 1) don't / misunderstand
 2) won't / be misunderstood
 3) don't / be misunderstood
 4) won't / misunderstand
- 77- No matter how much evidence there is, Peter will never admit that he is wrong, ... ?
 1) will he
 2) is there
 3) won't he
 4) isn't there
- 78- The hospital in that small town is very old and can no longer serve the needs of the community. A new hospital ..... in a few years' time.
 1) has been built
 2) will be built
 3) has built
 4) is built
- 79- Many people seem to think that those ..... .
 1) whom are blind have better sense of smell or touch
 2) who are blind have better sense of smells or touch
 3) whom are blind have a better sense of smells or touch
 4) who are blind have a better sense of smell or touch
- 80- The successful branding and marketing of the new car has already ..... sales and increased profits.
 1) compiled
 2) regarded
 3) boosted
 4) magnified
- 81- Not only was I ..... of my achievements, but deep down I also believed they made me a very successful human being.
 1) dedicated
 2) proud
 3) sensitive
 4) effective
- 82- It is difficult to be inspired to keep up with a pen and paper diary because it takes so long to finish each ..... .
 1) entry
 2) piece
 3) figure
 4) guide
- 83- I've ..... to meet him during the course of the week to discuss details and hopefully come to a conclusion.
 1) introduced
 2) dedicated
 3) arranged
 4) appreciated
- 84- Well, you know, that's a very good point, and I ..... one could assume they really don't have much option at the moment other than to stay as long as it takes.
 1) suppose
 2) recommend
 3) identify
 4) mention
- 85- The local university offers English classes to students of different levels – I think you should sign up for their ..... classes.
 1) unsystematic
 2) immediate
 3) intermediate
 4) dedicated
- 86- My acceptance of the job is conditional upon receiving certain benefits, ... the salary we agreed upon.
 1) regardless of
 2) in spite of
 3) in addition to
 4) provided that
- 87- The English Language Program has really ..... over the last few years, from just 45 students to over 300.
 1) generated
 2) magnified
 3) expanded
 4) resulted

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

People began to keep animals in zoological gardens, or zoos, more than 3,000 years ago, when rulers in China established a huge zoo, called the Gardens of Intelligence. Today most cities have a zoo, wildlife park, or aquarium, which provide a chance to ...88... and study hundreds of different animals. ...89..., many people do not agree about the value of zoos. Zoo supporters say that zoos give people the opportunity to be close to animals, ...90... they would never otherwise experience; zoos help us ...91... the wonder of the natural world; and zoo staff carry out scientific research and important conservation work, such as breeding rare species. Zoo critics believe that it is wrong ...92... animals in captivity; the creatures behave unnaturally, and in poorly run zoos they suffer because of stress, unsuitable food, dirty conditions, and disease.

88- 1) observe	2) contain	3) involve	4) surround
89- 1) Besides	2) Therefore	3) Although	4) However
90- 1) where	2) whom	3) whose	4) which
91- 1) introduce	2) appreciate	3) develop	4) combine
92- 1) keep	2) keeping	3) us keep	4) to keep

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

Many of us like cooking but never have much time for it. Helen Fry's new book *Quick Cooking* has been specially written for busy people. It has over 1,000 recipes, from the famous Spanish gazpacho to Swedish smörgåsbord. The book is well written and the photographs and drawings are clear. (They are like those in the excellent little *Quick Dressmaking* and *Quick Gardening*.) The book has a strong plastic cover. It is easy to find your way around it too. And busy people, notice this! Mrs. Fry tells you how much time you need in order to get each dish ready.

Quick Cooking has 4 parts, one for each season. This helps you to use fresh fruits and vegetables when they are cheaper – and, of course, better. There are a lot of exciting ideas from foreign countries, and most of the recipes are easy to follow. You take something simple like a chicken or some cheese, and make an unusual dish out of it. For example, there are no fewer than 40 recipes for eggs! Mrs. Fry does not plan complete meals for the "quick book". The beginner will have to find out a lot of things for himself – or herself. But this ought not to be difficult with such a good book. I wanted to try many of the recipes as soon as I read them. For people with little spare time, Helen Fry's *Quick Cooking* is excellent value.

93- Helen Fry's book is called *Quick Cooking* because .....

- 1) you can cook all the dishes in it quickly
- 2) there is over 1,000 recipes in it
- 3) it is written for people who don't have much time
- 4) it tells you how to cook all kinds of food quickly

94- Busy people should notice that .....

1) all the recipes in the book are easy to follow	2) there are clear photographs and drawings in the book
3) the book has a strong cover	4) they are told how long each dish takes to cook

95- This passage is most probably .....

1) a book review	2) a notice by a famous cook
3) a letter to an editor	4) an introduction on cooking

96- We can infer from the passage that .....

- 1) Helen Fry is good at writing books quickly
- 2) complete meals are planned only for beginners
- 3) there are quite a few "quick books" for busy people
- 4) beginners are advised to start making meals out of the cheapest materials

Passage 2:

Communication in general is the process of sending and receiving messages that enables humans to share knowledge, attitudes, and skills. Although we usually identify communication with speech, communication is composed of two dimensions – verbal and nonverbal.

Nonverbal communication has been defined as communication without words. It includes apparent behaviors such as facial expressions, eyes, touching, tone of voice, as well as less obvious messages such as dress, posture and spatial distance between two or more people.

Activity or inactivity, words or silence all have message value: they influence others and these others, in turn, respond to these communications, and thus they are communicating. Commonly, nonverbal communication is learned shortly after birth and practiced and refined throughout a person's lifetime. Children first learn nonverbal expressions by watching and imitating, much as they learn verbal skills.

Young children know far more than they can verbalize and are generally more adept at reading nonverbal cues than adults are because of their limited verbal skills and their recent reliance on the nonverbal to communicate. As children develop verbal skills, nonverbal channels of communication do not cease to exist although become entwined in the total communication process.

97- According to the writer, ...

- 1) nonverbal language is only used by the deaf and the mute
- 2) one cannot communicate in both verbal and nonverbal language
- 3) those who can listen and talk should not use nonverbal language
- 4) people communicate with both verbal and nonverbal language

98- We can learn from the passage that .....

- 1) nonverbal language can never get any responses
- 2) most people do not like nonverbal communication
- 3) even silence has message value
- 4) touching is not accepted in communicating

99- The word "adept" in the 4th paragraph is closest in meaning to .....

- 1) mental
- 2) skillful
- 3) emotional
- 4) social

100- According to the passage, human beings .....

- 1) have learnt how to communicate in nonverbal language through books
- 2) can communicate in nonverbal language only when they are mature
- 3) have learnt how to communicate in nonverbal language since childhood
- 4) communicate in nonverbal language much less than they do in verbal language

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۴

جمعه ۹۷/۱۰/۲۱

304|D

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه دروس را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

آزمون اختصاصی

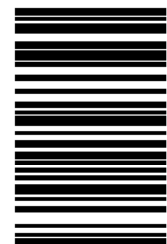
پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۳۰	مدت پاسخگویی: ۱۴۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	ریاضی و آمار ۳	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۳۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی ۳	۲۰	۱۲۱	۱۴۰	۲۰ دقیقه
۳	عربی، زبان قرآن ۳	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰ دقیقه
۴	تاریخ ۳	۲۰	۱۵۱	۱۷۰	۲۰ دقیقه
۵	جغرافیا ۳	۲۰	۱۷۱	۱۹۰	۲۰ دقیقه
۶	جامعه‌شناسی ۳	۲۰	۱۹۱	۲۱۰	۲۰ دقیقه
۷	فلسفه دوازدهم	۲۰	۲۱۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه

304D

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

ریاضیات

304D

۱۰۱- با استفاده از ارقام ۰، ۱، ۴، ۵، ۶ و ۹ چند عدد سه رقمی فرد با ارقام متمایز می توان ساخت؟

- (۱) ۲۴ (۲) ۴۸ (۳) ۶۴ (۴) ۱۰۰

۱۰۲- چند عدد سه رقمی وجود دارد که حداقل یکی از ارقام آن ۷ باشد؟

- (۱) ۲۴۲ (۲) ۲۴۸ (۳) ۲۵۲ (۴) ۲۵۸

۱۰۳- سه زوج در یک ردیف قرار می گیرند. به چند طریق ممکن، زن ها در کنار یک دیگر و در سمت راست مردها می توانند قرار بگیرند؟

- (۱) ۳۶ (۲) ۶۴ (۳) ۹۶ (۴) ۱۴۴

۱۰۴- با حروف کلمه «مدرسان» چند جایگشت چهارحرفی می توان ساخت که در همه ی آن ها حرف «م» به کار رفته باشد؟

- (۱) ۱۲ (۲) ۲۴ (۳) ۱۲۰ (۴) ۲۴۰

۱۰۵- به چند طریق می توان ۶ نفر را در سه گروه دوفره دسته بندی کرد؟

- (۱) ۱۵ (۲) ۳۰ (۳) ۴۵ (۴) ۶۰

۱۰۶- از بین ۶ کارگردان، ۴ بازیگر و ۳ طراح صحنه می خواهیم یک هیأت داوری ۳ نفره تشکیل دهیم. در چند حالت حداقل ۲ کارگردان در این هیأت قرار خواهد داشت؟

- (۱) ۱۱۵ (۲) ۱۲۵ (۳) ۱۳۵ (۴) ۱۴۵

۱۰۷- درون جعبه ای ۷ کارت با شماره های ۱ تا ۷ قرار دارد. ۳ کارت به تصادف خارج می کنیم. با کدام احتمال شماره ی این سه کارت متوالی است؟

- (۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{5}$ (۳) $\frac{1}{6}$ (۴) $\frac{1}{7}$

۱۰۸- در آزمایش پرتاب دو تاس با کدام احتمال یکی از تاس ها عدد ۳ ظاهر می شود؟

- (۱) $\frac{7}{36}$ (۲) $\frac{11}{36}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴) $\frac{7}{18}$

۱۰۹- ملیکا و نگین ۲ بار بازی سنگ، کاغذ، قیچی را انجام می دهند. فضای نمونه ای این آزمایش تصادفی چند عضو دارد؟

- (۱) ۹ (۲) ۱۸ (۳) ۸۱ (۴) ۹۰

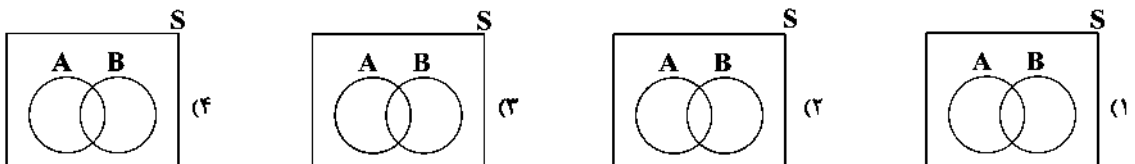
۱۱۰- از جعبه ای شامل ۵ مهره ی سبز، ۴ مهره ی آبی و ۲ مهره ی زرد که همگی با هم متمایز هستند، ۳ مهره به تصادف خارج می کنیم. احتمال این که هر سه مهره هم رنگ باشند، کدام است؟

- (۱) $\frac{8}{165}$ (۲) $\frac{11}{165}$ (۳) $\frac{14}{165}$ (۴) $\frac{17}{165}$

۱۱۱- در آزمایش پرتاب دو سکه و یک تاس با کدام احتمال سکه ها یکسان و تاس عدد فرد ظاهر می شود؟

- (۱) $\frac{1}{20}$ (۲) $\frac{1}{25}$ (۳) $\frac{1}{40}$ (۴) $\frac{1}{45}$

۱۱۲- A و B دو پیشامد از فضای نمونه ای S هستند. نمودار پیشامد «رخ دادن فقط یکی از پیشامدهای A و B» کدام است؟

۱۱۳- در آزمایش پرتاب دو تاس با کدام احتمال لااقل یکی از اعداد روده شده زوج است؟

- (۱) $\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{5}{6}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴) $\frac{3}{4}$

۱۱۴- «چگونگی نمونه گیری» جزء اعمال کدام یک از گام های چرخه ی آماری در حل مسائل است؟

- (۱) بیان مسئله (۲) طرح و برنامه ریزی (۳) گردآوری و پاک سازی داده ها (۴) تحلیل داده ها

محل انجام محاسبات

۱۱۵- داده‌های آماری ۱۵، ۱۷، ۱۶، ۱۴، ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۵، ۱۸، ۱۴، ۱۱ بر روی نمودار جعبه‌ای نمایش داده شده‌اند. انحراف معیار داده‌های داخل جعبه تقریباً برابر کدام است؟

۱/۴ (۴)

۱/۳ (۳)

۱/۲ (۲)

۱/۱ (۱)

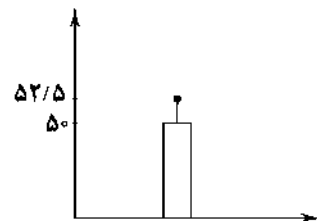
۱۱۶- نمودار زیر مربوط به بررسی یک جامعه‌ی آماری ۸۰ نفره است. اگر همه‌ی داده‌ها را ۱/۵ برابر کنیم، نسبت واریانس به میانگین در حالت جدید کدام است؟

۱/۳ (۱)

۲/۱۶ (۲)

۱۶/۷۵ (۳)

۲۲۵/۱۶ (۴)

۱۱۷- در کدام گزینه نمونه‌گیری به درستی انجام شده است؟

(۱) جهت بررسی وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان یک مدرسه، نمرات درس ریاضی آن‌ها بررسی شده است.

(۲) جهت بررسی میزان درآمد افراد یک شهر به چندین مغازه در بازار آن شهر مراجعه شده و از صاحبان آن‌ها در این مورد سؤال شده است.

(۳) جهت بررسی تنوع شغلی بانوان یک شهر به چندین بیمارستان در آن شهر مراجعه شده و از افراد شاغل در آن بیمارستان‌ها سؤال شده است.

(۴) جهت بررسی تعداد سرنشینان اتومبیل‌های یک شهر به چندین خیابان در آن شهر مراجعه شده و نتایج مشاهده و ثبت گردیده است.

۱۱۸- در دنباله‌ی بازگشتی $a_n = a_{n-2} + 2a_{n-1}$ و $a_2 = 3$ ، $a_1 = 1$ مقدار جمله‌ی پنجم کدام است؟

۴۷ (۴)

۴۱ (۳)

۳۷ (۲)

۳۱ (۱)

۱۱۹- در دنباله‌ی بازگشتی $a_n = k(n+1)a_{n-1}$ و نسبت جمله‌ی پنجم به جمله‌ی اول کدام است؟

۳۰ (۴)

۶۰ (۳)

۸۰ (۲)

۱۲۰ (۱)

۱۲۰- اگر جملات یک دنباله از قانون تابع خطی $y = 2 - \frac{1}{4}x$ پیروی کند، رابطه‌ی بازگشتی دنباله کدام است؟

$$\begin{cases} a_n = a_{n+1} + 2 \\ a_1 = -\frac{1}{4} \end{cases} \quad (۴)$$

$$\begin{cases} a_n = a_{n-1} + 2 \\ a_1 = \frac{1}{4} \end{cases} \quad (۳)$$

$$\begin{cases} a_n = a_{n+1} - \frac{1}{4} \\ a_1 = \frac{3}{4} \end{cases} \quad (۲)$$

$$\begin{cases} a_n = a_{n-1} - \frac{1}{4} \\ a_1 = \frac{3}{4} \end{cases} \quad (۱)$$

DriQ.com

علوم و فنون ادبی

۱۲۱- سراینده‌ی مسقط زیر در دوره‌ی بیداری کدام نشریه را به چاپ می‌رساند؟

«غلفلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می‌کنی از شرع قران ای قلم»

گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم مشکلات خلق گردد از تو آسان ای قلم

نیستی آزاد در ایران و ایران ای قلم

ای قلم تا می‌توانی در قلعدان صبر کن یوسف آسا سال‌ها در کنج زندان صبر کن

هم‌چو یعقوب حزین در بیت‌الاحزان صبر کن کور شو بیرون نیا از شهر کنعان ای قلم

نیستی آزاد در ایران و ایران ای قلم»

۴) نسیم شمال

۳) دانشکده

۲) بهار

۱) صوراسرافیل

محل انجام محاسبات

۱۲۲- عبارت زیر درباره‌ی «همه‌ی شخصیت‌های ادبی» کدام گزینه صدق می‌کند؟

«در دوره‌ی بیداری، شعرای آزادی‌خواه و گروهی از روشن‌فکران به نقد شرایط موجود پرداختند که با مخالفت دولت همراه بود.»

(۱) هاتف اصفهانی، نسیم شمال، نشاط اصفهانی

(۲) میرزا فتحعلی آخوندزاده، نشاط اصفهانی، میرزا آقاخان کرمانی

(۳) میرزا فتحعلی آخوندزاده، عبدالرحیم طالیوف، فروغی بسطامی

(۴) ملک‌الشعراى بهار، نسیم شمال، میرزا فتحعلی آخوندزاده

۱۲۳- در همه‌ی گزینه‌ها به عوامل مؤثر در ایجاد «نهضت بازگشت ادبی» اشاره شده است، به جز .....

(۱) تاراج کتابخانه‌ی اصفهان که سبب شد تعدادی از کتاب‌های کتابخانه‌ی سلطنتی به دست مردم افتد و ارتباط مجدّد اهل ذوق با ادب کهن برقرار شود

(۲) تضعیف جامعه بر اثر شکست ایران از روسیه‌ی تزاری

(۳) رواج صنعت چاپ و روزنامه‌نویسی و ترجمه و نشر کتاب‌های غربی

(۴) توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق بازار شعر و شاعری و مدح شاهان

۱۲۴- تصنیف زیر سروده‌ی کیست؟

«از خون جوانان وطن لاله دمیده / از ماتم سرو قدشان، سرو خمیده / در سایه‌ی گل لبلب از این غصّه خزیده / گل نیز چو من در غمشان

جامه دریده / چه کج رفتاری ای چرخ / چه بدکرداری ای چرخ / سرکین داری ای چرخ / نه دین داری، / نه آیین داری ای چرخ»

(۱) عارف قزوینی (۲) میرزاده عشقی (۳) ملک‌الشعراى بهار (۴) فرّخی یزدی

۱۲۵- ترتیب قرار گرفتن ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «تلمیح - لفّ و نشر - تضاد - تناقض - مراعات‌نظیر» کدام است؟

الف) ما با تو ایم و با تو نه ایم؛ اینت بوالعجب در حلقه‌ایم با تو و چون حلقه بر دریم

ب) عیش در خاطر غریب است ارچه ماند سال‌ها غم اگر یک روز در دل ماند صاحب‌خانه شد

ج) تا عراقی لنگر من شد در این دریای ژرف کشتی سیر مرا شد بادبان انداخته

د) خشک و تر زمانه رنگ بقا ندارد معلوم می‌توان کرد از شب‌نم و شرارش

ه) چون جواب احمق آمد خامشی این درازی در سخن چون می‌کشی؟

(۱) الف - د - ب - ج - ه (۲) ه - د - ب - الف - ج (۳) الف - ب - ه - ج - د (۴) ه - الف - ج - د - ب

۱۲۶- آرایه‌ی درج‌شده در برابر کدام گزینه نادرست است؟

(۱) هرچه نتوانیم با خود برد از این عبرت‌سرا هست تا فرصت، برون از خانه می‌ریزیم ما: تناقض

(۲) انتظار قتل، نامردی است در آیین عشق خون خود چون کوه‌کن مردانه می‌ریزیم ما: تلمیح

(۳) خار در پیراهن فرزانه می‌ریزیم ما گل به دامن بر سر دیوانه می‌ریزیم ما: تضاد

(۴) در حریم زلف اگر نگشاید از ما هیچ کار آبی از مژگان به دست شانه می‌ریزیم ما: تناسب

۱۲۷- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «تضمین - تضاد - تلمیح - پارادوکس - لفّ و نشر» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

الف) دندان و لب چو سین و میمش این نادره بین که جز شکر نیست

ب) نیست یک دل در جهان بی داغ عالم‌سوز عشق هست در زیر نگین عالم سلیمان را تمام

ج) یاد از نگاه گیر طریق سلوک را در عین آشنایی مردم رمیده باش

د) «صائب» جواب آن غزل است این که خواجه گفت ای بی‌خبر بکوش که صاحب‌خبر شوی

ه) دودمان دوستان از پرتو من روشن است می‌فرورد خون گرمم در ره دشمن چراغ

(۱) ج - الف - ب - ه - د (۲) د - ه - ب - ج - الف (۳) د - ج - ب - ه - الف (۴) د - ج - ب - الف - ه

۱۲۸- در چندمین هجای بیت زیر اختیار زبانی «بلند تلفظ کردن مصوّت کوتاه» به کار رفته است؟

«سمند دولت اگرچند سرکشیده رود ز همرفان به سر تازیانه یاد آرید»

(۱) هجای ۳ مصراع اول (۲) هجای ۱۲ مصراع اول (۳) هجای ۷ مصراع دوم (۴) هجای ۱۱ مصراع دوم

۱۲۹- در کدام گزینه به تقطیع هجایی و ارکان بیت «صبا بگو که چه‌ها بر سرم در این غم عشق / ز آتش دل سوزان و دود آه رسید» اشاره شده است؟

- (۱) U-UU / U-UU / --U- / U-UU
(۲) U-U / U-U / U-U / U-U
(۳) --UU / U-U / --UU / U-U
(۴) UU / U-U / --UU / U-U

۱۳۰- وزن «چون از کمند عشق امید خلاص نیست / رغبت بود به کشته شدن پای‌بند را» با کدام بیت یکسان است؟

- (۱) در راه عشق نبود جز عشق رهنمایی
(۲) بی‌جرم اگرچه از نظر افکنده‌ای مرا
(۳) جامی بده ای ساقی تا چهره برافروزم
(۴) از شرم شود غرق عرق صبح جهان‌تاب
- زیرا که هیچ راهی بی راه‌بر نباشد
بگشای پرده از رخ و راه نظر میند
راهی بزن ای مطرب تا خرقه دراندازم
بیش رخ زیبای تو از روی صباحت

۱۳۱- در کدام گزینه، از اختیار زبانی «حذف همزه» استفاده شده است؟

- (۱) تا چند تشنه بر سر آتش توان نشست
(۲) من خفته هم‌چو چشم تو رنجور و در دلت
(۳) در وادی فراق به‌جز چشم‌های ما
(۴) ای دوستان چه باشد اگر آگهی دهید
- آن آب روح‌پرور آتش‌نشان کجاست
روزی گذر نکرد که آن ناتوان کجاست
روشن بگو که چشمه‌ی آب روان کجاست
کان سرو گل‌گذار مرا بوستان کجاست

۱۳۲- در کدام گزینه به وزن بیت «از تذکره روشن نشود قصه‌ی منصور / آلا که به خون بر زهر دار نویسند» اشاره شده است؟

- (۱) مفعول مفاعیل فعلون
(۲) مفعول مفاعیل مفاعیل فعلون
(۳) مفعول مفاعیل مفاعیل فعل
(۴) مفعول مفاعیل مفعول مفاعیل

۱۳۳- وزن کدام بیت با دیگر ابیات، متفاوت است؟

- (۱) از غایت مهر گشته حیران
(۲) من جسم چنین ندیده‌ام هرگز
(۳) هم‌چون تن من همای عشقت
(۴) بی روی تو زندگی حرام است
- در پیکر تو دو پیکر چشم
چندان که قیاس می‌کنم جانی
نادیده شکسته‌اسم تخیوانی
وز دست تو جام می حلال است

۱۳۴- در همة گزینه‌ها از اختیار زبانی «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» استفاده شده است، به‌جز.....

- (۱) مطرب یاران برفت ساقی مستان بخت
(۲) بسیار گذشتی که نکردی سوی ما چشم
(۳) چاره‌ی کارم نهان گر بکنی می‌توان
(۴) ای آفتاب روشن و ای سایه همای
- شاهد ما برقرار مجلس ما بردوام
یک دم ننشستم که به خاطر گذشتی
لیک تو خود فارغی از من و افکار من
ما را نگاهی از تو تمام است اگر کنی

۱۳۵- در کدام گزینه از اختیار زبانی «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» بیش‌تر استفاده شده است؟

- (۱) گویا خواهد گشود از دولت‌م کاری که دوش
(۲) شاهدان در جلوه و من شرمسار کیسه‌ام
(۳) تیر عاشق‌کش ندانم بر دل «حافظ» که زد
(۴) دامنی گر چاک شد در عالم رندی چه باک
- من «می کردم دعا و صبح صادق می‌دمید
بار عشق و مفلسی صعب است می‌باید کشید
این‌قدر دانم که از شعر ترش خون می‌چکید
جمله‌ای در نیک‌نامی نیز می‌باید درید

۱۳۶- در بیت‌های زیر چند «اختیار زبانی» به کار رفته است؟

- «دل‌م مرید مراد است و دیده رهبر دل
دل‌م ربودی و تا رفتی از برابر من
- سرم فدای خیال و خیال در سر دل
نرفت یک سر مو نقشت از برابر دل»

- (۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت

۱۳۷- کدام گزینه با بیت «یار بی‌پرده از در و دیوار / در تجلی است یا اولی‌الابصار» تناسب معنایی کم‌تری دارد؟

- ۱) هر کس به هر گروهی دارد امید چیزی
- ۲) گر خود نگرم و گر شما را بینم
- ۳) دیده هر چند گشودیم در اطراف جهان
- ۴) غیر او نیست در جهان موجود

- ۱) ما را امیدگاهی غیر از خدا نباشد
- ۲) در هر چه نظر کنم خدا را بینم
- ۳) جز خدا هیچ ندیدیم همین است همین
- ۴) بیند آن کجا و به عشق بینا شد

۱۳۸- کدام گزینه با بیت «شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبک‌باران ساحل‌ها؟» تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

- ۱) همه سلامت نفس آرزو کنند مردم
- ۲) حدیث عشق نداند کسی که در همه عمر
- ۳) من به جان تو بار فراق بر دل ریش
- ۴) و گر تو جور کنی رای ما دگر نشود

- ۱) خلاف من که به جان می‌خرم بلایی را
- ۲) به سر نکوفته باشد در سرایی را
- ۳) که پشه‌ای نبرد سنگ آسیایی را
- ۴) هزار شکر بگویم هر جفایی را

۱۳۹- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) ما همه فانی و بقا بس تو راست
- ۲) هر چه جز او هست بقاییش نیست
- ۳) کسی با او نه و او با همه کس
- ۴) آن‌که نماند به هیچ خلق خدای است

- ۱) ملک «تعالی و تقدس» تو راست
- ۲) اوست مقدس که فنایش نیست
- ۳) نماند هیچ کس او ماند و بس
- ۴) تو نه خدایی، به هیچ خلق نمایی

۱۴۰- کدام گزینه با بیت «در کم‌ترین صنع تو مدهوش مانده‌ایم / ما خود کجا و وصف خداوند آن کجا» تناسب معنایی ندارد؟

- ۱) عقل از تو چه دریابد تا وصف تو اندیشد؟
- ۲) نه در ایوان قریبش وهم را بار
- ۳) وصف تو ز طبع من عجب نیست
- ۴) هر کسی خود آن‌چه بتوانست گفت

- ۱) در عقل نمی‌گنجی در وصف نمی‌آیی
- ۲) نه با چون و چرایش عقل را کار
- ۳) چون در ز صدف، چو شکر از نی
- ۴) هم‌چنان وصف تو ماند اندر نهفت

زبان عربی (اختصاصی)

DriQ.com

■ عین الأصحّ والأدقّ في الجواب للترجمة أو المفردات أو المفهوم (۱۴۴ - ۱۴۱):

۱۴۱- «نشرت إحدى الصحف الفرنسية مواصفات المياه الصالحة للشرب حسب منظمة الصحة العالمية.»

- ۱) یکی از نشریه‌های فرانسوی اخباری در مورد ویژگی‌های آب‌های آشامیدنی مناسب براساس سازمان بهداشت جهانی منتشر کرد.
- ۲) یکی از روزنامه‌های فرانسه ویژگی‌های مناسب آشامیدن را بر طبق سازمان‌های بهداشت در جهان انتشار داد.
- ۳) نخستین روزنامه در فرانسه در مورد ویژگی‌های آب‌های آشامیدنی براساس سازمان بهداشت جهانی خبر داد.
- ۴) یکی از روزنامه‌های فرانسوی ویژگی‌های آب‌های قابل آشامیدن را براساس سازمان بهداشت جهانی پخش کرد.

۱۴۲- عین الخطأ:

- ۱) كانت دودة القزّ تمشي على الطين و هي تقضم ورقة التوت: كرم ابريشم روی گل راه می‌رفت در حالی که برگ توت را می‌جوید.
- ۲) لیت الجوائز الذهبية تعطى اليوم لمن هو أهل لذلك: ای کاش جایزه‌های طلایی امروز به کسی که شایسته آن است، داده شود.
- ۳) تغلّب على خيبة الأمل قبل أن تغلّب عليك يا بني: بر ناامیدی خود غلبه می‌یابی پیش از آن‌که بر تو چیره شود ای پسرکرم.
- ۴) أكد الرئيس للشؤون العلمية والتقنية على أهمية التقدّم في المجالات المحددة: رئیس امور علمی و فناوری بر اهمیت پیشرفت در زمینه‌های معین تأکید کرد.

۱۴۳- عین جواباً ما جاء فيه المترادف أو المتضاد:

- ۱) إزدادت و كثرت وسائل التخريب بمادة الديناميت.
- ۲) لكلّ اختراع علمي و ابتكار في التقنية وجه نافع و وجه مضرّ.
- ۳) لا فقر أشدّ من الجهل و لا عبادة مثل التفكّر.
- ۴) كان المشتري متردداً في شراء البضاعة ولكنّ البائع عازم على بيعها.

۱۴۴- عین الأقرب إلى المفهوم: «لا خَيْرَ في قولٍ إلا مع الفعل».

- (۱) «حافظ» سخن بگوی که بر صفحه جهان / این نقش ماند از قلمت یادگار عمر
- (۲) وقت سخن مترس و بگوی آن چه گفتی است / شمشیر روز معرکه زشت است در نیام
- (۳) نکته‌ای کان جَست ناگه از زبان / هم چو تیری دان که جَست آن از کمان
- (۴) اگر شیرین و پرمغز است بارت / تو را خوب است چون گفتار، کردار

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۱۵۰ - ۱۴۵):

۱۴۵- عین الصحيح في التشكيل (قراءة الجملة):

- (۱) لا لباسَ أَجْمَلَ مِنَ العافيةِ.
- (۲) العصبُ خيطٌ أبيضٌ يَجري فيه الحش.
- (۳) وَإِنْ كَانَ غَرَضُهُ مِنَ اختراعه مُساعِدةَ الإنسانِ.
- (۴) وَقَفَتِ الطالبةُ المجددةُ مبتسمةً في الصفِّ.

۱۴۶- عین الصحيح في التحليل الصرفي و المحل الإعرابي:

«إِنَّ المزارعينَ يحصدونَ محاصيلهم الزراعيّةَ نشيطينَ تحت حرارة الشمس»:

- (۱) المزارعينَ: اسم - جمع سالم للمذكر - معرفة - مبني - اسم المفعول / اسم إنَّ و منصوب بالياء
- (۲) يحصدونَ: فعل مضارع - للثابتين - مجرد ثلاثي - مبني للمعلوم - معرب / فعل و فاعله ضمير «واو» البارز و الجملة فعلية و خبر «إنَّ»
- (۳) نشيطينَ: اسم - مفرد - مذكر - نكرة - معرب / حال مفردة و منصوب بالياء
- (۴) الشمس: مفرد - معرّف بأل - مبني / صفة و مجرور بالتبعية

۱۴۷- عین الخطأ عن نوع «لا»:

- (۱) لا شيء أحسنُ من القفو عند القدرة: النافية للجنس
- (۲) «هل يستوي الذين يعلمون و الذين لا يعلمون»: النافية
- (۳) «ذلك الكتاب لا ريب فيه هدى للمتقين»: النافية للجنس
- (۴) لا يرحم الله من لا يرحم الناس: النافية

۱۴۸- عین الصحيح عما أشير إليهما بخط:

- (۱) وَ قَدَّرَ كُلُّ امرئٍ ما كانَ يَحْسِبُهُ / وَ لِلرّجالِ عَلى الأفعالِ أسماء: مضاف إليه و مجرور / مبتدأ مؤخر و مرفوع
- (۲) أ تَرَعَمَ أَنْكَ جَرْمٌ صَغِيرٌ / وَ فَيَك انطوى العالمُ الأكبر: خبر «أَنْ» و مرفوع / فاعل و مرفوع
- (۳) النَّاسُ مِنْ جِهَةِ الأبياءِ أكفأءُ / أبوهم آدمُ وَ الأئمُّ حَوَاءُ: مجرور بحرف الجرّ / صفة و مرفوع بالتبعية
- (۴) «يا أَيُّها النفسُ المطمئنة ارجعي إلى رَبِّكَ راضيةً مَرْضِيَةً»: خبر و منصوب / حال مفردة و منصوب

۱۴۹- عین الصحيح للفراغ لإيجاد أسلوب الحال: «كانت الطالبات يمارسن نشاطاً حراً ..... يهدوء».

- (۱) وَ هُنَّ يتحدّثونَ
- (۲) وَ هُنَّ يتحدّثنَ
- (۳) وَ هُمَا تتحدّثانِ
- (۴) وَ هُنَّ متحدّثاتٍ

۱۵۰- عین عبارة ما جاء فيها الحال:

- (۱) شاهدت النملة و هي تحمل جُلب شعيرة فوق النَّقِيقِ.
- (۲) قم عن مجلسك لأبيك و إن كنت أميراً.
- (۳) رأيت الولد المسرور داعياً أصدقائه إلى اللّعب.
- (۴) واصل نوبل عمله دؤوباً و ما صَغَفَ عزمه.

۱۵۱- عبارات زیر، به کدام یک از پادشاهان ایران اشاره دارد؟

«بعضی از خصوصیات اخلاقی او مانند مدارا با دشمنان، همدردی با مردم، ساده‌زیستی و رفتار مناسب با اقلیت‌های دینی و مذهبی، باعث شده است که نام و نشان نیکی از او در تاریخ ایران به جا بماند.»

- (۱) نادر شاه
- (۲) ناصرالدین شاه
- (۳) مظفرالدین شاه
- (۴) کریم‌خان

۱۵۲- کدام گزینه، عقیده‌ی «روسو» روشنفکر مشهور عصر انقلاب فرانسه را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) تشکیل حکومت را حاصل قراردادی اجتماعی می‌دانست.
- (۲) از اطاعت انسان از عقل و مبارزه با خرافات سخن می‌گفت.
- (۳) پادشاه فرانسه و طبقه‌ی ممتاز را عامل سیه‌روزی مردم می‌دانست.
- (۴) از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می‌کرد.

۱۵۳- کدام گزینه به نقش مهم «میرزا صالح شیرازی» در تاریخ فرهنگی ایران اشاره دارد؟

- (۱) پیشگام تاریخ‌نگاری نوین در دوره‌ی انقلاب مشروطه‌ی ایران بود.
- (۲) اولین سفرنامه‌ی ایرانیان به اروپا را به نگارش درآورد.
- (۳) نخستین روزنامه‌ی ایران را در زمان قاجاریه منتشر کرد.
- (۴) در رواج تاریخ‌نگاری جدید در ایران گام‌های مؤثری برداشت.

۱۵۴- در دوران جنگ جهانی اول، گروهی از انقلابیون سوسیالیست معروف به «بلشویک‌ها»، در کدام کشور قدرت را به دست گرفتند؟

- (۱) آلمان
- (۲) روسیه
- (۳) فرانسه
- (۴) ایتالیا

۱۵۵- کدام گزینه بهانه‌ی «محمدعلی شاه» برای برقراری حکومت نظامی، توقیف روزنامه‌ها و صدور فرمان حمله به مجلس است؟

- (۱) برخوردهای تند برخی از مشروطه‌خواهان و روزنامه‌نگاران افراطی با شاه و خانواده‌ی او
- (۲) مخالفت شدید با کاهش اختیارات سلطنت در متمم قانون اساسی
- (۳) عدم تطابق برخی از مصوبات مجلس با شرع اسلام
- (۴) سوءقصد نافرجام به جان شاه

۱۵۶- عبارتهای زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از روحانیون عصر مشروطه است؟

- (الف) از مجتهدان برجسته‌ی تهران که حامی و هوادار مشروطه بود و پس از به توپ بستن مجلس، تبعید شد.
- (ب) از مراجع بزرگ نجف که به دفاع از نظام مشروطه برخاست.

- (۱) آیت‌الله میرزای نائینی - شیخ فضل‌الله نوری
- (۲) آیت‌الله سید عبدالله بهبهانی - آیت‌الله سید کاظم طباطبایی یزدی
- (۳) میرزا حسین خلیلی تهرانی - محمدکاظم آخوند خراسانی
- (۴) آیت‌الله سید محمد طباطبایی - شیخ عبدالله مازندرانی

۱۵۷- «ویلسون»، رئیس‌جمهوری آمریکا، در جریان مذاکرات صلح ورسای، کدام یک از پیشنهادات زیر را ارائه داد؟

- (۱) تشکیل نهادی بین‌المللی با عنوان جامعه‌ی ملل
- (۲) شکل‌گیری کشورهای جدید در خاورمیانه
- (۳) تقسیم مستعمرات آلمان میان کشورهای پیروز جنگ
- (۴) محدود نگه داشتن توان نظامی آلمان

۱۵۸- «میرزا علی‌اکبرخان مزین‌الدوله» (نقاش‌باشی) به دستور ناصرالدین شاه کدام یک از اقدامات زیر را به انجام رساند؟

- (۱) تکیه‌ی دولت را با هدف رونق هنر تعزیه دایر نمود.
- (۲) برجسته‌ترین هنرمندان نقاش، از جمله کمال‌الملک را در تهران گردهم آورد.
- (۳) در محل فعلی دارالفنون یک تالار نمایش ساخت.
- (۴) مدرسه‌ی دوشیزگان را به منظور تحصیل دختران در تهران تأسیس کرد.

۱۵۹- شکل‌گیری اولیه‌ی «مکتب نقاشی شیراز» در زمان کدام حکومت بوده است؟

- (۱) صفویه
- (۲) زندیه
- (۳) مغولان
- (۴) تیموریان

۱۶۰- «معاهده‌ی ۱۹۰۷م» بین کدام دولت‌ها بسته شد و موضوع آن در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) ایران و انگلستان - واگذاری امور اداری و نظامی ایران به انگلستان در ازای دریافت وام
- (۲) روسیه و انگلستان - حل اختلافات دو کشور در ایران، افغانستان و تبت
- (۳) روسیه و انگلستان - پایان دادن به برتری‌جویی فرانسه در اروپا
- (۴) ایران و انگلستان - جدایی افغانستان از ایران

۱۶۱- کدام گزینه، از ویژگی‌های برجسته‌ی «تاریخ‌نگاری سنتی در ایران» نیست؟

- (۱) توجه به زندگی اجتماعی و حیات فرهنگی و اقتصادی مردم
- (۲) تأکید بر تاریخ سیاسی و نظامی و شرح طولانی جنگ‌ها و فتوحات
- (۳) داشتن روحیه‌ی تملق و چاپلوسی
- (۴) تأکید بر مصنوع و متکلف‌نویسی و پرهیز از ساده‌نویسی

۱۶۲- کدام نخست‌وزیر دوره‌ی قاجاریه، نقش مؤثری در تشویق «ناصرالدین شاه» برای سفر به اروپا و اخذ تمدن اروپایی داشت؟

- (۱) حاج‌میرزا آقاسی
- (۲) میرزا حسین‌خان سپهسالار
- (۳) میرزا تقی‌خان امیرکبیر
- (۴) قائم‌مقام فراهانی

۱۶۲- به دنبال شکست سپاه عثمانی از متفقین، «دولت موقت ملی» که در دوران جنگ جهانی اول به دست شماری از میلیون تأسیس شده بود، به کدام سرنوشت دچار شد؟

- (۱) به سازماندهی نبرد با نیروهای انگلیسی پرداخت.
(۲) با دولت‌های متفق قرارداد صلح امضا کردند.
(۳) فروپاشید و اعضای آن پراکنده شدند.
(۴) اعضای آن به کرمانشاه مهاجرت نمودند.

۱۶۴- به کدام دلیل در زمان «فتحعلی شاه قاجار»، دولت فرانسه به اتحاد سیاسی و نظامی با ایران روی آورد؟

- (۱) برای فتح روسیه به کمک دولت ایران نیاز داشت.
(۲) قصد داشت از اختلاف ایران و عثمانی برای ادامه تسلط بر مصر استفاده کند.
(۳) ناپلئون در رقابت با روسیه و انگلستان، به دنبال گرفتن امتیازات اقتصادی از ایران بود.
(۴) ایران مناسب‌ترین راه دستیابی ناپلئون به هند بود.

۱۶۵- در دوره قاجار، نخستین مدرسه‌های جدید در ایران به دست چه کسانی تأسیس شد؟

- (۱) ایرانیان دانش‌آموخته اروپا
(۲) خانواده‌ی سلطنتی
(۳) مسیونرهای اروپایی
(۴) شخصیت‌های فرهنگی و سیاسی

۱۶۶- شیوه‌های تولید «شبانکاری» و «خرده‌کالایی» به ترتیب مختص کدام گروه‌های اجتماعی ایران در دوره قاجار بوده است؟

- (۱) کوچ‌نشینان - شهرنشینان (۲) روستاییان - کوچ‌نشینان (۳) روستاییان - شهرنشینان (۴) کوچ‌نشینان - روستاییان

۱۶۷- پس از انقلاب مشروطه، اعضای هیئت وزیران توسط ..... منصوب می‌شدند و با تأیید ..... شروع به کار می‌کردند.

- (۱) نخست‌وزیر - مجلس شورای ملی
(۲) شاه - مجلس شورای ملی
(۳) مجلس شورای ملی - نخست‌وزیر
(۴) مجلس شورای ملی - شاه

۱۶۸- کشورهای ذکرشده در کدام گزینه، همگی در جنگ جهانی اول به جبهه‌ی «متفقین» پیوستند؟

- (۱) رومانی - ژاپن - یونان (۲) بلغارستان - ژاپن - پرتغال (۳) اتریش - یونان - صربستان (۴) رومانی - صربستان - عثمانی

۱۶۹- کدام گزینه، از اقدامات دولت «انگلستان» در سال‌های سرنوشت‌ساز پس از فتح تهران و قدرت‌گیری مشروطه‌خواهان است؟

- (۱) نظامیان این کشور، ثقه‌الاسلام تبریزی، روحانی با نفوذ را به دار آویختند.
(۲) با دور زدن دولت مرکزی، با خان‌ها و سران ایلات ارتباط برقرار نمود.
(۳) دولت ایران را وادار به استخدام کارشناسان مالیاتی و نظامی انگلیسی کرد.
(۴) حرم امام رضا (ع) را به توپ بست و تعدادی از زائران را به شهادت رساند.

۱۷۰- کدام عبارت‌ها، درباره‌ی «بریگاد قزاق»، از مهم‌ترین نیروهای نظامی ایران در دوره قاجار، درست هستند؟

- (الف) در حفظ مرزها و مقابله با هجوم خارجی، کارایی زیادی از خود نشان داد.
(ب) با تلاش میرزا تقی‌خان امیرکبیر، امتیاز تأسیس این واحد نظامی به روسیه واگذار شد.
(ج) تشکیلات نظامی بریگاد قزاق، به دلیل ناکارآمدی افسران روس، نظم و انسجام مناسبی نداشت.
(د) بیش‌تر به عنوان نیروی نگهبان شخص شاه و خاندان سلطنت و دفع‌کننده‌ی شورش‌ها و اعتراض‌های داخلی عمل می‌کرد.
(ه) نفرات این نیرو در اوج گسترش کم‌تر از ۱۰ هزار نفر بود.

- (۱) الف - ج - ه (۲) ب - ج - د (۳) الف - ب (۴) د - ه

۱۷۱- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را در رابطه با «مقر» و «موقعیت» یک سکونتگاه (روستایی و شهری) به درستی بیان می‌کند؟

- (الف) مقر یک شهر یا روستا در ادامه‌ی حیات یا گسترش آن سکونتگاه و یا حتی نابودی آن نقش مهمی دارد.
(ب) در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل انسانی بیش‌ترین نقش را داشته‌اند.
(ج) هسته‌ی اولیه مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن بر روی زمین است.
(د) هسته‌ی اولیه روستای هولوکو در مجارستان، قلعه‌ای است که در اواسط قرن ۱۲ میلادی ساخته شده است.
- (۱) غ - غ - ص (۲) غ - ص - غ (۳) ص - غ - ص (۴) ص - ص - غ - غ

۱۷۲- در کدام گزینه به ترتیب مهم‌ترین و متداول‌ترین ملاک تفاوت و تشخیص شهر و روستا بیان شده است؟

- (۱) میزان جمعیت - فعالیت اقتصادی
(۲) میزان جمعیت - دسترسی به خدمات و تسهیلات
(۳) فعالیت اقتصادی - میزان جمعیت
(۴) وسعت و فضای سکونت و فعالیت - میزان جمعیت

۱۷۳- با توجه به سلسله مراتب سکونتگاه‌ها در اروپا، موارد بیان شده در کدام گزینه از نظر تعداد و تنوع خدمات، در پایین‌ترین رتبه قرار دارند؟

- (۱) روستا - شهر منطقه‌ای - شهر متوسط
(۲) شهر کوچک - شهر متوسط - شهر منطقه‌ای
(۳) هاملت - شهر متوسط - شهر کوچک
(۴) هاملت - روستا - شهر کوچک

۱۷۴- به کدام دلیل معیارهای رتبه‌بندی شهرهای بزرگ و کوچک و روستا، از جایی به جای دیگر متفاوت است؟

- (۱) میزان جمعیت و اهداف محققان
(۲) اهداف و نوع مطالعات محققان
(۳) تنوع خدمات و نوع مطالعات محققان
(۴) وجود عوامل طبیعی، انسانی و میزان جمعیت

۱۷۵- تفاوت اساسی تعریف «آستانه‌ی نفوذ» و «دامنه‌ی نفوذ» یک سکونتگاه در کدام ویژگی‌های آن‌ها است؟

- (۱) نوع خدمات - تقاضای کالا
(۲) جمعیت - نقش ارتباطی
(۳) جمعیت - مسافت
(۴) مسافت - تقاضای کالا

۱۷۶- درصد جمعیت شهرنشین جهان، در فاصله‌ی کدام سال‌ها حدوداً در برابر خواهد شد؟

- (۱) ۲۰۱۴م تا ۲۰۵۰م (۲) ۱۹۵۰م تا ۲۰۰۵م (۳) ۱۹۵۰م تا ۲۰۵۰م (۴) ۲۰۰۵م تا ۲۰۱۴م

۱۷۷- کدام گزینه در تعریف «جهان‌شهر» به درستی بیان شده است؟

- (۱) با افزایش شهرنشینی، به تدریج حومه‌هایی در اطراف شهرها، به ویژه شهرهای بزرگ و پرجمعیت شکل گرفته‌اند.
(۲) به سبب نقش مهم آن‌ها در اقتصاد و تجارت جهانی، حوزه‌ی نفوذ بسیار وسیعی در سطح جهان دارند.
(۳) در پیرامون برخی از مادرشهرها، شهرها و شهرک‌های اقماری پدید آمده‌اند.
(۴) به تدریج از مادرشهر و حومه‌شهرهای در کنار مادرشهرها، شهرهایی که دارای نفوذ بین‌المللی است، پدید می‌آید.

۱۷۸- با توجه به نقشه‌ی زیر، در سده‌ی نوزدهم و نیمه‌ی اول قرن بیستم، ابتدا در کدام قسمت‌های جهان مهاجرت از روستاها به شهرها رخ داده است؟

- (۱) «ج» - «د»
(۲) «الف» - «د»
(۳) «د» - «ب»
(۴) «ج» - «و»

۱۷۹- براساس آمار سال ۱۳۹۵ به ترتیب (از راست به چپ) تقریباً چند درصد جمعیت ایران در شهرها و چند درصد در روستاها زندگی می‌کرده‌اند؟

- (۱) ۷۵ - ۲۵ (۲) ۷۰ - ۳۰ (۳) ۸۰ - ۲۰ (۴) ۸۵ - ۱۵

۱۸۰- با توجه به نمودار زیر، کدام گزینه تعریف «شهر پایدار» را به درستی کامل می‌کند؟

نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان
به طور مناسب و عادلانه برطرف می‌شود.

و شهر و فعالیت‌های شهری کم‌ترین
تأثیر نامطلوب را بر محیط زیست دارد.

- (۱) بدون توجه به همه‌ی ظرفیت‌ها و توانمندی‌ها در تمام مناطق شهری
(۲) توجه به نیازهای حال و آینده و توجه به عدالت در توسعه
(۳) توجه به عدالت در توسعه و توزیع متوازن جمعیت
(۴) بدون این‌که منافع نسل‌های آینده به خطر بیفتند.

۱۸۱- کدام یک از شکل‌های زیر مربوط به «مبلمان شهری» نیست؟

(د)

(ج)

(ب)

(الف)

- (۱) «الف» - «ج» (۲) «ب» - «ج» (۳) «ج» - «د» (۴) «الف» - «ب»

۱۸۲- کدام گزینه شهرهای جهان با جمعیت بالای ۸ میلیون نفر را در سال ۱۹۵۰ میلادی به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) پاریس - پکن (۲) توکیو - نیویورک (۳) پاریس - لندن (۴) لندن - نیویورک

۱۸۳- در کدام گزینه به سه رکن «روستای پایدار» به درستی اشاره شده است؟

- (۱) فضای جغرافیایی - حفظ محیط زیست - خدمات اجتماعی و فرهنگی
(۲) فعال کردن اقتصاد - خدمات اجتماعی و فرهنگی - حفظ چشم‌اندازهای طبیعی
(۳) انسان - حفظ چشم‌انداز طبیعی - فضای جغرافیایی
(۴) خدمات اجتماعی و فرهنگی - فعالیت در بستر محیط اجتماعی - حفظ محیط زیست

۱۸۴- حمل و نقل در بعد زیست‌محیطی، بر کدام موارد تأثیرگذار است؟

- (۱) فضای جغرافیایی - مکان (۲) موقعیت مکانی - زمین (۳) آب و هوا - زمین (۴) موقعیت مکان - آب و هوا

۱۸۵- مسافت و تعداد آزادراه‌ها و بزرگراه‌های کشور ایران نسبت به یک دهه قبل، به ترتیب چند برابر شده است؟

- (۱) سه - چهار (۲) دو - سه (۳) سه - دو (۴) چهار - سه

۱۸۶- کدام کشورها دارای بیشترین میزان حمل و نقل بار (سال ۲۰۱۷) و تعداد مسافر (سال ۲۰۱۶) در جهان هستند؟

- (۱) امارات متحده عربی - چین (۲) انگلستان - چین (۳) آمریکا - چین (۴) امارات متحده عربی

۱۸۷- کدام گزینه اصطلاح «پرمافروست» را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) خط لوله‌ها در مناطق صعب‌العبور (۲) زمین‌های سرسبز و جنگلی
(۳) زمین‌های یخ‌بسته (۴) خط لوله‌های نفتی و گازی

۱۸۸- کدام تحولات از دهه ۱۹۷۰، در حمل و نقل دریایی ظرفیت جابه‌جایی کالا را سرعت بخشید؟

- (۱) تولید کشتی‌های کروزر - گسترش کشتی‌های نفت‌کش
(۲) گسترش کشتی‌های کانتینربر - تولید کشتی‌های قاره‌پیما
(۳) گسترش کشتی‌های «رو - رو» - تولید کشتی‌های کروزر
(۴) تولید کشتی‌های «رو - رو» - گسترش کشتی‌های کانتینربر

۱۸۹- در کدام گزینه، وضعیت آماری بار و مسافر حمل و نقل آبی در سال ۱۳۹۶، حمل و نقل هوایی در سال ۱۳۹۴ و حمل و نقل ریلی در سال

۱۳۹۵ در ایران به درستی بیان شده است؟

تعداد مسافر	میزان بار	حمل و نقل
۲۴ میلیون نفر	۳۵ میلیون تن	آبی
۱۸ میلیون نفر	۸۶/۴ هزار تن	هوایی
۲۸ میلیون نفر	۱۵۶ میلیون	ریلی

(۲)

تعداد مسافر	میزان بار	حمل و نقل
۱۸ میلیون نفر	۱۵۶ میلیون تن	آبی
۲۸ میلیون نفر	۸۶/۴ هزار تن	هوایی
۲۴ میلیون نفر	۳۵ میلیون تن	ریلی

(۱)

تعداد مسافر	میزان بار	حمل و نقل
۱۸ میلیون نفر	۳۵ میلیون تن	آبی
۲۸ میلیون نفر	۱۰ میلیون تن	هوایی
۲۴ میلیون نفر	۱۵۶ میلیون	ریلی

(۳)

تعداد مسافر	میزان بار	حمل و نقل
۱۶ میلیون نفر	۱۵۶ میلیون تن	آبی
۲۴ میلیون نفر	۸۶/۴ میلیون تن	هوایی
۲۸ میلیون نفر	۳۵ میلیون تن	ریلی

(۳)

- ۱۹۰- به ترتیب در کدام گزینه سوالات طرح شده درباره‌ی انواع موارد حمل و نقل به درستی پاسخ داده شده است؟
 الف) ۸۰٪ حمل بارها در کشور آمریکا مربوط به کدام نوع حمل و نقل است؟
 ب) بیش‌ترین میزان خطوط سریع‌السیار و طولانی‌ترین خط قطار تندروی جهان متعلق به کدام کشور است؟
 ج) طول خطوط ریلی در ایران تقریباً چند کیلومتر است؟
 د) خطوط لوله‌ی نفت ایران بیش از چند کیلومتر است؟
- ۱) دریایی - آمریکا - ۲۴۰۰۰ - ۱۴۰۰۰
 ۲) ریلی - چین - ۱۳۵۰۰ - ۲۸۰۰۰
 ۳) ریلی - چین - ۱۳۵۰۰ - ۱۴۰۰۰
 ۴) دریایی - آمریکا - ۱۴۰۰۰ - ۱۴۰۰۰

- ۱۹۱- هر عبارت با کدام گزینه مرتبط است؟

- ساخت ساعت آبی، آفتابی، شنی و شمعی برای نشان دادن و نگهداری زمان توسط انسان
 - سرایت رویکرد علمی جهان متجدد به جوامع دیگر که علوم عقلانی و وحیانی را نیز معتبر می‌دانند.
 - شکل‌گیری دانشی که دغدغه‌ی کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط داشته باشد.

- ۱) دانش علمی - تعارض در دانش علمی و دانش عمومی - دانش مفید
 ۲) دانش عمومی - تعارض در دانش علمی و دانش عمومی - دانش مفید
 ۳) دانش علمی - تعاریف متفاوت از دانش علمی - زبان و منطق جهان‌شمول
 ۴) دانش عمومی - تعاریف متفاوت از دانش علمی - زبان و منطق جهان‌شمول

- ۱۹۲- کدام گزینه جدول مقابل را به درستی کامل می‌کند؟

ذخیره‌ی دانشی	پدیده‌ی اجتماعی
(الف)	(ج) (ب)

۴) ب - ج - ب

۳) ج - ب - ج

۲) الف - ج - الف

۱) ج - الف - الف

- ۱۹۳- هر عبارت پیامد کدام گزینه است؟

- فقط علم تجربی، علم است.

- انجام دادن کنش بسیار دشوار می‌شود.

- از رونق بازماندن دانش علمی

۱) همه‌ی علوم از یک روش یعنی روش تجربی استفاده کنند - اگر جهان اجتماعی دانش علمی لازم برای انجام آن را در اختیار ما قرار ندهد -
 تعارض در ذخیره‌ی دانشی

۲) همه‌ی علوم باید یک موضوع ویژه داشته باشند - اگر جهان اجتماعی دانش علمی لازم را برای انجام آن در اختیار ما قرار ندهد - تعارض در دانش علمی

۳) همه‌ی علوم باید از یک روش یعنی روش تجربی استفاده کنند - اگر جهان اجتماعی دانش عمومی لازم برای انجام آن را در اختیار ما قرار ندهد -
 تعارض در ذخیره‌ی دانشی

۴) همه‌ی علوم باید یک موضوع ویژه داشته باشند - اگر جهان اجتماعی دانش عمومی لازم برای انجام آن را در اختیار ما قرار ندهد - تعارض در دانش عمومی

- ۱۹۴- عبارتهای زیر به ترتیب علت کدام گزینه هستند؟

- زمینه‌ی فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف

- داوری درباره‌ی پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها

- شناخت نظم و قواعد جهان اجتماعی

۱) آگاهی درباره‌ی فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها - شیوه‌ی صحیح استفاده از طبیعت و علوم طبیعی - اهمیت بیش‌تر علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی

۲) افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها - فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح برای دانشمندان - در امان ماندن از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات

۳) شناخت پدیده‌های اجتماعی - برخورداری از فرصت‌های پدیده‌های اجتماعی - پیش‌بینی پدیده‌های اجتماعی و پیشگیری و کنترل آن‌ها

۴) افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها - پیش‌بینی آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی - ایجاد فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف

۱۹۵- کدام گزینه با جدول زیر مرتبط است؟

روایاتی‌ها	جامعه‌شناسی انتقادی	جامعه‌شناسی پوزیتیویستی
چه چیزی را مطالعه می‌کند؟	-	(ج)
چگونه مطالعه می‌کند؟	(د)	(الف)
چه هدفی را دنبال می‌کند؟	(ب)	-

- علاوه بر روش‌های تجربی و تفهیمی، روش‌های دیگری را نیز به رسمیت می‌شناسند.

- پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی

- نقد وضعیت موجود جامعه برای رسیدن به یک

وضعیت مطلوب‌تر

- روش مطالعه‌ی جامعه همان روشی است که در مطالعه‌ی طبیعت به کار گرفته می‌شود.

(۱) د - ج - الف - ب (۲) الف - ب - د - ج

(۳) د - ج - ب - الف (۴) ج - الف - ب - د

۱۹۶- عبارتهای زیر به ترتیب به کدام رویکردهای جامعه‌شناسی مدرن اشاره دارند؟

- به باایدها و نیایدیهای پدیده‌ی اجتماعی توجه دارد.

- کشف معانی تنها در صورتی که در قالب تبیین‌های تجربی بیان گردد ارزش علمی دارد.

- به عنوان روش ویژه علوم انسانی و اجتماعی به رسمیت شناخته می‌شود.

- ممکن است در آن علاوه بر چرایی به چگونگی هم اشاره شود.

(۱) تجویزی و انتقادی - تبیینی، تفهیمی - تفهیمی، تفسیری - تبیینی

(۲) تفهیمی و تفسیری - تجویزی و انتقادی - تبیینی - تبیینی، تفهیمی

(۳) تجویزی و انتقادی - تبیینی - تفهیمی، تفسیری - تبیینی، تفهیمی

(۴) تبیینی، تفهیمی - تفهیمی، تفسیری - تبیینی - تجویزی و انتقادی

۱۹۷- هر عبارت به ترتیب با کدام موضوع مرتبط است؟

- هنجارهای با هم زندگی کردن چگونه دوام می‌آورند و تغییر می‌کنند؟

- از دید یک فرد غریبه به امور مانوس و روزمره‌ی اطراف نگاه کردن

- چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی

(۱) پرسش‌هایی که جامعه‌شناسان در شناختن بی‌نظمی به آن توجه می‌کنند - هویت‌زدایی - نظام اجتماعی

(۲) گاهی دیگران مطابق انتظارات رفتار نمی‌کنند - هنر آشنایی‌زایی - ساختار اجتماعی

(۳) پرسش‌هایی که جامعه‌شناسان در شناختن نظم اجتماعی مطرح می‌کنند - هنر آشنایی‌زدایی - ساختار اجتماعی

(۴) کشف نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیز - هویت‌زدایی - نظام اجتماعی

۱۹۸- کدام گزینه با عبارت زیر مرتبط نیست؟

«لمبروزو می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده‌ی ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد و بدین منظور ابزارهایی را به کار گرفت.»

(۱) انسان‌ها قادرند از دانش‌های ابزاری خود استفاده کنند و جامعه و پدیده‌های اجتماعی را بشناسند.

(۲) پدیده‌های اجتماعی واقعی بیرونی دارند که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت اداره می‌شود.

(۳) همان‌گونه که علوم طبیعی شناخت و کنترل طبیعت را برای ما ممکن ساخته است، جامعه‌شناسی نیز باید شناخت و کنترل جامعه و برقراری نظم اجتماعی را ممکن سازد.

(۴) جامعه و پدیده‌های اجتماعی محصول کنش‌های انسان‌هاست و بود و نبود آن وابسته به انسان است.

۱۹۹- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) جامعه‌شناسان پوزیتیویست، تفاوت میان جوامع را تنها تفاوتی کمی می‌دیدند.

(ب) جامعه‌شناسان پوزیتیویست، نظم اجتماعی را بیش‌تر براساس میل و رضایت و رغبت برقرار می‌کنند.

(ج) یکسان‌نگاری طبیعت و جامعه، تسلط انسان بر جامعه را همان‌گونه که بر طبیعت یافته است، به دنبال آورد.

(۱) ص - غ - غ (۲) غ - غ - ص (۳) ص - ص - غ (۴) غ - ص - ص

۲۰۰- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

ساختار اجتماعی	(ج)	(الف)
(ب)	بخش‌های مختلف آن بر یکدیگر اثر می‌گذارند و از یکدیگر اثر می‌پذیرند.	همه‌ی جوامع مسیره‌های همانندی را به سوی پیشرفت طی می‌کنند.

- (۱) برجسته شدن شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی مانند بدن انسان - در گروه‌های غیررسمی بهتر می‌توان دید - تداوم نیازهای نظام اجتماعی
(۲) یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه - در گروه‌های رسمی بهتر می‌توان دید - پویا بودن نظام اجتماعی
(۳) تفاوت‌های بنیادین میان جوامع - مشخص بودن حقوق و تکالیف مربوط به هر نقش - پویا بودن نظام اجتماعی
(۴) یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه - علت شکل‌گیری پدیده‌های اجتماعی - تغییرات نظام اجتماعی

۲۰۱- کدام گزینه به ترتیب علت عبارت‌های زیر را به درستی بیان می‌کند؟

- مقاومت مردم آمرلی

- شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی

- ناپدید شدن معنای کنش از سوی جامعه‌شناسان پوزیتیویست

- (۱) تغییر نظم اجتماعی براساس هنجارها و نمادها - شکل‌گیری هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای او - معنزدایی
(۲) عدم پیروی از نظم موجود - فرصت‌ها و محدودیت‌های اجتماعی - تأیید کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد.
(۳) کاهش تسلط ساختارهای اجتماعی - خشت بنای جامعه - شکل‌گیری اندیشه‌های جدید، انقلاب‌های اجتماعی و شاهکارهای هنری
(۴) حرکت فراتر از نظم موجود - کنش‌های اجتماعی افراد - تمرکز بر آنچه مشاهده می‌شود.

۲۰۲- کدام گزینه با عبارت زیر مرتبط نیست؟

«اوردوس بزرگ‌ترین شهر متروکه‌ی جهان است که با وجود سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی دولت چین برای تشویق و ترغیب هزاران نفر به سکونت در آن، تقریباً خالی از سکنه مانده و شهر ارواح لقب گرفته است.»

- (۱) کنش انسان‌ها را نمی‌توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد، زیرا روش تجربی توان فهم معنای کنش انسان‌ها را ندارد، اگرچه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند.
(۲) مشکلات و مسائل اجتماعی همان‌طور که به نظر می‌رسند، بیرون از دایره‌ی نفوذ و تأثیر ما هستند و صرفاً گروه خاصی می‌توانند بر آن‌ها تأثیر بگذارند و با روش تجربی به تحلیل آن‌ها بپردازند.
(۳) رویکرد پوزیتیویستی بر آنچه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.
(۴) انسان‌ها برخلاف پدیده‌های طبیعی آگاهانه عمل می‌کنند و عملشان معنادار است، آن‌ها در شرایط گوناگون رفتارهای متفاوتی از خود نشان می‌دهند.

۲۰۳- صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر را به ترتیب کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) تأکید افراطی بر نظم، پیامد تحقق آرمان‌ها و ارزش‌هایی است که افراد بدون آن‌ها بداندند، آن‌ها را رعایت می‌کنند.

(ب) با استفاده از روش‌های تجربی می‌توان دریافت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک رذیلت اخلاقی است.

(ج) عامل اصلی گرایش کاربران به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای معنای استفاده از این ابزار است.

(د) مقایسه‌ی تعداد کشته‌های دو جنگ جهانی و کشته‌های حمله‌ی مغول به ایران نشان‌دهنده‌ی اعتبار روش‌های پوزیتیویستی و انکار ارزش‌های عاطفی و اخلاقی است.

(۱) غ - ص - ص (۲) ص - غ - ص (۳) غ - ص - ص (۴) ص - غ - غ - ص

۲۰۴- کدام گزینه در ارتباط با «همراهی همدلانه» درست است، ولی در رابطه با «پیامدهای تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی» نادرست است؟

(۱) به معنای تأیید کنشگران نیست - به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق و آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد.

(۲) به معنای نگاه کردن به مسائل زندگی از منظر افراد غریبه و تلاش برای فهم آن‌هاست - موجب هموار شدن مسیر عبور از جامعه‌شناسی پوزیتیویستی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفهیمی، تفسیری شد.

(۳) به معنای نگاه کردن به مسائل کنشگران از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌هاست - این تأکید موجب شکوفایی روحیه‌ی خلاق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر و اندیشه می‌شود.

(۴) به معنای تحقق اهداف و ارزش‌هایی است که دیگران نمی‌توانند آن‌ها را مشاهده کنند - باعث پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه‌ی صنعت، فضا و زیست‌محیطی شده است.

۲۰۵- به ترتیب هر عبارت با کدام مفهوم مرتبط است؟

- نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی برای دستیابی به پاسخ‌های ساده، سراسر است و قابل پیش‌بینی

- مطالعه‌ی تمامی ابعاد یک پدیده و نشان دادن عمق پنهان و منحصر به فرد آن

- مطالعه‌ی زندگی اجتماعی انسان با تأکید بر آگاهی و معنا

- اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین این‌که چه کسی از نژاد برتر برخوردار است.

(۱) آشنایی‌زدایی - مشاهده‌ی مشارکتی - نظریه‌پردازان پوزیتیویست - ارزش‌زدایی

(۲) هویت‌زدایی - مطالعه‌ی موردی - نظریه‌پردازان کنش اجتماعی - ارزش‌زدایی

(۳) ارزش‌زدایی - قوم‌نگاری - اراده و ارزش برخاسته از آگاهی است - خلاقیت‌زدایی

(۴) هویت‌زدایی - قوم‌نگاری - مهم دانستن ارزش و اراده - معنای‌زدایی

۲۰۶- کدام گزینه با تصاویر زیر مرتبط است؟

پوشیدن چادر رنگارنگ

پوشیدن چادر سفید

(۱) خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معانی موجب پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی کم و بیش یکسان می‌شود.

(۲) تأکید بر پیچیدگی کنش‌ها و پدیده‌های اجتماعی و تنوع معانی به این معناست که جوامع انسانی فاقد هر گونه شباهت و اشتراک می‌باشند.

(۳) فعالیت و خلاقیت کنشگران موجب پیدایش معانی گوناگون و در نتیجه‌ی آن پدید آمدن خرده‌فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف درون هر جهان اجتماعی می‌شود.

(۴) فهم هر کنشی مستلزم دسترسی به معانی ذهنی نهفته در آن است که باید برای درک آن به ذهن کنشگر راه یابیم.

۲۰۷- کدام گزینه به ترتیب عبارات‌های زیر را به درستی کامل می‌کند؟

- پژوهشگر در روش ..... خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می‌دهد و کنش‌هایشان را تجربه می‌کند.

- روش‌های ..... در جامعه‌شناسی پوزیتیویستی به کار می‌روند.

- معانی متفاوت پدیده‌های اجتماعی مانند شهادت‌طلبی، فدا کردن جان برای وطن و خودکشی ..... آن‌ها را تعیین می‌کند.

- روش ..... در علوم طبیعی متداول است و در جامعه‌شناسی کاربرد چندانی ندارد.

(۱) مطالعه‌ی موردی - مشاهده‌ی مشارکتی - هویت - آزمایش

(۲) قوم‌نگاری - آزمایش - تمایز - کیفی

(۳) مشاهده‌ی مشارکتی - کمی - اختلاف - کیفی

(۴) قوم‌نگاری - کمی - هویت - آزمایش

۲۰۸- کدام گزینه جدول زیر را به درستی کامل می‌کند؟ (به ترتیب)

(ب)	(الف)	(ج)
دسترسی به معنای فردی و معنای اجتماعی کنش	درباره‌ی کل زندگی انسان مطرح است	پیچیدگی کنش‌های انسانی

(۱) مسئله‌ی معنا - فهم هر کنش - تنوع و تکثر معانی

(۲) پرسش مهم و کلیدی برای اندیشمندان علوم اجتماعی - تقابل جامعه‌شناسان پوزیتیویستی و تفهیمی - نتیجه‌گیری‌های غلط و اشتباه

(۳) مسئله‌ی معنا - هدف کنش - نظریات متفاوت

(۴) همواره ذهن انسان‌ها و بسیاری از اندیشمندان را به خود مشغول کرده است - درک کنش - هویت‌زدایی

۲۰۹- تصاویر زیر با کدام گزینه مرتبط نیستند؟

304D

- (۱) لازمه‌ی شناخت پدیده‌های اجتماعی شناخت صحیح و توأمان تفاوت‌های ذهنی و اجتماعی و وجوه مشترک انسان‌هاست.
 (۲) فعالیت و خلاقیت کنشگران موجب پیدایش معانی گوناگون و در نتیجه‌ی آن پدید آمدن خرده‌فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف درون هر جهان اجتماعی می‌شود.
 (۳) کنش‌های انسان‌ها هم‌چنان‌که دارای تفاوت‌های فردی و اجتماعی بسیاری هستند، شباهت‌های اندکی دارند که موجب دشواری فهم آن‌ها می‌شود.
 (۴) بخشی از پیچیدگی کنش‌های انسانی به سبب وابستگی به توانایی‌های ذهنی و جسمانی و هم‌چنین به ویژگی‌هایی مانند موقعیت اجتماعی و تنوع فرهنگ‌ها و خرده‌فرهنگ‌ها است.

۲۱۰- صحیح یا غلط بودن عبارات‌های زیر را به ترتیب کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) انسان به مثابه آگاهی و معنا و انسان به مثابه شیء تقابل دیدگاه تفهیمی، تفسیری را با دیدگاه پوزیتیویستی نشان می‌دهد.
 (ب) این‌که یکی از جامعه‌شناسان برای تحقیق درباره‌ی بیمارستان روانی به عنوان یک نهاد اجتماعی و اثر آن بر بیماران، ماه‌ها به عنوان کارمند در بیمارستان مشغول به کار شد، نشان‌دهنده‌ی استفاده‌ی او از روش مشاهده‌ی مشارکتی است.
 (ج) در نگاه جامعه‌شناسان پوزیتیویستی جامعه یک موجود زنده نیست، بلکه شبیه یک موجود زنده است.
 (۱) غ - غ - ص (۲) ص - ص - غ (۳) غ - ص - غ (۴) ص - غ - ص

DriQ.com

فلسفه

۲۱۱- «وجود مطلق» یعنی ..... که .....

- (۱) خدا - از نظر متکلمین قدیم است.
 (۲) وجود بدون شرط - تنها موضوع مابعدالطبیعه است.
 (۳) موجودی که فقط وجود دارد - مصداق آن خدا است.
 (۴) کل عالم هستی اعم از طبیعت و ماوراءالطبیعه - هیچ قیدی ندارد.

۲۱۲- این عبارت که «مصالح لازم برای تکوین یک نظام مابعدالطبیعه هم‌چون پذیرایی در خود اسلام پراکنده بود»، یعنی .....

- (۱) فلسفه‌ی اسلامی نظامی فکری است که از دیگر نظام‌های فکری متأثر نیست.
 (۲) محتوای اصلی فلسفه‌ی اسلامی، دیدگاه‌های کتاب و سنت نسبت به جهان است.
 (۳) اسلام، به این دلیل انسان را به تفکر دعوت می‌کند که ماهیتی فلسفی دارد.
 (۴) برای توضیح و تفسیر نظریات اسلامی، می‌توان از زبان مابعدالطبیعه کمک گرفت.
 ۲۱۳- این‌که در نهضت ترجمه همه‌ی کتاب‌های ارسطو ترجمه شد، نشان می‌دهد .....

- (۱) حوزه‌ی اسکندریه در نهضت ترجمه اهمیت زیادی داشت.
 (۲) مترجمان به زبان یونانی تسلط بیش‌تری داشتند.
 (۳) آثار ارسطو جامع‌تر از دیگر فلاسفه‌ی یونان بود.
 (۴) به ترجمه‌ی آثار شارحان ارسطو نیاز بود.

۲۱۴- داوری بین دو شرح انتقادی و دفاعی از کتاب «اشارات و تنبیهاات» ابن‌سینا توسط ..... در قرن ..... انجام شد.

- (۱) خودش - پنجم (۲) قطب‌الدین شیرازی - هفتم
 (۳) قطب‌الدین رازی - هشتم (۴) خواجه نصیر طوسی - هفتم

۲۱۵- این که حکماً گفته‌اند شکاک واقعی وجود ندارد، بدین دلیل است که .....

- (۱) این اصل یکی از بدیهیات اولیه است.
(۲) هیچ‌کس نیست که در عمل بتواند این اصل را انکار کند.
(۳) این اصل مرز جدایی فلسفه از سفسطه است.
(۴) بسیاری از افراد در بحث این اصل را انکار نمی‌کنند.

۲۱۶- اگر وجود و ماهیت مغایر نبودند، .....

- (۱) اذعان به واقعیت اشیاء مختلف ممکن نبود.
(۲) همه‌ی ماهیت‌ها ممتنع‌الوجود می‌شدند.
(۳) تصور و وجود اشیاء متفاوت بود.
(۴) ماهیت، وجود نبود.

۲۱۷- موضوع کدام قضیه «ممکن‌الوجود» نیست؟

- (۱) مثلث سه‌ضلعی است.
(۲) فریاد بلند است.
(۳) دایره‌ی مستطیل وجود ندارد.
(۴) عدد ۹ زوج است.

۲۱۸- به کدام دلیل است که رابطه‌ی علیت در وجود است و نه فرع بر وجود؟

- (۱) رابطه‌ای است که از بقیه‌ی روابط عمیق‌تر است.
(۲) یکی از شروط یک رابطه، فقدان موضوع رابطه در طرف دوم است.
(۳) برخلاف دیگر روابط، فقط یک طرف به طرف دیگر نیازمند است نه طرفین به هم.
(۴) روابط فرع بر وجود، قائم به طرفین رابطه هستند اما این رابطه به طرف دوم قائم است.

۲۱۹- از نظر فلاسفه ملاک نیازمندی معلول به علت یعنی .....

- (۱) خصوصیتی که نشان می‌دهد سلسله‌ی علت‌ها باید به یک وجود نامشروط ختم شود.
(۲) پیدا کردن موجودات حادث و قدیم و ارتباط آن‌ها با علت‌ها و معلول‌ها.
(۳) ویژگی‌ای که بیانگر علت بودن یا معلول بودن یک شیء است.
(۴) ریشه‌ی نیاز معلول در هستی خود به علت.

۲۲۰- از نظر متکلمین رابطه‌ی بین حادث و معلول .....

- (۱) تساوی - عموم و خصوص مطلق
(۲) عموم و خصوص مطلق - تساوی
(۳) تساوی - تباین
(۴) تباین - تساوی

۲۲۱- از کدام مورد نمی‌توان یک نتیجه‌ی قطعی و یقینی گرفت؟

- (۱) وجود علت تامه
(۲) عدم علت تامه
(۳) وجود علت ناقصه
(۴) عدم علت ناقصه

۲۲۲- اگر یک درخت پرتقال، میوه‌ی توت‌فرنگی دهد، کدام اصل فلسفی مستقیماً زیر سؤال می‌رود؟

- (۱) علیت
(۲) وجوب علی معلولی
(۳) امتناع تسلسل
(۴) سنخیت

۲۲۳- کدام گزینه بیانگر نتیجه‌ی معرفت‌شناسانه‌ی اصل سنخیت است؟

- (۱) تخلف‌ناپذیری جهان هستی
(۲) همیشگی بودن قوانین علوم تجربی
(۳) نظام معین و منظم هستی
(۴) ضروری بودن قوانین حاکم بر هستی

۲۲۴- کدام گزینه مثال مناسبی برای فرض تسلسل است؟

- (۱) بی‌نهایت بودن مجموعه‌ی اعداد
(۲) ادامه پیدا کردن نسل انسان تا بی‌نهایت
(۳) تقسیم‌پذیر بودن عدد ۱۰ تا بی‌نهایت
(۴) چیدن مهره‌های بازی دومینو تا بی‌نهایت

۲۲۵- در کدام یک از آثار فارابی می‌توان نشانه‌ای از نظریات سیاسی وی پیدا کرد؟

- (۱) سیاسات مدنیة و اغراض مابعدالطبیعة
(۲) مقاله‌ی فی معانی‌العقل و فصوص‌الحکم
(۳) تحصیل‌السعادة و جمع بین رأی دو حکیم
(۴) احصاء‌العلوم و آراء اهل مدینة‌ی فاضله

۲۲۶- کدام گزینه درباره‌ی فارابی نادرست است؟

- (۱) هرگز مشاغل سیاسی را نپذیرفت، اما مهم‌ترین فیلسوف سیاسی اسلام است.
(۲) عملاً به پیشه‌ی طبابت نپرداخته است، اما او را در شمار پزشکان آورده‌اند.
(۳) به شعر و شاعری مشغول نبوده است، اما اشعاری به او نسبت داده‌اند.
(۴) با این‌که در موسیقی تبحری نداشته، اما گفته می‌شود ساز قانون از ساخته‌های اوست.

۲۲۷- همه معتقدند فارابی معلم ثانی است چون .....

- (۱) منطق ارسطو را به زبان عربی تصحیح و تدوین کرد.
- (۲) ترجمه‌های نادرست نهضت ترجمه را اصلاح کرد.
- (۳) فلسفه‌ی اسلامی را تأسیس کرد.
- (۴) از جایگاه والای علمی و فلسفی برخوردار بود.

۲۲۸- کدام گزینه در رابطه با تطابق نظر ابن‌سینا درباره‌ی شرور و این بیت «پیر ما گفت خطا بر قلم صنع نرفت / آفرین بر نظر پاک خطا پوشش باد» درست است؟

- (۱) شر و بدی در جهان وجود ندارد.
- (۲) ماهیت بدی‌های طبیعت، خیر است.
- (۳) شری که مقدمه‌ی خیر بیش‌تر است، شر نیست.
- (۴) شرور در طبیعت واقعاً وجود دارند.

۲۲۹- غایت طبیعت‌شناسی ابن‌سینا در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) نزدیک‌تر شدن به شناخت خدا
- (۲) ایجاد خشوع و خضوع در نهاد دانشمند
- (۳) شناخت جهان طبیعت
- (۴) ایجاد تشابه بین انسان و جهان

۲۳۰- کدام توصیف به «فخر رازی» مربوط نیست؟

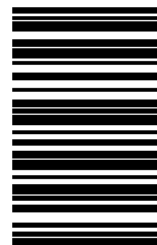
- (۱) کتابی در شرح و نقد آخرین اثر ابن‌سینا به رشته‌ی تحریر درآورد.
- (۲) مخالفت‌های او با فلسفه‌ی مشاء، در بسیاری از آثار او نمودار است.
- (۳) در همان زمان حیات خویش، سخنوری نامی و بی‌رقیب شمرده می‌شد.
- (۴) عالمی جامع، با اطلاعاتی گسترده و پرچمدار مخالفان معتزله بود.

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱۴

جمعه ۹۷/۱۰/۲۱

سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره‌ی دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۳۳۰	مدت پاسخگویی: ۲۱۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال		مدت پاسخگویی
		از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۳	۲۰	۱۰۱	۳۰ دقیقه
۶	علوم و فنون ادبی ۳	۲۰	۱۲۱	۲۰ دقیقه
۷	عربی، زبان قرآن ۳	۱۰	۱۴۱	۱۰ دقیقه
۸	تاریخ ۳	۲۰	۱۵۱	۲۰ دقیقه
۹	جغرافیا ۳	۲۰	۱۷۱	۲۰ دقیقه
۱۰	جامعه‌شناسی ۳	۲۰	۱۹۱	۲۰ دقیقه
۱۱	فلسفه دوازدهم	۲۰	۲۱۱	۲۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

آزمونهاى سراسر گاج

وي راستاران علمى	طراحان	دروس
ابوالفضل مزرى - اسماعيل محمدزاده مسىح كرجى - مرىم نورى نيا	اميرنجات شجاعى - مهدى نظرى	فارسى
حسام حاج مؤمن - سيد مهدى ميرفتحى راضيه يادگارى	بهروز حيدرئى	زبان عربى
بهاره سلوى - سميه رضاپور	مرضى محسنى كبرى	دين و زندگى
مرىم پارسائيان ندا فرهنگى - پگاه افتقار سودابه آزاد سیده مریم میرقاسمی فاطمه ساریخانی - مبین غلامی نژاد	اميد يعقوبى فرد محمد يگانه محمداسماعيل سلمانپور	زبان انگليسى رياضيات تاريخ
محمداسماعيل سلمانپور سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان آناهیتا احسانى - سیده مریم میرقاسمی مریم پارسائیان عماد صفرنژاد - مریم پارسائیان	محسن مصلايى مبینا تاجيک سيد حسامالدين جلالى	جغرافيا جامعه‌شناسى فلسفه

دفتر مرکزی تهران، خیابان انقلاب بین چهارراه ولیعصر (عج) و خیابان فلسطین، شماره ۹۹۹

۰۲۱-۶۴۲۰۰۱۱۱

نشانی اینترنتی www.gaj.ir

سایت کنکور
Konkur.in

آماده سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرى

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظرى

برنامه ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظرى

وي راستاران فنى: بهاره سلوى - سميه رضاپور - بهاره سادات موحدى - آمنه قلى زاده
مریم پارسائیان

مدیر فنى: مهرداد شمسى

سرپرست واحد فنى: سعيده قاسمى

طراح شكل: فاطمه مينا سرشت

حروف نگاران: پگاه روزبهانى - آيتا طارمى - زهرا نظرى زاده - سارا محمودنسب - نرگس اسودى
فرهاد عبدى - سونيا قنبرى

امور چاپ: عباس جعفرى

فارسی

۱ ۳ معنی درست واژه‌ها: نشسته: حالت سرخوشی، کیفوری، سرمستی / بطلانت: بیکاری، بیهودگی، گاهلی / دستور: اجازه، راهنما، وزیر / ابدیت: جاودانگی، پابندگی، بی‌کرانگی / قاش: قاج، قسمت برآمده‌ی جلوی زین؛ کوهی زین

۲ ۱ معنی درست واژه‌ها: آوند: آونگ، آویزان، آویخته (اورنگ: تخت شاهی) / تموز: ماه دهم از سال رومیان، تقریباً مطابق با تیرماه سال شمسی؛ ماه گرما / شوموم: باد بسیار گرم و زیان‌رساننده / گزند: آسیبی که رنگ آن میان زرد و بور باشد / گروزه: ویژگی نوعی مار سمی و خطرناک (گروز: کویال) / طعاع: فرمان‌روا، اطاعت شده، کسی که دیگری فرمان او را می‌برد.

۳ ۴ معنی درست واژه‌ها در سایر گزینه‌ها،

۱) اعراض: روی‌گردان از چیزی، روی‌گردانی، انصراف
۲) حلیه: زیور، زینت
۳) قدوم: آمدن، قدم نهادن، فرارسیدن

۴ ۱ املاي درست واژه: منسوب (نسبت داده‌شده)

۵ ۴ املاي درست واژه: شبیه: مانند (شَبیح: سایه، سیاهی‌ای که از دور دیده می‌شود).

۶ ۲ خون هر بیچاره هسته هسته مضاف‌الیه مضاف‌الیه

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱) زخم بیکان تو هسته مضاف‌الیه مضاف‌الیه مضاف‌الیه

۳) صید من خسته‌دل هسته مضاف‌الیه مضاف‌الیه مضاف‌الیه

۴) تشنه‌ی جمال حرم هسته مضاف‌الیه مضاف‌الیه مضاف‌الیه

۷ ۴ ترکیب‌های وصفی: شهد شکرین / شکر شورانگیز / این نعمت / روی زیبا / یک نظر (۵ ترکیب)

ترکیب‌های اضافی: شهد ... تو / آب نبات / خاک خاک / خاک کف / کف پا / پای تو / آب حیات / تنگ شکر / آب نبات / صفت ذات / ذات تو / نعمت زیبایی / وجه زکات (۱۳ ترکیب)

۸ ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) بی‌دل، عاشق (۲ محو)
۴) آسان

۹ ۱ در این گزینه، حذف به قرینه‌ی لفظی وجود دارد:

روی زمین آن توست مُلک مُلک نیز هم [آن توست]
عالم انسان تو راست مُلک و مُلک نیز هم [تو راست]

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) ای [کسی که] غمزه‌ی جادویت افسونگر بیماران [است]
وی [کسی که] طره‌ی هندویت سرحلقه‌ی طوّاران [است]
۳) به دو چشم تو [سوگند می‌خورم] که چشم از تو به انعام نیست
۴) آن به [است] که به خود پاک شویم اول کار

۱۰ ۴ نکته انفاس خلد / چین طره‌ی مشکین

(مضاف‌الیه مضاف‌الیه) (صفت مضاف‌الیه)

چین طره‌ی عنبربو / چین طره‌ی ... تو (۴ مورد)

(صفت مضاف‌الیه) (صفت مضاف‌الیه)

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱) خم ابروی سیاه / خم ابرویش / پیوند من سوخته (۳ مورد)
(صفت مضاف‌الیه) (مضاف‌الیه مضاف‌الیه) (صفت مضاف‌الیه)

۲) لعل لبّ / خاک درت / چشمه‌ی حیوان ما (۳ مورد)
(مضاف‌الیه مضاف‌الیه) (مضاف‌الیه مضاف‌الیه) (مضاف‌الیه مضاف‌الیه)

۳) سنبل زلف تو (۱ مورد)
(مضاف‌الیه مضاف‌الیه)

۱۱ ۳ مثل درخت در شب باران: محمدرضا شفیعی کدکنی (م. سرشک)

۱۲ ۲ جناس (بیت «د»): جهان، جان

استعاره (بیت «ج»): گل استعاره از معشوق / گلستان استعاره از زیبایی‌های معشوق

تضاد (بیت «الف»): درد ≠ درمان

تلمیح (بیت «ب»): اشاره به داستان حضرت سلیمان نبی (ع) و دیوی که انگشتی ایشان را ربود.

پارادوکس (بیت «ه»): آتش سرد

۱۳ ۳ تشبیه: تشبیه خود [شاعر] به گل

استعاره: سرو: استعاره از معشوق

کنایه: شکفتن کنایه از به وجد آمدن / سایه‌ی کسی را بر سر داشتن کنایه از مورد لطف و حمایت کسی بودن

۱۴ ۴ بررسی آرایه‌ها در گزینه‌ی (۴):

تشبیه: پرده‌ی زلف (اضافه‌ی تشبیه‌ی) / تشبیه معشوق به چشمه‌ی خورشید / چشمه‌ی خورشید (اضافه‌ی تشبیه‌ی)

واج‌آرایی: تکرار صامت‌های «د» (۶ بار)، «ر» (۵ بار) و «ش» (۴ بار)

جناس تام: چون (وقتی‌که) و چون (مانند)

استعاره: ماه: استعاره از معشوق

۱۵ ۴ واج‌آرایی: تکرار صامت «ش» (۵ بار) / اسلوب‌معادله: —

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱) استعاره: غنچه: استعاره از دل / شاخسار: استعاره از وجود شاعر / کنایه: ناخن به چیزی زدن کنایه از بهره بردن از چیزی یا امتحان کردن آن / سر به مهر معادل کنایه‌های «دست‌خورده» و «سریسته»

۲) تشخیص: نسبت دادن گریه به ابر و این‌که خزان چهره‌ی زرد داشته باشد، تشخیص است. / جناس (ناقص): [درد]، زرد، سرد

۳) تشبیه: تشبیه خود [شاعر] به خلیل (ع) / تشبیه خود [شاعر] به کلیم (ع) / تلمیح: اشاره به ماجرای افکندن حضرت ابراهیم خلیل (ع) در آتش و رفتن حضرت موسای کلیم (ع) به کوه طور برای مشاهده‌ی خداوند

۱۶ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۴): کمال‌بخشی عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها،

۱) بی‌بهرگی از سرنوشت

۲) وحدت وجود

۳) شورانگیزی بی‌پایان عشق

زبان عربی (عمومی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه، واژگان و یا مفهوم مشخص

کن (۳۳ - ۲۶):

۲۶ ۱ استقبَلْتُ: استقبال کردم [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

العائدین: بازگشتگان [رد گزینه (۳)]

مشتاقاً: مشتاقانه، با اشتیاق، با حالت شوق؛ حال است و صفت نیست
[رد گزینه (۴)]

لزیارتهم: برای دیدارشان، به دیدارشان [رد گزینه (۳)]

كنت في المطار: در فرودگاه بودم [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

۲۷ ۲ ذو فضل: دارای بخشش [رد گزینه (۳)]

ولكن: ولی، اما [رد گزینه (۳)]

أكثر الناس: بیش‌تر مردم [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]

لا يشكرون: سپاس‌گزاری نمی‌کنند [رد سایر گزینه‌ها]

۲۸ ۴ ترجمه درست عبارت: دوستی هم‌چون سلامتی انسان است

که ارزش نایاب آن را احساس نمی‌کنی مگر زمانی که آن را از دست می‌دهی.

۲۹ ۳ بررسی گزینه‌ها:

(۱) يَفِيدُ = يَنْفَعُ (فایده می‌رساند، سود می‌رساند)

ترجمه: جایزه نوبل در هر کشوری به کسی داده می‌شود که در زمینه‌هایی
مشخص به بشریت فایده و سود می‌رساند.

(۲) إعمار (آبادانی) ≠ انهدام (ویرانی)

ترجمه: ساکنان استان کرمانشاه خواستار آبادانی روستاها پس از ویرانی‌شان در
زلزله شدند.

(۳) در این گزینه کلمات مترادف و یا متضادی نیامده است.

ترجمه: اخبار صبحگاهی از کانال جدیدی به زبان فرانسوی پخش شد که به
برخی از هم‌وطنان فایده می‌رساند.

(۴) إزدادات (افزایش یافت) ≠ قَلَّ (کاهش یافت)

ترجمه: کارگاه‌ها در گوشه کنار شهرمان افزایش یافت و تعداد ساکنان آن به
خاطر بوی مواد استخراج‌شده از آن‌ها کاهش یافت.

۳۰ ۱ بررسی گزینه‌ها:

(۱) بقايا ← بقیة (باقی‌مانده) / عظام ← عظم (استخوان) / أطعمة ← طعام

(خوراک) / الطيور ← الطير (پرنده)

(۲) ظواهر ← ظاهرة (پدیده)

(۳) اللحوم ← اللحم (گوشت)

(۴) الآباء ← الأب (پدر) / أكفاء ← كفو (همتا)

۳۱ ۳ ترجمه گزینه‌ها:

(۱) آیا گمان می‌کنی که من به جای آن رئیس انتخاب شدم تا تجربه‌های او را
اجرا نمایم؟

(۲) مادر در انجام کاری مجدّانه شتافت که به حرفه همکارش اختصاص داشت.

(۳) ..... خاکی آمیخته به آب است و گاهی به آن نامیده می‌شود گرچه
رطوبت از آن ..... (الشريط: نوار / قفزت: پرید/ برای جاهای خالی

کلمه‌های «الطين: گل» و «زالت: برطرف شود»، مناسب هستند.

(۴) خواهر پرستارم به گردشی علمی پرداخت در حالی که در کارش فعال بود.

۱۷ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۳): هر کسی محرم

راز عشق نیست.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) تقابل عشق؛ دل‌بستگی به وجود مادی، خودخواهی و عاقبت‌طلبی / از خود
بی‌خودی عاشق

(۲) عشق تنها حقیقت ارزشمند در جهان هستی است. / بی‌ارزش بودن زندگی
بدون عشق

(۴) عشق زندگی‌بخش است.

۱۸ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۳): بی‌اعتباری

معیارهای دنیوی در عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) ستایش زیبایی معشوق / خاکساری عاشق / طلب عنایت از معشوق

(۲) خاکساری عاشق / بی‌اعتنایی معشوق به عاشق

(۴) پاک‌بازی و جان‌فشانی عاشق / خاکساری عاشق و ممکن نبودن وصال در نظر او

۱۹ ۴ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۴): از خود

بی‌خودی هنگام وصال

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) بی‌نیازی خداوند از عبادت بندگان

(۲) هر کسی محرم راز عشق نیست.

(۳) بهره‌مندی مدعیان بی‌خبر از عشق، و بی‌خبر از وصال معشوق و بی‌بهرگی عاشق

۲۰ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۳): شنونده‌ی مناسب

انگیزه‌ی سخن‌گوست.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) نشانه‌ی ارزشمندی سخن، تأثیر در دل مخاطب است.

(۲) ستایش دل‌پذیری سخن (۴) صداقت بهترین معرف است.

۲۱ ۲ مفهوم گزینه‌ی (۲): سپاس‌گزاری از پروردگار به دلیل بی‌بهرگی

از نعمت‌های دنیوی

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: شکر موجب فراوانی نعمت است.

۲۲ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۴): ناتوانی انسان از

شناخت و توصیف خداوند

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) توصیف سرگشتگی عاشق (۲) توصیف ناپذیری عشق

(۳) توصیف متفاوت از معشوق

۲۳ ۴ مفهوم گزینه‌ی (۴): گله از گذر عمر و روزگار ناموفق

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: نکوهش رشوه‌خواری

۲۴ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۴): حال عاشق را تنها

عاشق درک می‌کند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) دشوار بودن راه عاشقی

(۲) انسان بی‌بصیرت در ردیف ابلیس و حیوانات است و انسان آگاه اشرف

مخلوقات است.

(۳) برتری عاشق بر انسان بی‌خبر از عشق

۲۵ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۳): جاودانگی عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) عشق موجب بی‌نیازی از غیرمعشوق است.

(۲) عشق موجب ارزشمندی و کمال است.

(۴) پاک‌بازی عاشق / وحدت وجود و اتحاد عاشق و معشوق

۲۶ ۳ «زیتون از میوه‌هایی است که .....» [گزینه] نادرست را

برای کامل کردن عبارت مشخص کن:

ترجمه گزینه‌ها:

۱) سرشار از ویتامین‌هاست از جمله: A و D, E

۲) به عنوان نشانه‌ای برای صلح در قرن‌های گذشته به کار می‌رفت.

۳) حاوی اسید روغن است و در آب به سرعت ذوب (حل) می‌شود.

۴) برای انسان مفید است و روغنی دارد که از روغن‌های گیاهی با ارزش بالاست.

۳۷ ۲ حرکت‌گذاری کامل عبارت: «هِيَ تَحْمِلُ فِيهَا غَضْنَ زَيْتُونٍ

مَبَشْرَةً بِالسَّلَامِ».

■ گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۰ - ۳۸):

۳۸ ۱ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

۲) مزید ثلاثی من باب «إفعال» ← مجرد ثلاثی / لازم ← متعدّد / الاسم

الظاهر ← ضمیر «هي» المستتر

۳) للغائب ← للغائبة / مبني للمجهول ← مبني للمعلوم / «هو» ← «هي» /

حالية ← فعلية

۴) مبني ← معرب

۳۹ ۴ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

۱) مجرد ثلاثی ← مزید ثلاثی / ضمیر «هو» المستتر ← الاسم الظاهر /

وصفية ← نادرست

۲) «تفعل» ← «تفعل» / مبني ← معرب

۳) متعدّد ← لازم / ضمیر «هو» المستتر ← الاسم الظاهر

۴۰ ۳ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

۱) معرفة ← نكرة / مبني ← معرب

۲) معرّف بآل ← نكرة / اسم المبالغة ← اسم الفاعل / خبر مفرد و مرفوع ←

حال مفردة و منصوبة

۴) مذکور ← مؤنث / اسم المفعول ← اسم الفاعل / مبني ← معرب / مفعول

← حال

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۵۰ - ۴۱):

۴۱ ۳ در ابتدای جمله و نیز بعد از فعل «قال» و مشتقات آن، همزه

باید به شکل مکسور («إِنْ») ظاهر شود. در گزینه‌های دیگر «أَنْ» در اول جمله

یا بعد از «قال» نیست؛ بنابراین صحیح هستند.

۴۲ ۴ «هو متردّد» جمله حالية اسمیه است؛ و: واو حالية / هو:

مبتدا / متردّد: خبر

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) حزیناً: حال مفرد

۲) مقتدرین: حال مفرد

۳) مضطربین: حال مفرد

۴۳ ۴ «مَجْدًا» حال مفرد و مرجع آن کلمه «مدیر» می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مَجْدًا: مفعول و منصوب برای فعل «اكتسب»

۲) مَجْدًا: صفة و منصوب

۳) مَجْدًا: خبر «كان» و منصوب

۳۲ ۳ ترجمه گزینه‌ها:

۱) از خواب عقل و زشتی لغزش به خدا پناه می‌بریم و از او یاری می‌جوییم.

۲) به درستی که دنیایتان نزد من قطعاً پست‌تر از بزرگی در دهان ملخی است

که آن را می‌خورد.

۳) کانال رودی وسیع و یا تنگ برای حرکت آب‌ها از جایی به [جایی] دیگر

است.

۴) آیا آن‌ها را می‌پنداری (می‌بینی) که از نقره یا آهن یا مس یا طلا آفریده

شده‌اند؟

۳۳ ۴ ترجمه عبارت: خشمگین نشو چرا که خشم مایه تباهی است.

مفهوم: خشم آثار خوبی ندارد و انسان را به هلاکت می‌کشاند.

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سوالات پاسخ بده (۴۰ - ۳۴):

داستان طوفانی که در تمام کتاب‌های آسمانی به طوفان نوح شناخته می‌شود، ذکر کرده است که آب‌ها تمام زمین را فرا گرفتند، و پس از آرام شدن طغیان (آب‌ها)، نوح نبی، پرندگان را فرستاد تا به دنبال جای خشکی بگردند. پرندگان کشتی را چندین بار ترک می‌کردند و بدون فائده بازمی‌گشتند. در پایان کبوتر در حالی که با دهانش شاخه زیتونی را حمل می‌کرد با موده صلح آمد. تا نشانه‌ای باشد برای پایان خشم خداوند از زمین. درخت زیتون اولین درختی به شمار می‌آید که در دنیا و در منازل پیامبران و سرزمین مقدس روید. از آن زمان شاخه زیتون نمادی از نمادهای صلح و امنیت برشمرده شد. درخت زیتون درختی مقدس است و نام آن در قرآن کریم در سوره‌های حج، مائده و بقره آمده است. روغن زیتون از غنی‌ترین روغن‌های گیاهی به لحاظ ارزش غذایی به شمار می‌رود چرا که ارزش گرمایی (کالری) بالایی به غذای انسان می‌دهد (یک گرم از آن ۲۲۴ کالری می‌دهد). روغن زیتون حاوی ویتامین‌های A و D, E و مذب (محلول) در روغن می‌باشد و شامل اسیدهای ارگانیک غیراشباع است که برای انسان مفید است. این روغن از گلیسیرین و اسید روغن تشکیل می‌شود و در آب ذوب (حل) نمی‌شود زیرا از آن سبک‌تر است.

۳۴ ۲ [گزینه] نادرست را براساس متن مشخص کن:

ترجمه گزینه‌ها:

۱) درخت زیتون درختی مبارک است و نام آن در قرآن در سه سوره آمده است.

۲) در زیتون و روغن آن فایده‌های بسیاری است ولی در آن ویتامین‌های اصلی

دیده نمی‌شود.

۳) زیتون ارزش غذایی بالایی دارد و روغن آن از غنی‌ترین روغن‌های گیاهی به

شمار می‌رود.

۴) خوردن روغن زیتون مفید است به ویژه در فصل زمستان به خاطر

گرمابخشی بالای آن.

۳۵ ۳ [گزینه] درست را براساس متن مشخص کن:

ترجمه گزینه‌ها:

۱) زیتون از میوه‌های سودمند برای کبوتر و پرندگان در مناطق خشک است.

۲) در متن به سرزمین مقدسی که زیتون در آن‌جا روید، اشاره شده است.

۳) براساس آن‌چه در تاریخ قدیم خوانده‌ایم زیتون به عنوان نشانه‌ای برای صلح

به شمار می‌رود.

۴) نجات کشتی باعث رشد درخت زیتون در دنیا شد.

۵۲ ۳ کلید رهایی و نجات از این تفکر که «اگر تلاشی نکنم، چون شکست من در علم خداوند آمده است، تلاشم به جایی نخواهد رسید»، در این نکته نهفته است که علم خداوند هم پایان و نتیجه‌ی امور و هم قرائند انجام حوادث را در برمی‌گیرد.

براساس آیات قرآن، حرکت کشتی‌ها در دریاها به اذن الهی «بأمره» و هدف آن آیه روزی‌طلبی انسان ذکر شده است: «لِيَقْتَنُوا مِن فَضْلِهِ»

۵۳ ۳ کسی که مدیر یک بخش بزرگ اقتصادی است و اموال زیادی تحت مدیریت اوست، اگر ایمان قلبی خود را تقویت نکرده باشد، در هر لحظه ممکن است آورده به گناه شود و از آن اموال سوءاستفاده نماید. ثروتمندان جامعه نیز در معرض همین امتحان هستند. قرآن کریم می‌فرماید: «كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُفٍ إِنَّ زَاوَةَ اسْتَفْتَىٰ: جَنِينَ نَبِئَتِمْ أَن رَّبَّهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ» [که آن‌ها این نعمت‌ها را شکر کنند، بلکه] به یقین انسان سر به طغیان برمی‌آورد، همین که خود را بی‌نیاز ببیند.

۵۴ ۲ قساوت قلب حالتی است که قلب انسان نسبت به حق تسلیم نیست، تا آن‌جا که نصیحت (موعظه‌ی) هیچ نصیحت‌کننده‌ای در او اثر نمی‌کند. این حالت با «تکرار گناه» پیدا می‌شود. قرآن کریم به گناهکاران خطاب می‌کند و با مثالی وضع آنان را توضیح می‌دهد: «سپس دل‌هایشان پس از آن سخت شد، همانند سنگ یا سخت‌تر از سنگ، زیرا که از بعضی سنگ‌ها جویباران می‌شکافد و از بعضی از آن‌ها آب بیرون می‌آید و برخی از آن‌ها از عظمت و خشیت خداوند فرو می‌افتد.»

۵۵ ۴ گاهی کسانی که دچار افراط در استفاده از یک میل هستند و به دنبال اشاعه‌ی آن در میان دیگران می‌باشند، تلاش می‌کنند تا بین مردم، افرادی مانند خود بیابند و یا کسانی را مانند خود اسیر استفاده‌ی افراطی از یک میل نمایند. امیرالمؤمنین علی (ع) می‌فرماید: «ذَوُو الْعِيُوبِ يَعْبُونَ إِشَاعَةَ مَعَايِبِ النَّاسِ لِيَتَسَبَّحَ لَهُمُ الْعَذْرُ فِي مَعَايِبِهِمْ: کسانی که خود عیب دارند، علاقه‌مند به شایع کردن عیب‌های مردم هستند تا جای عذر و بهانه‌ای برای عیب‌های خودشان باز شود.»

در مقابل قرآن کریم انسان‌ها را از اشاعه‌ی فحشا نهی کرده و می‌فرماید: «إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ... بی‌گمان، کسانی که دوست دارند کارهای بسیار زشت در میان مؤمنان شایع شود، در دنیا و آخرت عذابی دردناک دارند ...»

۵۶ ۳ براساس آیه‌ی شریفه‌ی «قَاتِلُوا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيَدْلُوهُمُ فِي رَحْمَةِ مَنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمُ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا: و اما کسانی که به خدا گرویدند و به او تمسک جستند به زودی [خدا] آنان را در جوار رحمت و فضلی از جانب خویش درآورد، و ایشان را به سوی خود به راهی راست، هدایت کند.» ایمان به خدا و تمسک بستن به او، انسان را مشمول رحمت الهی می‌گرداند و نتیجه‌ی آن، هدایت به راه راست است.

۵۷ ۴ بازتاب (نتیجه‌ی) پذیرش خالقیت الهی (توحید در خالقیت)، توحید در مالکیت است و لذا عبارت شریفه‌ی «قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكُ الْعَالَمِ» مؤید آن است.

۵۸ ۱ براساس آیه‌ی شریفه‌ی «لَا يَحْسِبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا ... لَهُمْ عَذَابٌ مَّهِينٌ» کافران نباید بپندارند که مهلت دادن به نفع آنان است، بلکه برای این است که گناهانشان افزون گردد و دچار عذاب خوارکننده شوند و بنا بر آیه‌ی شریفه‌ی «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ...» آنان که خالصانه در راه خدا تلاش می‌کنند، قطعاً خداوند آنان را هدایت می‌کند و شامل امداد خاص خداوند می‌گردند.

۴۴ ۱ «ثَقِيلَةً» حال مفرد برای مرجع حال «البضائع» است که مفعول جمله می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) الفائزة: مرجع حال (فاعل) / فرحة: حال

۳) المديرة: مرجع حال (فاعل) / قائلاً: حال

۴) الجيران: مرجع حال (فاعل) / و هم مشعاقون: جمله حالیه

۴۵ ۲ «لیت» از حروف مشبیهة بالفعل است؛ بنابراین «فصل» به عنوان اسم آن باید منصوب باشد ← فصل

«طویلاً» به عنوان خبر «لیت» مرفوع می‌آید ← طویل

۴۶ ۲ «لا»ی نفی جنس بر سر اسم می‌آید، «شیء» اسم است و «لا»ی بر سر آن، «لا»ی نفی جنس است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) لا تصدق، لا تکذب: ناهیه ۳) لا اعرف: نافية

۴) لا تتحرك: نافية

۴۷ ۳ در چند عبارت حرف جرّ به یک اندازه آمده است؟

بررسی موارد:

الف) علی، فی (۲ مورد)

ب) فی، علی (۲ مورد)

ج) من در «من الامم» (۱ مورد)

د) فی، به (۲ مورد)

۴۸ ۴ «و هما باحثان» جمله حالیه اسمیه اسح و با مرجع حال «الموظفان» که مثنای مؤنث است، از نظر جنس و عدد مطابقت دارد. [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

واو: حالیه / هما: مبتدا / باحثان: خبر و مرفوع [رد گزینه (۱)]

ترجمه عبارت: دو کارمند به آموختن فناوری‌های جدید روی آوردند در حالی که جست‌وجوگر بودند.

۴۹ ۳ المُنْتَجِج: اسم فاعل از ثلاثی مزید / الممزوج: اسم مفعول از ثلاثی مجرد

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) نظارة: اسم مبالغه ۲) الصبارة: اسم مبالغه

۴) المجرب: اسم مفعول / ائارة: اسم مبالغه

۵۰ ۴ «زمیلة» اسم «لعل» و منصوب است.

دین و زندگی

۵۱ ۲ اگر هر موجودی را که ما فرض می‌کنیم، قبل از آن موجودی باشد تا آن را پدید آورد، این سلسله تا بی‌نهایت پیش می‌رود و در نتیجه هیچ‌گاه هیچ موجودی پدید نخواهد آمد.

به عنوان مثال، در یک عدد ساعت، ممکن است ده‌ها چرخ‌دنده وجود داشته باشد که هر یک باعث حرکت دیگری شود. چرخ‌دنده‌ی اول، چرخ‌دنده‌ی دوم را می‌چرخاند و چرخ‌دنده‌ی دوم، چرخ‌دنده‌ی سوم را و ... اگر به حرکت این چرخ‌دنده‌ها دقت کنید، متوجه خواهید شد که «موتور درون ساعت» علت اصلی حرکت این چرخ‌دنده‌هاست که آن موتور برای حرکت خودش، نیاز به هیچ چرخ‌دنده‌ای ندارد و علت نخستین حرکت ساعت است.

۶۷ ۳ امیرالمؤمنین علی (ع) با رفتار و سپس گفتار خودش، نگرش خود را از قضا و قدر نشان داد و به آن شخص و دیگران آموخت که اعتقاد به قضا و قدر، نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه‌ساز آن است. در واقع، فرو ریختن دیوار کج یک قضای الهی است، اما این قضا متناسب با ویژگی و تقدیر خاص آن دیوار، یعنی کجی آن است. اما اگر دیوار، ویژگی دیگری داشته باشد، مثلاً محکم باشد، قضای دیگری را به دنبال خواهد آورد و انسانی که این دو تقدیر و این دو قضا را بشناسد، تصمیم می‌گیرد و دست به انتخاب مناسب‌تر می‌زند.

۶۸ ۴ چون همه چیز ما انسان‌ها از خداست، لذا درخواست دائمی از خداوند داریم و این موضوع در بیت «باد ما و بود ما از داد توست ...» مذکور است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) و (۳): به معرفت عمیق نسبت به خداوند اشاره دارند.

(۲): به مقدمه‌ی دوم نیازمندی موجودات به خدا در «پیدایش» اشاره دارد، ولی به نیازمندی دائمی اشاره نکرده است.

۶۹ ۴ با توجه به آیه‌ی شریفه «یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّی وَعَدُوِّكُمْ أَوْلِيَاءَ لِقَوْمٍ بِالْمُؤَدَّةِ وَ قَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ» ای کسانی که ایمان آوردید، دشمن من و دشمن خودتان را به دوستی نگیرید [به گونه‌ای که] با آنان مهربانی کنید. حال آن‌که آنان به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده‌اند. عبارت «و قَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ» علت دوستی نگرفتن دشمنان خداست.

۷۰ ۱ میان بعد فردی و اجتماعی توحید، رابطه‌ای متقابل (دو سویه) وجود دارد (نه تقابل)، هر قدر که افراد جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه نیز بیش‌تر رنگ توحیدی به خود می‌گیرند. در آیه‌ی «إِنَّمَا أَعْطٰكُمْ ...» به کلیدواژه‌های «مَثْنٰی و قَرَادٰی» دقت کنید که برای این مطلب به هر دو بعد فردی و اجتماعی توحید عملی اشاره دارد.

دقت کنید واژه‌ی «تقابل» به معنای مخالفت و تضاد است، اما در متن درس برای این مطلب واژه‌ی «متقابل» به معنای دو سویه و متناسب و هماهنگ به کار رفته است.

۷۱ ۲ هر کدام از ما همواره تصمیم‌هایی می‌گیریم و برای این تصمیم‌ها ابتدا اندیشه می‌کنیم و جوانب آن را می‌سنجیم و سپس دست به عمل می‌زنیم (تفکر و تصمیم). اگر کسی پیمان‌شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد، خود را مستحق مجازات می‌داند (مسئولیت‌پذیری).

آیه‌ی شریفه «فَمَنْ أَضَرَّ فَلَئِنْفِیْهِ وَ مَنْ عَمِیَ فَعَلٰیْهَا ...» پس هر کس که بی‌گشت، به سود خود او و هر کس کوردل گردد، به زیان خود اوست ... مؤید وجود اختیار است.

۷۲ ۱ مختار بودن انسان به اراده‌ی الهی است، یعنی به قضای الهی (مقتضی به قضای الهی) و نتیجه‌ی آن این است که انسان به اختیار خود اعمالی انجام می‌دهد که در قیامت آن را پیش فرستاده است و این موضوع در آیه‌ی شریفه «ذلک بما قَدَّمْت اَیْدِیْکُمْ وَ اَنْ اللّٰهَ لَیْسَ بِظَلّٰمٍ لِّبَعِیْدِ» این [عقوبت] به خاطر کردار پیشین شماست [و نیز به خاطر آن است که] خداوند هرگز به بندگان ستم نمی‌کند. بیان شده است.

۵۹ ۲ با توجه به آیه‌ی شریفه «... وَ اِنْ اَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ اِنْقَلَبْ عَلٰی وَجْهِهِ حَمِیْرٌ الدُّنْیَا وَ الْاٰخِرَةُ ذٰلِکَ هُوَ الْخَسْرَانُ الْمَبِیْنُ» زیان آشکار شامل کسانی است که اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان می‌شود. او در دنیا و آخرت، هر دو، زیان می‌بیند و این همان زیان آشکار است.

۶۰ ۳ مقاومت در برابر دام‌های شیطان، نیازمند روی آوردن به پیشگاه خداوند و پذیرش خالصانه‌ی فرمان‌های اوست و در بخشی از سوره‌ی یوسف آمده است «وَ اِلَّا تَصْرِفْ عَنِّیْ کَیْدَهُنَّ اَصْبَحْتُ اِلَیْهِنَّ: وَ اِگر مکر آنان را از من بازگردانی به سوی آنان متمایل می‌شوم» حضرت یوسف (ع) از خداوند می‌خواهد که او را حفظ کند.

۶۱ ۴ «مالک» کلیدواژه‌ی توحید در مالکیت و «تشاء» کلیدواژه‌ی توحید در ربوبیت است و از تقدّم «مالک» بر «تشاء» در آیه به علیت مالکیت خداوند و معلولیت ربوبیت الهی پی می‌بریم.

۶۲ ۴ عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آن‌ها و مستقل از خدا بدانیم، اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیاء از خداوند و به اذن خدا (در مسیر و مجرای الهی) بدانیم، عین توحید است.

۶۳ ۳ با توجه به فرموده‌ی پیامبر اکرم (ص) «بِئْتَهُ الْمُؤْمِنِ (حسن فاعلی) خَيْرٌ مِنْ عَمَلِهِ (حسن فعلی)»، یعنی حسن فاعلی مقدم بر حسن فعلی است و این نشان‌دهنده‌ی این است که انجام‌دهنده‌ی کار نیک از آن کار بهتر است. همان‌طور که امام علی (ع) فرموده است: «فَاعِلُ الْخَيْرِ خَيْرٌ مِنْهُ ...»

۶۴ ۲ امام صادق (ع) می‌فرماید: «... هنگامی که خداوند شر بنده‌اش [بنده‌ای که غرق گناه شده] را بخواهد، بعد از انجام گناه نعمتی به او می‌بخشد تا استغفار را فراموش کند و به راه خود ادامه دهد. این همان است که خداوند فرموده: سَتَسْتَغْفِرُ لَهُمْ مِنْ حَیْثُ لَا یَعْلَمُونَ» و امیرالمؤمنین علی (ع) می‌فرماید: «چه بسا احسان پیاپی خدا، کسی را گرفتار کند و پرده‌پوشی خدا او را مغرور سازد و با ستایش مردم فریب خورد و خدا هیچ‌کس را همانند کسی که به او مهلت داده امتحان و آزمایش نکرده است.» و این روایت به سنت املا (امهال) و استدراج اشاره دارد.

۶۵ ۳ آیه‌ی شریفه «تَسْأَلُهُ مَنْ فِی السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ کُلَّ یَوْمٍ هُوَ فِیْ شَأْنٍ» هر آن‌چه در آسمان‌ها و زمین است، پیوسته از او درخواست می‌کند. او همواره دست‌اندرکار امری است. بدین مفهوم است که تنها خداست که جهان را اداره (مدیریت) می‌کند و به سوی مقصدی معین هدایت می‌کند که مؤید توحید در ربوبیت است.

۶۶ ۱ در سنت امداد عام الهی، خداوند، سنت و قانون خود را بر این قرار داده که هر کس، هر کدام از این دو راه پذیرش هدایت الهی و یا عدم پذیرش آن را برگزیند، بتواند از امکاناتی که خداوند در اختیارش قرار داده است، مانند قدرت اراده، توان جسمی و فکری، امکانات موجود در جهان خلقت (تمهیدات) استفاده کند تا در همان مسیری که انتخاب کرده به پیش رود و باطن خود را آشکار کند و آیه‌ی شریفه «کَلَّا نُمِسُّ هُوَلَاو ...» مؤید همین سنت است.

۷۹ ۴ به نظر می‌رسد بسیاری از افراد فکر می‌کنند که آن‌هایی که

نابینا هستند حس بویایی یا لامسه‌ی بهتری دارند.

توضیح: با توجه به کاربرد مرجع انسان (در این مورد "those") پیش از ضمیر موصولی و فعل (are) پس از آن، ضمیر موصولی حالت فاعلی برای انسان دارد و تنها از "who" یا "that" می‌توان استفاده کرد.

دقت کنید: "sense" (حس) در این‌جا قابل شمارش است و در شکل مفرد به حرف تعریف (در این‌جا a) نیاز دارد، ولی "smell" (بویایی) و "touch" (لامسه) غیرقابل شمارش هستند.

۸۰ ۳ علامت‌گذاری [تجاری] و بازاریابی موفق خودروی جدید تاکنون فروش‌ها را افزایش داده و سودها را زیاد کرده است.

(۱) گردآوری کردن، تألیف کردن

(۲) در نظر گرفتن، لحاظ کردن

(۳) افزایش دادن، زیاد کردن؛ تقویت کردن

(۴) بزرگ کردن؛ بزرگ‌نمایی کردن

۸۱ ۲ نه تنها به دستاوردهایم مفتخر بودم، بلکه در اعماق وجودم

اعتقاد داشتم [که] آن‌ها [از] من انسان بسیار موفقی می‌ساختند.

(۱) اختصاصی؛ وقف‌شده (۲) مغرور؛ مفتخر

(۳) حساس؛ زودرنج (۴) مؤثر، کارآمد

۸۲ ۱ رغبت داشتن برای حفظ [عادت نوشتن] با قلم و دفتر

خاطرات کاغذی دشوار است چون‌که تمام کردن هر مدخل [در دفتر خاطرات] زمان زیادی می‌گیرد.

(۱) مدخل؛ ثبت، وارد کردن؛ محل ورود

(۲) قطعه، تکه

(۳) رقم؛ نمودار؛ شکل

(۴) راهنما

۸۳ ۲ برنامه‌ریزی کرده‌ام تا او را در طول هفته ملاقات کنم تا درباره‌ی

جزئیات بحث کنیم و امیدوارم که به نتیجه برسیم.

(۱) معرفی کردن؛ عرضه کردن

(۲) وقف کردن، اختصاص دادن

(۳) مرتب کردن؛ برنامه‌ریزی کردن؛ سازمان دادن

(۴) قدر ... را دانستن؛ ارج نهادن به

۸۴ ۱ حُب، می‌دانید، آن نکته‌ی خیلی خوبی است و فکر می‌کنم

می‌توان فرض کرد آن‌ها در حال حاضر به جز ماندن تا زمانی که نیاز است، واقعاً انتخاب زیادی ندارند.

(۱) فکر کردن (که)؛ خیال کردن (که)

(۲) پیشنهاد کردن؛ توصیه کردن

(۳) شناسایی کردن؛ شناختن

(۴) بیان کردن، ذکر کردن

۸۵ ۳ دانشگاه محلی کلاس‌های انگلیسی را برای دانشجویان در

سطح‌های مختلف ارائه می‌کند؛ فکر می‌کنم شما باید برای کلاس‌های [سطح] متوسط آن‌ها ثبت نام کنید.

(۱) غیرسیستماتیک، بی‌قاعده (۲) فوری، بی‌درنگ

(۳) [سطح] متوسط؛ میانی (۴) اختصاصی؛ وقف‌شده

۷۳ ۳ اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون = نفس اماره) سپرده و

او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها (بت بیرون) برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است. آیه‌ی «أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهُهُ هَوَاً: آیا دیدی آن کسی را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت» مؤید متابعت از هوای نفس و بت درون (نخستین) است.

۷۴ ۴ سنت عام ابتلاء، برای مؤمنان سنت خاص است، یعنی اگر انسان ایمان به خداوند و بندگی او را اعلام کند، بنابر سنت ابتلاء وارد امتحان‌ها و آزمایش‌های خاص آن می‌شود و آیه‌ی شریفه‌ی «أَحْسِبِ النَّاسَ أَنْ يَتَزَكَّوْا أَنْ يَقُولُوا أَفَنَّا وَ هُمْ لَا يَفْتَنُون» به آن اشاره دارد.

۷۵ ۲ آیه‌ی شریفه‌ی «إِنْ أَسْكَنْتُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ: کسی نمی‌تواند آن‌ها را حفظ کند مگر خود خداوند» فعل خداوند و گونه‌ای تدبیر و اداره‌ی جهان است و اشاره به توحید در ربوبیت دارد.

با توجه به آیه‌ی «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ: خداوند، نور آسمان‌ها و زمین است»، خداوند نور هستی است یعنی تمام موجودات، وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرضه‌ی هستی می‌گذارند، یعنی اشاره به توحید در خالقیت دارد.

زبان انگلیسی

۷۶ ۳ وقتی سخنرانی می‌کنید سعی کنید آرام صحبت کنید. اگر [این

کار را] نکنید، برخی از کلمات شما اشتباه برداشت خواهند شد.

توضیح: با توجه به این‌که جمله‌ی شرطی بیانگر امر محتمل و امکان‌پذیر در زمان حال و آینده است، شرطی از نوع اول می‌باشد و در نتیجه در بند شرط به فعل حال ساده (در این مورد "don't") نیاز داریم.

دقت کنید: "misunderstand" (برداشت اشتباه داشتن، اشتباه متوجه شدن) در این‌جا متعدی است و به مفعول نیاز دارد. با توجه به این‌که مفعول این فعل (در این مورد "some of your words") پیش از جای خالی دوم قرار گرفته است، در جای خالی دوم، این فعل را به صورت مجهول نیاز داریم.

۷۷ ۱ صرف نظر از این‌که چقدر مدرک وجود دارد، پیتر هرگز

نمی‌پذیرد که اشتباه می‌کند، درست است؟

توضیح: در جملاتی که از دو بند مستقل و کامل تشکیل شده‌اند، برای درست کردن پرسش تأییدی فاعل و فعل بند آخر (در این مورد "Peter will never admit") ملاک قرار می‌گیرد.

دقت کنید: کاربرد "never" در این بخش جمله، باعث منفی شدن جمله از نظر مفهومی شده است و در نتیجه در پرسش تأییدی فعل وجهی "will" را به صورت مثبت نیاز داریم.

۷۸ ۲ بیمارستان در آن شهر کوچک بسیار قدیمی است و دیگر

نمی‌تواند نیازهای اجتماع [محلی] را تأمین کند. ظرف چند سال بیمارستان جدیدی بنا خواهد شد.

توضیح: فعل "build" (ساختن، بنا کردن) در این‌جا متعدی است و به مفعول نیاز دارد. با توجه به این‌که مفعول این فعل (در این مورد "A new hospital") پیش از جای خالی قرار گرفته است، در جای خالی این فعل را به صورت مجهول نیاز داریم و پاسخ در بین گزینه‌های (۱)، (۲) یا (۴) است.

دقت کنید: عبارت "in a few years' time" (ظرف چند سال) به زمان آینده اشاره دارد و بنابراین در این مورد فعل مجهول را در زمان آینده به کار می‌بریم.

۹۲ ۴ توضیح: بعد از صفات (مانند "wrong" در این جمله) فعل به صورت مصدر با to به کار می‌رود. در این مورد به ساختار زیر توجه کنید:

... + مصدر با to + (مفعول + for) + صفت + It + to be

بسیاری از ما آشپزی را دوست داریم اما هرگز وقت زیادی برای آن نداریم. کتاب جدید هلن فرای [به نام] «آشپزی سریع» به طور خاص برای افراد گرفتار نوشته شده است. آن (کتاب آشپزی سریع) دارای بیش از ۱۰۰۰ دستور آشپزی از سوپ گاسپاچوی اسپانیایی معروف گرفته تا اسمورگاسبرد سوئدی می‌باشد. این کتاب خوب نوشته شده است و تصاویر و طرح‌ها واضح هستند. (آن‌ها [تصاویر و طرح‌ها] همانند آن [تصاویر و طرح‌ها] کتاب‌های [کتاب‌های] عالی [و] کوچک «خیاطی سریع» و «باغبانی سریع» هستند.) این کتاب جلد پلاستیکی محکمی دارد. همچنین یافتن مطالب در آن نیز برایتان آسان است. و افراد گرفتار به این [موضوع] توجه کنید! خانم فرای به شما می‌گوید [که] چقدر زمان نیاز دارید تا هر غذا را آماده کنید.

«آشپزی آسان» ۴ بخش دارد، برای هر فصل [از سال] یک [بخش]. این به شما کمک می‌کند تا میوه‌ها و سبزیجات تازه را زمانی که ارزان‌تر و البته بهتر هستند، استفاده کنید. [در آن] ایده‌های هیجان‌انگیز بسیاری از کشورهای خارجی وجود دارد و پیروی کردن از بیش‌تر دستورهای آشپزی آسان است. شما چیزی ساده مثل یک مرغ یا مقداری پنیر را برمی‌دارید و از آن غذایی غیرمعمول درست می‌کنید. به عنوان مثال حداقل ۴۰ دستور آشپزی برای تخم‌مرغ وجود دارد! خانم فرای وعده‌های غذایی کاملی را برای «کتاب سریع» برنامه‌ریزی نمی‌کند. فرد مبتدی باید چیزهای زیادی را برای خودش متوجه شود. اما این [کار] با چنین کتاب خوبی نباید خیلی سخت باشد. من می‌خواستم بسیاری از دستورهای آشپزی را به محض این‌که آن‌ها را خواندم، امتحان کنم. [کتاب] «آشپزی سریع» هلن فرای برای افرادی که وقت فراغت کمی دارند، ارزش فوق‌العاده‌ای دارد.

۹۳ ۳ کتاب هلن فرای «آشپزی سریع» نامیده می‌شود چون‌که

- (۱) شما می‌توانید تمام غذاهای داخل آن را به سرعت بپزید
- (۲) در آن بیش از ۱۰۰۰ دستور آشپزی وجود دارد
- (۳) آن برای افرادی نوشته شده است که وقت زیادی ندارند
- (۴) آن به شما می‌گوید تمام انواع غذا را چگونه به سرعت بپزید

۹۴ ۴ افراد گرفتار باید توجه کنند که .....

- (۱) پیروی کردن از تمام دستورهای آشپزی داخل کتاب راحت است
- (۲) در کتاب تصاویر و طرح‌های واضحی وجود دارد
- (۳) این کتاب جلد محکمی دارد
- (۴) به آن‌ها گفته می‌شود پختن هر غذا چقدر زمان می‌برد

۹۵ ۱ این متن به احتمال بسیار زیاد ..... است.

- (۱) یک معرفی کتاب (۲) اطلاعیه‌ای توسط آشپزی معروف
- (۳) نامه‌ای به یک سردبیر (۴) مقدمه‌ای برای آشپزی

۹۶ ۳ می‌توانیم از متن برداشت کنیم که .....

- (۱) هلن فرای در نوشتن سریع کتاب‌ها ماهر است
- (۲) غذاهای کامل فقط برای مبتدیان برنامه‌ریزی می‌شوند
- (۳) برای افراد گرفتار چند «کتاب [مجموعه‌ی] سریع» وجود دارد
- (۴) به مبتدیان توصیه می‌شود تا درست کردن غذاها را با ارزان‌ترین مواد آغاز کنند

۸۶ ۳ قبول شغل از جانب من مشروط به دریافت مزایایی خاص علاوه بر [مقدار] حقوقی است [که] در مورد [آن] توافق کردیم.

(۱) بی‌توجه به، قطع نظر از

(۲) علی‌رغم، با وجود

(۳) علاوه بر، به علاوه‌ی

(۴) مشروط بر این‌که

۸۷ ۳ این برنامه‌ی [آموزشی] زبان انگلیسی در طول چند سال اخیر از فقط ۴۵ دانشجو به بیش از ۳۰۰ [دانشجو] واقعاً گسترش یافته است.

(۱) تولید کردن؛ به وجود آوردن

(۲) بزرگ کردن؛ بزرگ‌نمایی کردن

(۳) گسترش دادن؛ گسترش یافتن؛ منبسط شدن

(۴) منجر شدن، نتیجه دادن

مردم بیش از ۳۰۰۰ سال پیش زمانی که حکمرانان در چین باغ‌وحش عظیمی به نام باغ‌های هوش را تأسیس کردند، شروع به نگهداری حیوانات در باغ‌های حیوانات یا باغ‌وحش‌ها کردند. امروزه اکثر شهرها یک باغ‌وحش، پارک حیات‌وحش یا آکواریوم دارند که فرصتی را برای مشاهده و مطالعه‌ی صدها حیوان مختلف فراهم می‌کنند. با وجود این بسیاری از مردم در مورد ارزش [مند بودن] باغ‌وحش‌ها موافق نیستند. حامیان باغ‌وحش می‌گویند که باغ‌وحش‌ها به مردم این فرصت را می‌دهند تا به حیوانات نزدیک باشند که در غیر این صورت آن‌ها هرگز تجربه نخواهند کرد؛ باغ‌وحش‌ها به ما کمک می‌کنند تا به شگفتی جهان طبیعی ارج بدهیم؛ و کارکنان باغ‌وحش تحقیقات علمی و کارهای حفاظتی مهمی از قبیل پرورش گونه‌های نادر را انجام می‌دهند. منتقدان باغ‌وحش معتقدند که نگاه داشتن حیوانات در اسارت اشتباه است؛ موجودات به صورت غیرطبیعی رفتار می‌کنند، و در باغ‌وحش‌های اداره شده به صورت ضعیف، به دلیل استرس، مواد غذایی نامناسب، شرایط (وضعیت) آلوده و بیماری رنج می‌برند.

۸۸ ۱

(۱) مشاهده کردن، دیدن

(۲) حاوی ... بودن، دربر داشتن

(۳) شامل ... بودن؛ مستلزم ... بودن

(۴) احاطه کردن؛ محاصره کردن

۸۹ ۴

(۱) گذشته از این، به علاوه

(۲) بنابراین، در نتیجه

(۳) گرچه، اگرچه

(۴) با وجود این، با این حال

۹۰ ۴

توضیح: با توجه به این‌که مرجع ضمیر موصولی یک عبارت است (در این مورد "zoos give people the opportunity to be close to animals") و بعد از ضمیر موصولی نیز ضمیر فاعلی (they) قرار گرفته است؛ ضمیر موصولی حالت مفعولی برای غیرانسان دارد و پاسخ تست "which" خواهد بود.

۹۱ ۲

(۱) معرفی کردن؛ عرضه کردن

(۲) قدر ... را دانستن، ارج نهادن به

(۳) توسعه دادن؛ توسعه یافتن؛ پرورش یافتن

(۴) ترکیب کردن، تلفیق کردن

ریاضیات

۱۰۱ ۲

$$\begin{array}{ccc} \textcircled{4} & \times & \textcircled{4} & \times & \textcircled{3} & = & 48 \\ \uparrow & & \uparrow & & \uparrow & & \\ \text{همه‌ی} & & \text{همه‌ی ارقام} & & \text{رقم ۳} & & \\ \text{ارقام به جز} & & \text{به جز رقم به کار} & & \text{فرد} & & \\ \text{صفر و رقم} & & \text{رفته در صدگان و} & & & & \\ \text{به کاررفته} & & \text{یکان} & & & & \\ \text{در یکان} & & & & & & \end{array}$$

۱۰۲ ۳ می‌توانیم از اصل متمم استفاده کنیم:

$$\begin{array}{ccc} \text{همه‌ی ارقام} & & \\ \text{به جز صفر} & & \\ \downarrow & & \\ \text{تعداد کل اعداد سه رقمی} & = & \textcircled{9} \times \textcircled{10} \times \textcircled{10} = 900 \\ \text{تعداد اعداد سه رقمی که در} & = & \textcircled{8} \times \textcircled{9} \times \textcircled{9} = 648 \\ \text{آن‌ها عدد ۷ به‌کار نرفته باشد.} & & \uparrow \quad \uparrow \quad \uparrow \\ & & \text{همه‌ی} \quad \text{همه‌ی} \quad \text{همه‌ی} \\ & & \text{ارقام به جز} \quad \text{ارقام به جز} \quad \text{ارقام} \\ & & \text{صفر و ۷} \quad \text{۷} \quad \text{به جز ۷} \end{array}$$

پس در نتیجه تعداد اعداد سه‌رقمی که حداقل یکی از ارقام آن ۷ باشد برابر است با:

$$900 - 648 = 252$$

۱۰۳ ۱

$$\text{زن ۱} \quad \text{زن ۲} \quad \text{زن ۳} \quad \text{مرد ۱} \quad \text{مرد ۲} \quad \text{مرد ۳}$$

زن‌ها در کنار هم و در سمت راست مردها:

جایگشت زن‌ها: ۳! و جایگشت مردها: ۳!

پس طبق اصل ضرب تعداد حالت‌ها طبق خواسته‌ی مسئله برابر است با:

$$3! \times 3! = 6 \times 6 = 36$$

۱۰۴ ۴ کلمه‌ی «مدرسان» دارای ۶ حرف است که برای جایگشت‌های چهارحرفی شامل حرف «م» ابتدا ۳ حرف از بین ۵ حرف انتخاب می‌کنیم $\binom{5}{3}$ ، سپس این سه حرف به همراه حرف «م» که قبلاً انتخاب شده تشکیل یک کلمه‌ی چهارحرفی می‌دهند که جایگشت این ۴ حرف هم برابر ۴! است و در نهایت خواهیم داشت:

$$\binom{5}{3} \times 4! = \frac{5!}{(5-3)!3!} \times 4! = \frac{5 \times 4 \times 3!}{2! \times 3!} \times (4 \times 3 \times 2 \times 1) \\ = \frac{5 \times 4}{2} \times 24 = 10 \times 24 = 240$$

۱۰۵ ۱ ابتدا ۲ نفر از ۶ نفر را انتخاب می‌کنیم $\binom{6}{2}$ ، سپس ۲ نفر از ۴

نفر باقی‌مانده $\binom{4}{2}$ و در نهایت ۲ نفر از ۲ نفر باقی‌مانده $\binom{2}{2}$ فقط دقت کنید که دسته‌بندی افراد با یکدیگر تفاوتی نمی‌کند و عملاً هر دسته ۲ بار شمرده شده است. پس پاسخ نهایی باید بر ۳! تقسیم شود (به خاطر آن‌که ۳ گروه یکسان داریم):

$$\frac{\binom{6}{2} \binom{4}{2} \binom{2}{2}}{3!} = \frac{15 \times 6 \times 1}{6} = 15$$

ارتباطات به طور کلی فرآیند ارسال و دریافت پیام‌هایی است که انسان‌ها را قادر می‌سازند تا دانش، گرایش‌ها و مهارت‌ها را به اشتراک بگذارند. اگر چه ما معمولاً ارتباط را با تکلم مورد شناسایی قرار می‌دهیم، ارتباط از دو بعد تشکیل می‌شود: کلامی و غیرکلامی.

ارتباط غیرکلامی به عنوان ارتباط بدون کلمات تعریف شده است. آن (ارتباط غیرکلامی) شامل رفتارهای واضح از قبیل حالت‌های چهره، چشم‌ها، لمس کردن، تن صدا و هم‌چنین پیام‌های کم‌تر واضح مثل لباس، حالت بدن و فاصله‌ی فضایی بین دو یا چند نفر است.

فعالیت یا عدم فعالیت، کلمات یا سکوت همگی ارزش پیامی (معنا) دارند. آن‌ها بر دیگران تأثیر می‌گذارند و این دیگران، به نوبه‌ی خود، به این ارتباطات واکنش نشان می‌دهند (پاسخ می‌دهند) و در نتیجه ارتباط برقرار می‌کنند. به طور معمول، ارتباط غیرکلامی مدت کوتاهی بعد از تولد فرا گرفته می‌شود و در تمام طول عمر فرد تمرین و تصحیح می‌شود. کودکان ابتدا حالت‌های [چهره‌ی] غیرکلامی را با تماشا کردن و تقلید کردن، فرا می‌گیرند تا حد زیادی همان گونه که مهارت‌های کلامی را یاد می‌گیرند.

کودکان کوچک به خاطر مهارت‌های کلامی محدودشان و اتکالی تازه‌ی آن‌ها بر [ارتباط] غیرکلامی برای برقراری ارتباط، بسیار بیش‌تر از آن چه می‌توانند با کلمات بیان کنند، می‌دانند و عموماً در خواندن نشانه‌های غیرکلامی بسیار ماهرتر از بزرگسالان هستند. همان‌طور که کودکان مهارت‌های کلامی را توسعه می‌دهند، شبکه‌های ارتباطی غیرکلامی متوقف نمی‌شوند هر چند در تمام فرآیند ارتباطات پیچیده می‌شوند (با سایر انواع ارتباطات آمیخته می‌شوند).

۹۷ ۴ به گفته‌ی نویسنده .....

۱) زبان غیرکلامی فقط توسط افراد ناشنوا و افراد لال استفاده می‌شود
۲) شخص نمی‌تواند هم با زبان کلامی و هم [با زبان] غیرکلامی ارتباط برقرار کند
۳) آن‌هایی که می‌توانند بشنوند و صحبت کنند نباید از زبان غیرکلامی استفاده کنند
۴) افراد هم با زبان کلامی و هم [زبان] غیر کلامی ارتباط برقرار می‌کنند

۹۸ ۳ می‌توانیم از متن برداشت کنیم که .....

۱) زبان غیرکلامی هرگز نمی‌تواند هیچ واکنشی دریافت کند
۲) بیش‌تر افراد ارتباط غیرکلامی را دوست ندارند
۳) حتی سکوت ارزش پیامی دارد
۴) در [برقراری] ارتباط لمس کردن مورد قبول نیست

۹۹ ۲ کلمه‌ی "adept" (زبردست، ماهر) در پاراگراف چهارم

نزدیک‌ترین معنی را به "skillful" دارد.

۱) ذهنی؛ روحی
۲) ماهر
۳) احساسی؛ عاطفی
۴) اجتماعی

۱۰۰ ۳ طبق متن، انسان‌ها .....

۱) از طریق کتاب‌ها فرا گرفته‌اند چگونه به زبان غیرکلامی ارتباط برقرار کنند
۲) تنها وقتی بالغ باشند می‌توانند به زبان غیرکلامی ارتباط برقرار کنند
۳) از کودکی فرا گرفته‌اند چگونه به زبان غیرکلامی ارتباط برقرار کنند
۴) به زبان غیرکلامی بسیار کم‌تر از زبان کلامی ارتباط برقرار می‌کنند

۱۱۲) رخ دادن فقط یکی از پیشامدهای A و B به معنای آن است که A و B رخ دهند، اما A و B با هم رخ ندهند (یعنی $A \cap B$ رخ ندهد) که نمودار گزینشی (۴) معرف این پیشامد است.

$$n(S) = 6 \times 6 = 36$$

از پیشامد متمم استفاده می‌کنیم:

$$A' = \text{هر دو فرد باشند} = \text{هیچ‌کدام از اعداد دو تاس زوج نباشد}$$

$$n(A') = \overset{\text{تعداد حالاتی که تاس دوم فرد باشد}}{3} \times \overset{\text{تعداد حالاتی که تاس اول فرد باشد}}{3} = 9$$

$$P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{9}{36} = \frac{1}{4}$$

$$P(A) = 1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$$

۱۱۳) چگونگی نمونه‌گیری جزء کارهایی است که باید در گام دوم یعنی طرح و برنامه‌ریزی انجام شود.

۱۱۴) ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم و چارک‌ها را به دست می‌آوریم:

$$\overbrace{9, 10, 11, 12, 14}^{Q_1}, \underbrace{14}_{Q_2}, \overbrace{15, 15, 16, 17, 18}^{Q_3}$$

داده‌های داخل جعبه، بین Q_1 و Q_3 هستند که شامل اعداد زیر هستند:

$$12, 14, 14, 15, 15$$

برای راحتی کار برای محاسبه انحراف معیار می‌توان از همه داده‌ها یک عدد ثابت (مثلاً ۱۲) را کم کنیم. پس داده‌ها به صورت ۰, ۲, ۲, ۳, ۳ خواهند بود.

$$\bar{x} = \frac{0+2(2)+2(2)}{5} = \frac{4+6}{5} = \frac{10}{5} = 2$$

$$\sigma^2 = \frac{(0-2)^2 + 2(2-2)^2 + 2(3-2)^2}{5} = \frac{4+0+2}{5} = \frac{6}{5} = 1.2$$

$$\sigma = \sqrt{1.2} = 1.1$$

۱۱۵) طبق اطلاعات مسئله میانگین ۵۰ و انحراف معیار ۲/۵ است.

اگر داده‌ها را ۱/۵ برابر ($\frac{3}{4}$ برابر) کنیم، میانگین هم $\frac{3}{4}$ برابر می‌شود:

$$\bar{x}_{\text{جدید}} = 50 \times \frac{3}{4} = 37.5$$

اما واریانس جدید برابر خواهد بود با:

$$\sigma^2_{\text{جدید}} = \sigma^2_{\text{قدیم}} \times \left(\frac{3}{4}\right)^2 = (2/5)^2 \times \frac{9}{16} = \frac{36}{160} = \frac{9}{40}$$

و نسبت واریانس به میانگین در حالت جدید برابر است با:

$$\frac{9/40}{37.5} = \frac{9}{16 \times 75} = \frac{3}{16}$$

۱۱۶) در سایر گزینه‌ها نمونه به درستی انتخاب نشده است:

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نمره‌ی درس ریاضی به تنهایی وضعیت تحصیلی یک دانش‌آموز را نشان نمی‌دهد. باید برای نمونه چند درس دیگر هم بررسی شود.

(۲) افراد شاغل در بازار نمونه‌ی خوبی برای بررسی میزان درآمد افراد یک شهر نیست، بلکه باید افراد با مشاغل مختلف در نمونه حضور داشته باشند.

(۳) مانند گزینشی (۲) بانوان شاغل در بیمارستان نمونه‌ی خوبی نیست، باید بانوان مشاغل دیگر هم جزء بررسی و نمونه‌گیری قرار داشته باشند.

۱۰۶) برای آن‌که حداقل ۲ کارگردان داشته باشیم باید وضعیت‌های زیر را بررسی کنیم:

(۱) ۲ کارگردان و ۱ غیر کارگردان ($4+3=7$ نفر) که تعداد انتخاب‌های این وضعیت برابر است با:

$$\binom{6}{2} \binom{7}{1} = 15 \times 7 = 105$$

یا

(۲) ۳ کارگردان:

$$\binom{6}{3} = \frac{6!}{(6-3)!3!} = \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3!}{3! \times 3 \times 2 \times 1} = 20$$

طبق اصل جمع (وضعیت (۱) یا وضعیت (۲)) خواهیم داشت:

$$105 + 20 = 125$$

۱۰۷) فضای نمونه‌ای، انتخاب ۳ کارت از ۷ کارت است:

$$n(S) = \binom{7}{3} = \frac{7!}{(7-3)!3!} = \frac{7 \times 6 \times 5 \times 4!}{4! \times 3 \times 2 \times 1} = 35$$

حالاتی که اعداد روی این ۳ کارت متوالی هستند، عبارتند از:

$$\boxed{1, 2, 3}, \boxed{2, 3, 4}, \boxed{3, 4, 5}, \boxed{4, 5, 6}, \boxed{5, 6, 7}$$

پس در نتیجه:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{5}{35} = \frac{1}{7}$$

۱۰۸) فضای نمونه‌ای پرتاب دو تاس ۳۶ حالت دارد. اما پیشامد مطلوب آن است که عدد یکی از تاس‌ها ۳ باشد. توجه کنید که در این وضعیت عدد تاس دوم می‌تواند هر عددی (حتی ۳) هم باشد.

$$A = \{(1, 3), (2, 3), (3, 3), (4, 3), (5, 3), (6, 3), (3, 1), (3, 2), (3, 4), (3, 5), (3, 6)\}$$

$$\Rightarrow n(A) = 11 \Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{11}{36}$$

۱۰۹) در یک بار بازی کردن، تعداد اعضای فضای نمونه‌ای برابر $3 \times 3 = 9$ است. حال تعداد اعضای فضای نمونه‌ای دو بار بازی کردن برابر $n(S) = 9 \times 9 = 81$ است با:

۱۱۰) فضای نمونه‌ای، انتخاب ۳ مهره از مجموع ۱۱ مهره است.

$$n(S) = \binom{11}{3} = \frac{11!}{(11-3)!3!} = \frac{11 \times 10 \times 9 \times 8!}{8! \times 3 \times 2 \times 1} = 165$$

حال می‌خواهیم مهره‌ها هم‌رنگ باشند، پس این ۳ مهره یا باید هر سه سبز ($\binom{5}{3}$) یا هر سه آبی ($\binom{4}{3}$) باشند:

$$\binom{5}{3} + \binom{4}{3} = 10 + 4 = 14$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{14}{165}$$

۱۱۱) فضای نمونه‌ای پرتاب دو سکه و یک تاس $2 \times 2 \times 6 = 24$ عضو دارد.

حالاتی که سکه‌ها یکسان و تاس عددی فرد است عبارت است از:

$$A = \{(1, 1, 1), (1, 1, 3), (1, 1, 5), (3, 1, 1), (5, 1, 1), (1, 3, 1), (1, 5, 1)\}$$

یعنی ۶ حالت است، پس در نتیجه:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6}{24} = \frac{1}{4} = 0.25$$

۱۲۶ ۱ تناقض: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) تلمیح: اشاره به داستان فرهاد کوهکن

(۳) تضاد: خار ≠ گل / فرزانه ≠ دیوانه

(۴) تناسب: زلف، شانه / زلف، مژگان، دست / آب، مژگان

۱۱۸ ۳

$$a_1 = 1$$

$$a_2 = 2$$

$$a_3 = a_1 + 2a_2 = 1 + (2 \times 2) = 1 + 4 = 5$$

$$a_4 = a_3 + 2a_2 = 5 + (2 \times 2) = 5 + 4 = 9$$

$$a_5 = a_4 + 2a_3 = 9 + (2 \times 5) = 9 + 10 = 19$$

۱۱۹ ۱

$$a_{n+1} = (n+1)a_n \Rightarrow \frac{a_{n+1}}{a_n} = n+1$$

$$\frac{a_5}{a_4} = (4+1) = 5, \frac{a_4}{a_3} = (3+1) = 4$$

$$\frac{a_3}{a_2} = (2+1) = 3, \frac{a_2}{a_1} = (1+1) = 2$$

پس در نتیجه:

$$\frac{a_5}{a_1} = \frac{a_5}{a_4} \times \frac{a_4}{a_3} \times \frac{a_3}{a_2} \times \frac{a_2}{a_1} = 5 \times 4 \times 3 \times 2 = 120$$

۱۲۰ ۱

معادله‌ی خط به صورت $y = -\frac{1}{3}x + 2$ است. پس ضابطه‌یتابعی دنباله به صورت $a_n = -\frac{1}{3}n + 2$ و رابطه‌ی بازگشتی آن به

$$\text{صورت} \begin{cases} a_n = a_{n-1} - \frac{1}{3} \\ a_1 = \frac{5}{3} \end{cases} \text{ است.}$$

$$n=1 \Rightarrow a_1 = -\frac{1}{3}(1) + 2 = -\frac{1}{3} + 2 = \frac{5}{3}$$

علوم و فنون ادبی

۱۲۹ ۴

عشق	م	غ	ر	د	ز	س	بر	ها	چ	ک	گو	ب	با	ص
U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
ر	ه	آ	د	دو	ز	س	س	س	ل	د	ش	ت	ز	ز
U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	U	U	U	U	U

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

۱۳۰ ۲ تقطیع بیت صورت سؤال:

چو	نر	گ	من	د	عشقی	ا	م	د	خ	لا	ص	نیست
U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
را	بت	ب	ود	ب	گش	د	ن	پا	ی	بند	را	-
U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

دقت کنید: در مصراع اول، «چون از» را می‌توان این‌طور هم خواند:

چو (ـ) / از (ـ)

۱۲۱ ۴ عبارت سؤال معرفت سید اشرف‌الدین گیلانی است که

نویسنده‌ی و مدیریت نشریه‌ی نسیم شمال را به عهده داشت.

۱۲۲ ۴

«ملک‌الشعراى بهار، نسیم شمال، میرزا فتحعلی آخوندزاده،

عبدالرحیم طالبوف و میرزا آقاخان گرمانی» از جمله کسانی بودند که در دوره‌ی بیداری، به نقد شرایط موجود پرداختند.

۱۲۳ ۳

در ایجاد نهضت بازگشت ادبی عوامل زیر تأثیر داشتند:

- ۱- تاراج کتابخانه‌ی اصفهان که سبب شد تعدادی از کتاب‌های کتابخانه‌ی سلطنتی به دست مردم افتد و ارتباط مجدد اهل ذوق با ادب کهن برقرار شود.
- ۲- توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق بازار شعر و شاعری و مدح شاهان.
- ۳- تضعیف جامعه بر اثر شکست ایران از روسیه‌ی تزاری

۱۲۴ ۱

شعر سؤال سروده‌ی شاعر تصنیف‌سرای دوره‌ی بیداری

«عارف قزوینی» است.

۱۲۵ ۲

تلمیح (بیت «ه»): اشاره به مثل معروف «جواب الاحمق

ال سکوت» (پاسخ نادان، خاموشی است).

لَف و نشر (مشوش) (بیت «د»): خشک (لَف ۱) و تر (لَف ۲) / شبنم (نشر ۲)

و شرار (نشر ۱)

تضاد (بیت «ب»): عیش ≠ غم / غریب ≠ صاحب‌خانه

تناقض (بیت «الف»): این‌که عاشق هم‌زمان با معشوق باشد و نباشد، تناقض دارد.

مراعات‌نظیر (بیت «ج»): لنگر، دریا، کشتی، بادبان

تقطیع گزینه‌ی (۲):

بی	چر	م	گر	چ	از	ن	ظ	زف	گن	د	ای	م	را
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-
بگ	شا	ی	پر	د	از	ز	ش	را	ه	ن	ظ	م	بند
-	-	U	-	U	-	U	U	-	U	-	U	-	U

مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن

وزن سایر گزینه‌ها:

(۱)

در	را	ه	عشق	ن	ود	جز	عشق	ره	ن	ما	بی
-	-	U	-	U	-	-	U	-	U	-	-
زی	را	ک	هیچ	را	هی	بی	ه	بر	ن	با	شد
-	-	U	-	U	-	-	U	-	U	-	U

مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلاتن

(۳)

جا	می	ب	د	هی	سا	قی	تا	چه	ر	ن	رف	رو	زم
-	-	U	-	U	-	-	-	-	U	-	U	-	-
را	هی	ب	ز	نی	مط	رب	تا	خر	ق	د	رن	دا	زم
-	-	U	-	U	-	-	-	U	-	U	-	-	-

مفعول مفاعیل مفاعیل مفعول

(۴)

از	شر	م	شد	ود	غر	ف	غ	رق	ص	ح	ج	ه	تاب
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-
پ	ش	ز	خ	زی	با	ی	ث	از	رو	ی	ص	با	حت
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-

مفعول مفاعیل مفاعیل مفعول

(۴) ۱۳۱

حذف همزه

ای	دو	س	تا	چ	با	ن	د	گر	ا	گ	هی	د	هید
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-
کل	سر	و	گل	ع	ذا	ر	م	را	بو	س	تا	گ	جاست
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

تا	چند	تش	ن	بر	ن	ر	آ	تش	ن	وا	ن	شست
-	-	U	-	U	-	U	-	-	U	-	U	-
کل	آ	پ	رو	ح	پر	و	ر	تش	ن	شا	گ	جاست
-	-	U	-	U	-	U	-	-	U	-	U	-

(۲)

من	خف	ت	هم	چ	چش	م	ث	رن	جو	ز	در	د	نت
-	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
رو	زی	غ	ذر	ن	کر	ه	ک	ک	تا	ن	وا	گ	جاست
-	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-

(۳)

کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

در	وا	دی	ی	ف	را	ق	پ	جز	چشم	ها	ی	ما	
-	-	U	-	U	-	U	-	-	U	-	U	-	
رو	شن	ب	گو	ک	چش	م	ی	آ	پ	ز	وا	گ	جاست
-	-	U	-	U	-	U	-	-	U	-	U	-	U

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

۲ ۱۳۲

از	تذ	ک	ر	رو	شن	ن	شد	ود	قص	ص	ی	من	صور
-	-	U	-	U	-	U	-	-	U	-	U	-	U
ال	لا	ک	پ	خو	بر	ز	ن	ر	دا	ر	ن	و	سند
-	-	U	-	U	-	U	-	-	U	-	U	-	U

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

مفعول مفاعیل مفاعیل مفعول

۲ ۱۳۳

من	جسم	چ	نی	ن	د	ام	هر	گز
-	U	-	U	-	U	-	-	-
چن	دا	ک	یا	س	می	نم	جا	نی
-	U	-	U	-	U	-	-	-

مفعول فاعلاتن مفاعیل مفاعیل

وزن سایر گزینه‌ها:

(۱)

از	غا	ن	ت	ت	مهر	گش	ت	ح	دا
-	-	U	-	U	-	U	-	-	-
در	پ	ک	ر	ر	ش	دو	ک	ر	چشم
-	-	U	-	U	-	U	-	U	-

مفعول مفاعیل مفاعیل مفعول

(۳)

هم	چو	ن	من	ه	ما	ی	عش	قت
-	U	U	-	U	-	U	-	-
نا	د	ش	کس	ت	اس	ت	خا	نی
-	U	U	-	U	-	U	-	-
	مفعول		مفاعیل				فعلون	

(۴)

بی	رو	ی	ت	زف	د	گی	خ	را	مست
-	U	U	-	U	-	U	-	-	-
وز	دس	ت	ث	جا	م	می	خ	لا	لست
-	U	U	-	U	-	U	-	-	-
	مفعول		مفاعیل				فعلون		

۱۳۴ ۳

چا	ر	ی	کا	رم	ن	ه	مگر	ب	ک	نی	می	ت	و
-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
لیک	ت	ث	خ	فا	ر	غی	از	م	ن	ا	کا	ر	من
-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

بلند تلفظ کردن هجای کوتاه تلفظ کردن

کشیده‌ی میان مصراع مصوت بلند

مط	ر	پ	یا	را	پ	رفت	سا	قی	ی	مس	تا	ب	خفت
-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
شا	ه	د	ما	بر	ق	زار	م	ب	سی	ما	بر	ن	ولم
-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-

بلند تلفظ کردن هجای کشیده‌ی میان مصراع

(۲)

کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

بس	یا	ر	گ	دش	تی	ک	ن	کر	دی	سو	ی	ما	چشم
-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
یک	دم	ن	ن	ش	تم	ک	پ	خا	طر	ن	گ	دش	تی
-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-

(۴)

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

ای	ا	ف	تا	پ	رو	ش	ن	ای	سا	پ	ی	ه	مای
-	U	-	-	U	-	U	U	-	-	U	U	U	-
ما	را	ن	کا	هی	یز	ث	ث	ما	مس	ت	ت	ت	نی
-	U	-	-	U	-	U	U	-	-	U	U	U	-

کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

۱۳۵ ۲

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

شا	ه	د	در	جل	و	و	من	شر	م	سا	ر	کی	یب	ام
-	U	-	-	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	-
با	ر	عش	ق	مف	ک	سی	صع	بسبت	می	با	ب	ک	کید	شید
-	U	-	U	-	U	-	-	-	-	-	-	-	-	-

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

گو	پ	یا	خا	هد	گ	شو	دز	دو	ت	تم	کا	ری	ک	دوش
-	U	-	-	U	-	U	-	-	U	-	-	-	U	-
من	ه	می	کر	دم	د	عا	و	ص	ح	صا	دق	می	د	مید
-	U	-	-	-	-	-	-	-	U	-	-	-	-	-

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

(۳)

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

تپ	ر	ع	شق	کش	ن	دا	نم	بر	د	ل	ح	فظ	ک	زد
-	U	-	-	U	-	-	-	-	U	U	-	-	U	-
ای	ق	در	دا	نم	ک	از	شع	ر	ت	ر	خو	می	چ	کد
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	U	-	-	-	-

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

زبان عربی (اختصاصی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه، واژگان و یا مفهوم مشخص

کن (۱۴۴ - ۱۴۱):

۱۴۱) ۴ نشت: منتشر کرد، انتشار داد، پخش کرد [رد گزینه (۳)]

۱) إحدى الصحف الفرنسية: یکی از روزنامه‌های فرانسوی [رد سایر گزینه‌ها]
مواصفات: ویژگی‌ها [رد گزینه (۲)]

۲) المياه الصالحة للشرب: آب‌های قابل آشامیدن [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]
منظمة الصحة العالمية: سازمان بهداشت جهانی [رد گزینه (۲)]

۱۴۲) ۳ ترجمه درست عبارت: بر ناامیدی چیره شو پیش از آن‌که بر

تو چیره شود ای پسرکم!

۱۴۳) ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) إزدادت = كثرت (زیاد شد، افزایش یافت)

۲) اختراع = ابتكار (نوآوری) / نافع (سودمند) ≠ فُصِّرَ (زبان‌بار)

۳) متردداً (مردد، دو دل) ≠ عازم (مصمم) / شراء (خرید) ≠ بیع (فروش)

۱۴۴) ۴ ترجمه عبارت: هیچ خیری در سخنی نیست مگر همراه کردار.

مفهوم: لزوم همراهی حرف با عمل.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۱۴۵ - ۱۴۵):

۱۴۵) ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) حرکت‌گذاری درست: «لا لباسَ أُجْمَلُ مِنَ العَافِيَةِ.»

۲) حرکت‌گذاری درست: «وَأَيْنَ كَانَ غُرُضَةٌ مِنَ اخْتِرَاعِهِ مُسَاعَدَةُ الْإِنْسَانِ.»

۳) حرکت‌گذاری درست: «وَوَقَفَتِ الطَّالِبَةُ الْمَجْدَّةُ مُبْتَسِمَةً فِي الصَّفِّ.»

۱۴۶) ۲ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

۱) مبنی ← معرب / اسم المفعول ← اسم الفاعل

۲) مفرد ← جمع سالم للمذكر

۳) مبنی ← معرب / صفة و مجرور بالتبعية ← مضاف‌إليه و مجرور

۱۴۷) ۲ لا يعلمون: نمی‌دانند («لا»ی نافية فعل مضارع است.)

ترجمه آیه شریفه: «آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند برابرند؟»

۱۴۸) ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) صغیر: صفة و مرفوع بالتبعية / العالم: فاعل و مرفوع

۲) جهة: مجرور بحرف الجرّ / حواء: خبر و مرفوع

۳) المطمئنة: صفة و مرفوع بالتبعية / راضية: حال مفردة و منصوبة

۱۴۹) ۲ «وَهُنَّ يَتَحَدَّثْنَ» جمله حالیه اسمیه است و با مرجع حال

ضمیر بارز «ن» در فعل «يُمارِسْنَ» در جنس و عدد مطابقت کرده است. (واو: حالیه / هن: مبتدا / يتحدثن: خبر)

۱۵۰) ۲ «أميراً» خبر فعل ناقصه «كنت» است و نمی‌تواند حال باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) و هي تحمل ... : جمله حالیه اسمیه

۲) داعياً: حال مفرد و منصوب

۳) دؤوباً: حال مفرد و منصوب

تاریخ

۱۵۱) ۴ بعضی از خصوصیات اخلاقی کریم‌خان مانند مدارا با دشمنان،

همدردی با مردم، ساده‌زیستی و رفتار مناسب با اقلیت‌های دینی و مذهبی،

باعث شده است که نام و نشان نیکی از او در تاریخ ایران به جا بماند.

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

دا	مَ	نِ	مِر	چَا	کَ	شَد	دِر	عَا	نَ	مَ	رَن	دِی	چَ	بَاک
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
جا	یَ	اِی	دِر	نِیَک	نَا	مِی	نِیَک	مِی	مِی	بَا	یَد	ذَ	رِید	-
-	U	-	-	U	-	-	-	-	U	-	-	-	U	-

۱۳۶) ۲

حذف همزه

دِ	لَم	رِید	دِ	نَ	رَا	دِیَ	دِ	رَه	بَ	رِ	دَل	-	-	-
U	-	U	U	U	-	U	-	U	U	U	U	U	U	U
سَ	رَم	فَ	دَا	یَ	خَ	یَا	خَ	لَ	دِر	شَ	رِ	دَل	-	-
U	-	U	-	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

حذف همزه

کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

دِ	لَم	رِید	دِ	نَ	رَا	دِیَ	دِ	رَه	بَ	رِ	دَل	-	-	-
U	-	U	U	U	-	U	-	U	U	U	U	U	U	U
نَ	رَفِیت	یَک	شَ	رِ	مَو	نَق	شَ	تَز	بَ	رَا	بَ	رِ	دَل	-
U	-	U	U	U	-	-	U	U	U	U	U	U	U	U

حذف همزه

۱۳۷) ۱ مفهوم گزینه‌ی (۱): توکل به خدا و قطع امید از خلق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: تنها حقیقت موجود در جهان خداوند است.

۱۳۸) ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۲): حال عاشق را تنها

عاشق درک می‌کند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) بلاکسی عاشق

(۳) تحمل‌ناپذیر بودن غم جدایی

(۴) لذت رنج عاشقی / وفاداری عاشق با وجود جفای معشوق

۱۳۹) ۴ مفهوم گزینه‌ی (۴): یگانگی و بی‌همتایی خداوند / ستایش

زیبایی بی‌نظیر معشوق

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: تنها خداوند جاویدان است.

۱۴۰) ۳ مفهوم گزینه‌ی (۳): ستایش معشوق از زبان عاشق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: ناتوانی انسان از درک و توصیف

خداوند

۱۶۴ ۴ ناپلئون نخست مصر را تصرف کرد و سپس درصدد حمله به هندوستان برآمد. از آن جا که ایران مناسب‌ترین راه دست‌یابی ناپلئون به هند بود، نمایندگان او یکی پس از دیگری راهی دربار قاجار شدند.

۱۶۵ ۳ نخستین مدرسه‌های جدید را مسیونرهای اروپایی در ایران تأسیس کردند.

۱۶۶ ۱ شیوه‌ی تولید شیانکارگی (شبانی) یا ایلیاتی مختص ایلات و کوچ‌نشینان بود. شیوه‌ی تولید خرده‌کالایی دولتی و خصوصی ویژه‌ی اقتصاد شهری بود.

۱۶۷ ۲ تشکیل هیئت وزیران به ریاست رئیس‌الوزرا (نخست‌وزیر) یکی دیگر از نتایج مهم انقلاب مشروطه به شمار می‌رود. اعضای این هیئت که توسط شاه منصوب می‌شدند، با تأیید مجلس شورای ملی شروع به کار می‌کردند و در صورت عدم رضایت مجلس، از کار برکنار می‌شدند.

۱۶۸ ۱ در پی قتل ولیعهد اتریش و همسرش به دست یک صرب ملی‌گرا در شهر ساریوو مرکز بوسنی، اتریش به حکومت صربستان مستقل اعلان جنگ کرد. طولی نکشید که کشورهای عضو اتحاد مثلث با کشورهای اتفاق مثلث وارد جنگ شدند. اندکی بعد، امپراتوری عثمانی و بلغارستان به صف متحدین و ژاپن، یونان، پرتغال، رومانی و برخی کشورهای دیگر به جبهه‌ی متفقین پیوستند.

۱۶۹ ۲ انگلیسی‌ها طی سال‌هایی که برای ایرانیان بسیار سرنوشت‌ساز بود، هم‌چون دوران جنگ‌های ایران و روس، سیاست مزدورانه‌ای در پیش گرفتند. آنان علاوه بر مامشات با روسیه و نادیده گرفتن دخالت‌ها و جنایات روس‌ها، اقدام به تحکیم نفوذ خود در مناطق مرکزی و جنوبی ایران کردند؛ از جمله، دولت انگلستان با دور زدن دولت مرکزی، با خان‌ها و سران ایلات ارتباط برقرار نمود و معاهده‌هایی امضا کرد.

۱۷۰ ۴ بررسی عبارات نادرست:

الف) این نیرو در حفظ مرزها و مقابله با هجوم خارجی، کارایی چندانی نداشت.

ب) ناصرالدین شاه (پس از مرگ امیرکبیر) امتیاز تأسیس یک واحد نظامی حرفه‌ای با عنوان بریگاد قزاق را به روسیه واگذار کرد.

ج) نیروی قزاق، تشکیلات نظامی منسجم و منظمی بود که تا اواخر حکومت قاجار، تحت فرماندهی افسران روسی فعالیت می‌کرد.

جغرافیا

۱۷۱ ۱ بررسی عبارات نادرست:

الف) موقعیت یک شهر یا روستا در ادامه‌ی حیات یا گسترش آن سکونتگاه و یا حتی نابودی آن نقش مهمی دارد.

ب) در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل طبیعی بیش‌ترین نقش را داشتند.

ج) هسته‌ی اولیه مکانی است که مردم برحسب نیاز، آن را برای زندگی انتخاب کرده‌اند.

۱۷۲ ۳ مهم‌ترین ملاک تفاوت تشخیص شهر و روستا ← فعالیت‌های اقتصادی

متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا ← میزان جمعیت

۱۵۲ ۱ روسو بر اهمیت انتخابات تأکید می‌کرد و تشکیل حکومت را حاصل قراردادی اجتماعی می‌دانست.

۱۵۳ ۳ اولین روزنامه در ایران توسط میرزا صالح شیرازی، یکی از دانشجویان اعزامی به انگلستان با عنوان کاغذ اخبار در تهران منتشر شد.

۱۵۴ ۲ اوضاع و شرایط ناسامان دوران جنگ جهانی اول بر نارضایتی و خشم مردم روسیه از حکومت خودکامه‌ی تزارها افزود. در نتیجه، عده‌ای از مخالفان به کمک واحدهایی از ارتش در پتروگراد (پایتخت) دست به شورش زدند و با تشکیل دولت موقت، نیکولای دوم، آخرین تزار روس را برکنار کردند. در این میان، گروهی از انقلابیون سوسیالیست روسی معروف به بلشویک‌ها که در تبعید به سر می‌بردند، با حمایت آلمانی‌ها به روسیه بازگشتند. انقلابیون بلشویک سرانجام، با تسخیر مقر حکومت موقت در پتروگراد، قدرت را به دست گرفتند.

۱۵۵ ۴ محمدعلی شاه، سوءقصد نافرجام به جان خود را بهانه قرار داد و با برقراری حکومت نظامی، توقیف روزنامه‌ها و منع تجمع‌ها، فرمان حمله به مجلس را صادر کرد.

۱۵۶ ۴ بررسی عبارات:

الف) در پی به توپ بستن مجلس، تعدادی از مشروطه‌خواهان از جمله آیت‌الله سید محمد طباطبایی و آیت‌الله سید عبدالله بهبهانی تبعید شدند.
ب) سه تن از مراجع بزرگ نجف (محمدکاظم آخوند خراسانی، شیخ عبدالله مازندرانی و میرزا حسین خلیلی تهرانی) به دفاع از انقلاب و نظام مشروطه برخاستند.

۱۵۷ ۱ در جریان مذاکرات صلح ورسای، ویلسون، رئیس‌جمهوری آمریکا، پیشنهاد کرد که برای تأمین صلح و امنیت جهانی و جلوگیری از جنگ، نهادی بین‌المللی با عنوان «جامعه‌ی ملل» تأسیس شود. به این ترتیب، جامعه‌ی ملل با عضویت بیش از ۴۰ کشور در شهر ژنو در سوئیس تشکیل شد.

۱۵۸ ۳ میرزا علی‌اکبرخان مزین‌الدوله (نقاش‌باشی)، به دستور ناصرالدین شاه در محل فعلی دارالفنون یک تالار نمایش ساخت.

۱۵۹ ۳ مکتب نقاشی شیراز که در دوره‌ی مغولان شکل گرفته بود، در زمان زندگی به اوج رونق و زیبایی رسید.

۱۶۰ ۲ انگلستان و روسیه با بستن معاهده‌ی ۱۹۰۷م به اختلافات خود در ایران، افغانستان و تبت پایان دادند و اتفاق سه‌گانه را در برابر اتحاد سه‌گانه به وجود آوردند.

۱۶۱ ۱ بی‌توجهی به زندگی اجتماعی و حیات فرهنگی و اقتصادی مردم، از ویژگی‌های برجسته‌ی تاریخ‌نگاری سنتی در ایران بود.

۱۶۲ ۲ میرزا حسین‌خان سپهسالار، یکی از صدراعظم‌های عصر ناصری، نقش مؤثری در تشویق شاه برای سفر به فرنگ و اخذ تمدن اروپایی داشت.

۱۶۳ ۳ با نزدیک شدن ارتش روسیه به تهران، شماری از ملیون، شامل برخی از نمایندگان مجلس شورای ملی، وزیران و شخصیت‌های مذهبی، به کرمانشاه مهاجرت نمودند و دولت موقت ملی را در آن شهر تأسیس کردند؛ اما به دنبال شکست سپاه عثمانی از نیروهای متفقین، دولت موقت فروپاشید و اعضای آن پراکنده شدند.

۱۹۰ ۳ ایالات متحده‌ی آمریکا دارای گسترده‌ترین و طولانی‌ترین شبکه‌ی ریلی در جهان است که ۸۰ درصد آن به حمل بار اختصاص دارد. بیش‌ترین میزان خطوط سریع‌السیر و طولانی‌ترین خط قطار تندروی جهان متعلق به کشور چین است. طول خطوط ریلی در ایران ۱۳۴۳۷ کیلومتر تقریباً معادل با ۱۳۵۰۰ کیلومتر است. خط لوله‌ی نفت ایران بیش از ۱۴۰۰۰ کیلومتر است.

جامعه‌شناسی

۱۹۱ ۳ بخشی از ذخیره‌ی دانشی که با تأمل و اندیشه در دانش عمومی به دست می‌آید، دانش علمی نام دارد. ساخت ابزارهایی مانند ساعت آبی، آفتابی، شنی و شمعی برای نشان دادن و نگهداری زمان توسط انسان، نشان‌دهنده‌ی دانش علمی می‌باشد.

جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند؛ مثلاً جهان متجدد، براساس هویت دنیوی خود، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داند و علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کند. اگر چنین رویکردی، به جوامع دیگر که علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را نیز معتبر می‌دانند، سرایت کند، در ذخیره‌ی دانشی آن جوامع، تعارضاتی پدید می‌آورد.

ما دانشی (ایده‌ی علوم اجتماعی بومی) می‌خواهیم که هم‌سو با هویت فرهنگی و ناظر به حل مسائل جامعه‌ی خودمان باشد و هم‌چنین دغدغه‌ی کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط داشته باشد (به زبان و منطق جهان‌شمول سخن بگوید).

۱۹۲ ۲ هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی یک ذخیره‌ی دانشی دارد. این ذخیره‌ی دانشی راهنمای زندگی آن‌هاست.

ما دریاره‌ی پدیده‌های اجتماعی هم دانش عمومی و هم دانش علمی داریم.

۱۹۳ ۳ در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که می‌گفتند همه‌ی علوم باید از یک روش یعنی روش تجربی استفاده کنند.

آن‌ها به این برداشت دامن زدند که فقط علم تجربی، علم است.

جهان اجتماعی، دانش لازم برای زندگی یا همان دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد. دانش عمومی برای زندگی اجتماعی مانند هوا برای انسان است. او هنگامی متوجه وجود هوا می‌شود که تغییری در آن رخ دهد و تنفس را با مشکل مواجه نماید (مثل دشوار شدن انجام کنش برای انسان).

زمانی که در ذخیره‌ی دانشی جوامع، تعارضاتی پدید می‌آید، ارتباط دوسویه‌ی دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود و دانش علمی از رشد و رونق لازم بازمی‌ماند.

۱۹۴ ۲ علوم اجتماعی زمینه‌ی فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یک‌دیگر را فراهم می‌سازند و به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها کمک می‌کنند.

علوم اجتماعی با داوری درباره‌ی پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرصت

موضوع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آوردند.

ما با شناخت قواعد زندگی در اجتماعات، هم از فرصت‌های آن‌ها برخوردار می‌شویم و هم از آسیب‌های احتمالی در اجتماعات مختلف در امان می‌مانیم.

۱۷۳ ۴ هاملت، روستا و شهر کوچک نسبت به شهر متوسط، شهر منطقه‌ای و پایتخت دارای کاهش بسیار زیاد تعداد و تنوع خدمات می‌باشند.

۱۷۴ ۲ معیارهای رتبه‌بندی با توجه به اهداف و نوع مطالعات محققان، از جایی به جای دیگر متفاوت است.

۱۷۵ ۳ آستانه‌ی نفوذ، یعنی حداقل جمعیتی که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از سکونتگاه دارند. دامنه‌ی نفوذ، یعنی بیش‌ترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت خدمات از آن سکونتگاه طی می‌کنند.

۱۷۶ ۳ در سال ۱۹۵۰ میلادی فقط ۳۰٪ جمعیت جهان در شهرها زندگی می‌کردند. پیش‌بینی می‌شود که تا سال ۲۰۵۰ میلادی این نسبت به حدود ۶۶٪ برسد.

۱۷۷ ۲ برخی از این شهرها به سبب نقش مهم آن‌ها در اقتصاد و تجارت جهانی، حوزه‌ی نفوذ بسیار وسیعی در سطح جهان دارند و به آن‌ها جهان‌شهر گفته می‌شود.

۱۷۸ ۲ در سده‌ی نوزدهم و نیمه‌ی اول قرن بیستم در کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی اروپا و آمریکای شمالی، به دنبال توسعه‌ی صنایع کارخانه‌ای مهاجرت از روستاها به شهرها رخ داد.

۱۷۹ ۱ در سال ۱۳۹۵، ۷۵٪ جمعیت در شهرها زندگی می‌کرده‌اند.

در سال ۱۳۹۵، ۲۵٪ جمعیت در روستاها زندگی می‌کرده‌اند.

۱۸۰ ۴ شهر پایدار شهری است که در آن نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان به طور مناسب و عادلانه برطرف می‌شود؛ بدون این‌که منافع نسل‌های آینده به خطر بیفتد و شهر و فعالیت‌های شهری کم‌ترین تأثیر نامطلوب را بر محیط زیست دارد.

۱۸۱ ۱ اشکال «الف» و «ج» مربوط به شهر هوشمند است.

۱۸۲ ۴ در سال ۱۹۵۰ دو شهر لندن و نیویورک بیش از ۸ میلیون نفر جمعیت داشتند.

۱۸۳ ۲ تحقق روستای پایدار سه رکن دارد: فعال کردن اقتصاد روستا، خدمات اجتماعی و فرهنگی، حفظ محیط زیست روستا و چشم‌اندازهای طبیعی آن.

۱۸۴ ۳ اهمیت زیست‌محیطی حمل و نقل: حمل و نقل بر زمین و آب و هوا تأثیر می‌گذارد.

۱۸۵ ۳ در دهه‌ی اخیر در کشور ایران به ترتیب تعداد و مسافت آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها دو و سه برابر شده است.

۱۸۶ ۳ آمریکا و چین دارای بیش‌ترین میزان حمل و نقل بار و تعداد مسافر در جهان هستند.

۱۸۷ ۳ پرمافروست به زمین‌های یخ‌بسته می‌گویند.

۱۸۸ ۴ در دهه‌ی ۱۹۷۰ میلادی، تولیدکشتی‌های رو - رو (RO - RO) و تولید و گسترش کشتی‌های کانتینر، در حمل و نقل دریایی ظرفیت جابه‌جایی کالا را در این شبهه سرعت بخشید.

۱۸۹ ۱ جدول زیر وضعیت آماری بار و مسافر انواع حمل و نقل را در سال‌های بیان شده در صورت سؤال نشان می‌دهد.

حمل و نقل	میزان بار	تعداد مسافر
آبی	۱۵۶ میلیون تن	۱۸ میلیون نفر
هوایی	۸۶/۴ هزار تن	۲۸ میلیون نفر
ریلی	۳۵ میلیون تن	۲۴ میلیون نفر

۲۰۱ ۴ الگوی مقاومت آمرلی، نظامی نبود، بلکه کاملاً فرهنگی بود. مبارزه‌ی نظامی از نظم مشخصی پیروی می‌کند، اما شکل دیگری از مبارزه وجود دارد که به جنگ‌های نامنظم شهرت یافته است. مقاومت مردم مسلمان آمرلی، نمونه‌ای از جنگ‌های نامنظم است. در جنگ‌های نامنظم افراد از نظم موجود پیروی نمی‌کنند، بلکه از آن فراتر می‌روند و با ارزش‌ها و معانی پیوند می‌خورند.

کنش اجتماعی خشت بنای جامعه است و تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با کنش‌های اجتماعی پدید می‌آیند. ساختارهای اجتماعی، هر چقدر هم جاافتاده و باسابقه باشند، با کنش‌های افراد به وجود آمده‌اند و برقرارند. رویکرد پوزیتیویستی بر آن چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آن چه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.

۲۰۲ ۲ انسان‌ها برخلاف پدیده‌های طبیعی، آگاهانه عمل می‌کنند و عملشان معنادار است. آن‌ها در شرایط گوناگون، رفتارهای متفاوتی از خود نشان می‌دهند؛ به همین دلیل کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد، زیرا اگرچه حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند، اما روش تجربی توان فهم معنای کنش انسان‌ها را ندارد. مثال بیان‌شده در صورت سؤال بیانگر رفتارهای مختلف انسان‌ها در شرایط گوناگون است که روش تجربی برای تحلیل آن کافی نیست.

۲۰۳ ۱ بررسی عبارت‌های نادرست.

الف) تأکید افراطی بر نظم اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آن‌که بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند.

ب) با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک رذیلت اخلاقی است.

۲۰۴ ۲ همراهی همدلانه به معنای تأیید کنشگران نیست، بلکه به معنای نگاه کردن به مسائل آن‌ها از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌هاست.

تأکید افراطی بر نظم اجتماعی موجب سرکوب روحیه‌ی خلاق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود.

۲۰۵ ۲ برخی رویکردها برای دست‌یابی به پاسخ‌های ساده، سراسر است و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره‌ی چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده می‌گیرند و از پدیده‌های اجتماعی و انسانی هویت‌زدایی می‌کنند.

مطالعه‌ی موردی یکی از روش‌های کیفی است. اگر محقق بخواهد تمامی ابعاد یک پدیده‌ی اجتماعی خاص مثلاً یک فرد، یک نهاد یا یک فرهنگ را مطالعه کند و عمق پنهان و منحصر به فرد آن را نشان دهد، از این روش استفاده می‌کند.

نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا، مطالعه می‌کنند.

ارزش‌زدایی: اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین این‌که چه کسی از نژاد برتر برخوردار است، نشان‌دهنده‌ی تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده در جامعه‌شناسی پوزیتیویستی است. در جامعه‌شناسی پوزیتیویستی ارزش بودن مهربانی و ضد ارزش بودن خودخواهی قابل فهم نیست.

۱۹۵ ۳ جامعه‌شناسان انتقادی علاوه بر روش‌های تجربی و تفهیمی، روش‌های دیگری را نیز به رسمیت می‌شناسند.

در جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی دانسته می‌شوند.

مهم‌ترین هدف جامعه‌شناسان انتقادی، نقد وضعیت موجود جامعه برای رسیدن به یک وضعیت مطلوب‌تر است.

در رویکرد پوزیتیویستی، روش مطالعه‌ی جامعه همان روشی است که در مطالعه‌ی طبیعت به کار گرفته می‌شود.

۱۹۶ ۱ رویکرد تجویزی و انتقادی به بایدها و نبایدهای پدیده‌ی اجتماعی مورد مطالعه نظر دارد.

در رویکرد تبیینی - تفهیمی، کشف معانی، تنها در صورتی که در قالب تبیین‌های تجربی بیان گردد، ارزش علمی دارد.

تفهم و تفسیر به عنوان روش ویژه‌ی علوم انسانی و اجتماعی به رسمیت شناخته می‌شود.

ممکن است در تبیین علاوه بر چرایی به چگونگی هم اشاره شود.

۱۹۷ ۳ جامعه‌شناسان در شناختن نظم اجتماعی، به این پرسش‌ها توجه می‌کنند؛ قواعد و هنجارهای با هم زندگی کردن چگونه به وجود می‌آیند؟ چگونه دوام می‌آورند؟ چگونه تغییر می‌کنند؟

جامعه‌شناسان برای شناختن نظم، از امور آشنا و مأنوس، آشنایی‌زدایی می‌کنند؛ یعنی از دید یک فرد غریبه به موضوعات آشنا و روزمره‌ی اطراف خود نگاه می‌کنند و در کنار بی‌نظمی، نظم را می‌شناسند.

ساختار اجتماعی، چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است.

۱۹۸ ۴ لمبروزو با روش پوزیتیویستی تحقیق خود را انجام داد. انسان در دیدگاه پوزیتیویستی، صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات طبیعی دانسته می‌شود. جامعه‌شناسان پوزیتیویست، جامعه را نیز صرفاً یک پدیده‌ی طبیعی پیچیده می‌دانستند. آن‌ها جامعه را دستاوردی انسانی نمی‌دانستند. یکسان‌انگاری جامعه و طبیعت، انسان را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد؛ در حالی‌که جامعه برخلاف طبیعت، محصول و مخلوق کنش انسان است و بود و نبود آن وابسته به انسان است.

۱۹۹ ۱ بررسی عبارت‌های نادرست.

ب) جوامعی که نظم اجتماعی را براساس الگوی پوزیتیویستی برقرار می‌سازند، در جلب مشارکت و همکاری افراد براساس میل، رضایت و رغبت، موفق عمل نمی‌کنند.

ج) یکسان دانستن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد. جامعه‌شناسان پوزیتیویست که می‌خواستند انسان را بر جامعه مسلط کنند، او را مغلوب جامعه ساختند.

۲۰۰ ۲ جامعه‌شناسان پوزیتیویست که طبیعت و جامعه را یکسان می‌دانستند، گمان می‌کردند که همه‌ی جوامع، مسیر یکسانی به سوی پیشرفت طی می‌کنند.

ساختار اجتماعی را در گروه‌های رسمی مانند سازمان‌ها بهتر می‌توان دید. منظور از پویا بودن نظام اجتماعی این است که بخش‌های مختلف آن بر یکدیگر اثر می‌گذارند و از یکدیگر اثر می‌پذیرند.

۲۱۳ ۱ در آغاز کار نهضت ترجمه، اهل دانش به حوزه‌ی جندی‌شاپور توجه بیش‌تری داشتند، ولی بعدها که نهضت ترجمه گسترش بیش‌تری یافت، دیگر مراکز علمی به‌خصوص حوزه‌ی اسکندریه اهمیت زیادی یافت. لذا همه‌ی آثار ارسطو و برخی آثار افلاطون و افلوپین ترجمه شد.

۲۱۴ ۳ در قرن هشتم قطب‌الدین رازی کتاب محاکمات را نوشت که در آن به ارزیابی شرح‌های خواجه نصیر طوسی و فخرالدین رازی بر کتاب اشارات ابن‌سینا پرداخت.

۲۱۵ ۲ حکما گفته‌اند شکاک واقعی وجود ندارد و شکاک‌ترین شکاکان نیز در عمل و مسیر زندگی ناچار از واقع‌بینی و قبول این اصل هستند.

۲۱۶ ۱ اذعان به واقعیت اشیاء با اتصال دو مفهوم وجود و ماهیت اتفاق می‌افتد. اگر وجود و ماهیت مغایر نباشند، این اذعان امکان‌پذیر نیست؛ زیرا دو بخش وجوب ندارند که به هم در قالب یک قضیه‌ی منطقی متصل شوند.

۲۱۷ ۲ توجه؛ این سؤال درباره‌ی موضوع قضایا است، نه خود قضایا. بررسی گزینه‌ها:

- ۱) قضیه‌ی وجوبی است اما موضوع آن ممکن‌الوجود است.
- ۲) قضیه‌ی وجوبی است اما موضوع آن ممکن‌الوجود است.
- ۳) قضیه‌ی وجوبی است اما موضوع آن ممتنع‌الوجود است.
- ۴) قضیه‌ی امتناعی است اما موضوع آن ممکن‌الوجود است.

۲۱۸ ۲ این‌که رابطه‌ی علیت در وجود است، به این دلیل است که موضوع رابطه وجود است و موضوع رابطه نباید در یکی از طرفین وجود داشته باشد، وگرنه رابطه بی‌معنا خواهد بود.

۲۱۹ ۴ ملاک نیازمندی معلول به علت یعنی این‌که درایبیم در یک شیء کدام خصوصیت نشانه‌ی معلولیت آن است و گواهی می‌دهد که شیء دیگری حتماً به عنوان علت آن شیء باید وجود داشته باشد.

۲۲۰ ۱ متکلمین معتقدند که هر حادثی معلول است و هر معلولی حادث است = تساوی

فلاسفه‌ی مشاء معتقدند که هر حادثی معلول است اما هر معلولی حادث نیست = عموم و خصوص مطلق

۲۲۱ ۳ بررسی گزینه‌ها:

- ۱) وجود علت تامه = وجود معلول
- ۲) عدم علت تامه = عدم معلول
- ۳) وجود علت ناقصه = هم وجود معلول (در صورت تامه بودن) هم عدم معلول (در صورت تامه نبودن)
- ۴) عدم علت ناقصه = عدم معلول

۲۲۲ ۴ طبق اصل سنخیت و قاعده‌ی الواحد، از علت واحد، صادر نمی‌شود مگر معلول واحد، پس درخت پرتقال باید میوه‌ی پرتقال بدهد.

۲۲۳ ۲ جواز تعمیم - یعنی کلی و همیشگی بودن قوانین علوم تجربی - نتیجه‌ی معرفت‌شناسانه‌ی اصل سنخیت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) نتیجه‌ی هستی‌شناسانه‌ی اصل وجوب علی معلولی
- ۲) نتیجه‌ی وجودشناسانه‌ی اصل سنخیت
- ۳) نتیجه‌ی معرفت‌شناسانه‌ی اصل ضرورت بین علت و معلول

۲۰۶ ۳ کنشگران فردی و جمعی، هم در معانی ذهنی و هم در معانی فرهنگی، فعال و خلاق‌اند. همین فعالیت و خلاقیت کنشگران، موجب پیدایش معانی گوناگون و در نتیجه‌ی آن، پدید آمدن خرده‌فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف درون هر جهان اجتماعی می‌شود. پوشش‌های مختلف در مناطق مختلف (پوشیدن چادر کاملاً سفید در یک منطقه و چادر رنگارنگ در منطقه‌ای دیگر) بیانگر همین موضوع می‌باشد.

۲۰۷ ۴ پژوهشگر در روش قوم‌نگاری خود را در شرایط فرهنگی قومی که قصد تحقیق درباره‌ی آن‌ها را دارد، قرار می‌دهد و کنش‌هایشان را تجربه می‌کند تا آن‌ها را بهتر بشناسد.

روش‌های کمی در جامعه‌شناسی پوزیتیویستی به کار می‌روند. معانی متفاوت پدیده‌های اجتماعی مانند شهادت‌طلبی، فدا کردن جان برای وطن و خودکشی هویت آن‌ها را تعیین می‌کند. روش آزمایش در علوم طبیعی متداول است و در جامعه‌شناسی کاربرد چندانی ندارد.

۲۰۸ ۱ مسئله‌ی معنا درباره‌ی کل زندگی انسان و در مورد تمام پدیده‌های اجتماعی از جمله کنش‌ها مطرح است.

فهم هر کنشی مستلزم دسترسی به معنای ذهنی (فردی) و معنای فرهنگی (اجتماعی) نهفته در آن است. تنوع و تکثر معانی موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی آن‌ها می‌شود.

۲۰۹ ۳ بخشی از پیچیدگی کنش‌های انسانی به سبب وابستگی این کنش‌ها به ویژگی‌های فردی و هم‌چنین ویژگی‌های اجتماعی - فرهنگی است. اما انسان‌ها هم‌چنان که دارای تفاوت‌های فردی و اجتماعی بسیاری هستند، مشابهت‌های فراوانی نیز دارند. لازمه‌ی شناخت پدیده‌های اجتماعی (مثل مراسم عروسی متفاوت در مناطق مختلف)، شناخت صحیح و توأمان تفاوت‌های فردی - اجتماعی و وجوه مشترک انسان‌هاست.

۲۱۰ ۲ بررسی عبارت نادرست:

ج) جامعه را می‌توان به یک موجود زنده تشبیه کرد، ولی باید به این نکته توجه کرد که جامعه یک موجود زنده نیست، بلکه شبیه یک موجود زنده است. جامعه‌شناسان پوزیتیویست به تفاوت این دو عبارت توجه کافی نداشته‌اند.

فلسفه

۲۱۱ ۳ «وجود مطلق» نباید با «مطلق وجود» اشتباه شود. اولی یعنی موجودی که هیچ چیز جز وجود ندارد و دومی یعنی وجود بدون هیچ قید و شرط.

نکته؛ توجه به تفاوت معنای هر کدام از این اصطلاحات با مصداق آن‌ها بسیار مهم است.

۲۱۲ ۲ بررسی گزینه‌ها:

- ۱) این گزینه از نظر محتوایی کاملاً نادرست است، چون فلسفه‌ی اسلامی در شکل و صورت از فلسفه‌ی یونان متأثر است.
- ۲) درست است و معنای این عبارت که «مصالح لازم در اسلام بوده» این است که محتوای فلسفه‌ی اسلامی از خود اسلام است.
- ۳) این گزینه نیز از نظر محتوایی نادرست است چرا که دعوت به تفکر که از ویژگی‌های اسلام است به دلیل داشتن ماهیت فلسفی اسلام نیست.
- ۴) این گزینه درست است اما معنای عبارت مورد سؤال نیست.

۲۲۴) تسلسل یعنی نبودن وجود نامشروط در آغاز یک سلسله، همه‌ی گزینه‌ها به‌جز گزینه‌ی (۴) به انتها یا پایان یک سلسله اشاره دارند.

۲۲۵) احصاء العلوم شامل ۸ فصل است که فارابی در هر فصل به یکی از علوم می‌پردازد، از جمله سیاست. آراء اهل مدینه‌ی فاضله در مورد سیاست است.

تذکره سیاست مدنی در مورد اجتماعیات است.

۲۲۶) این‌که فارابی در موسیقی تبصر نداشته، نادرست است.

۲۲۷) فارابی در تاریخ فلسفه به دلیل جایگاه والای علمی و فلسفی، معلم ثانی لقب گرفت.

تذکره اختلاف در این است که فارابی به چه دلیل جایگاه علمی و فلسفی دارد.

۲۲۸) از نظر ابن‌سینا شر و بدی در طبیعت وجود دارند و ماهیت آن‌ها نیز بدی است (ردگزینه‌های (۱) و (۲)) و اگر شر و بدی مقدمه‌ی خیر بیش‌تر باشد، باز هم شر است (ردگزینه‌ی (۳)).

۲۲۹) هدف از جهان‌شناسی ابن‌سینا شناخت جهان طبیعت است. گزینه‌های (۱) و (۲) به صورت ناخودآگاه اتفاق می‌افتند. گزینه‌ی (۴) از اساس نادرست است، چرا که تشابه بین انسان و جهان به صورت تکوینی وجود دارد و ناشی از عشق است.

۲۳۰) پرچمدار مخالفان معتزله، ابوالحسن اشعری است، نه فخر رازی.